

pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2011

Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2011

Ljubljana, marec 2011

Izdajatelj: UMAR, Ljubljana, Gregorčičeva 27

Odgovarja: mag. Boštjan Vasle, direktor

Glavna urednica: Lejla Fajić

Prispevke so pripravili:

Lejla Fajić (povzetek); Matevž Hribnik, mag. Jure Brložnik (predpostavke pomladanske napovedi – mednarodno okolje); mag. Barbara Ferk, Lejla Fajić, Jasna Kondža, Janez Kušar, dr. Jože Markič, Ivanka Zakotnik (gospodarska rast, tveganja za uresničitev pomladanske napovedi); Marjan Hafner, mag. Rotija Kmet Zupančič, mag. Mateja Kovač, Mojca Koprivnikar Šušteršič, Janez Kušar, mag. Urška Lušina, mag. Tina Nenadič, dr. Ana Murn, Jure Povšnar, Eva Zver (gibanja dodane vrednosti); mag. Marko Glažar (rast potencialnega BDP); Marjan Hafner, dr. Arjana Brezigar Masten, mag. Urška Lušina (finančni trgi v letu 2010 in obeti); mag. Mojca Lindič, Tomaž Kraigher (zaposlenost, brezposelnost); mag. Ana Tršelič Selan, Saša Kovačič (plače); Miha Trošt (inflacija); Slavica Jurančič (cenovna in stroškovna konkurenčnost Slovenije in tržni deleži); dr. Jože Markič (tekoči račun plačilne bilance); Branka Tavčar (ocena uspešnosti napovedi); Ivanka Zakotnik, Branka Tavčar (nacionalni računi).

Uredniški odbor: Lidija Apokal Vučkovič, mag. Marijana Bednaš, Lejla Fajić, dr. Alenka Kajzer, mag. Rotija Kmet Zupančič, Janez Kušar, mag. Boštjan Vasle

Izdelava grafikonov, statistična priloga: Marjeta Žigman, Bibijana Cirman Naglič

Oblikovanje: Katja Korinšek, Pristop

Računalniška postavitve: Bibijana Cirman Naglič

Kazalo

Povzetek.....	3
GOSPODARSKA RAST	9
Gospodarska rast v letu 2010: ključni dejavniki	9
Napoved gospodarske rasti za obdobje 2011–2013	11
Dodana vrednost po dejavnostih	15
Gibanja v letu 2010	15
Napovedi za leti 2011 in 2012	16
TRG DELA	22
Zaposlenost in brezposelnost v letu 2010	22
Napovedi za leti 2011 in 2012	23
Plače	24
INFLACIJA.....	27
TEKOČI RAČUN PLAČILNE BILANCE.....	29
SCENARIJ GOSPODARSKIH GIBANJ OB UPOŠTEVANJU DODATNIH UKREPOV EKONOMSKIH POLITIK	30
TVEGANJA ZA URESNIČITEV POMLADANSKE NAPOVEDI	33
OCENA USPEŠNOSTI NAPOVEDI	34
 Statistična priloga	 37
 Okvir 1: Predpostavke pomladanske napovedi – mednarodno okolje.....	 12
Okvir 2: Rast potencialnega BDP	14
Okvir 3: Finančni trgi v letu 2010 in obeti	19
Okvir 4: Cenovna in stroškovna konkurenčnost Slovenije ter tržni deleži	26

Povzetek

Bruto domači proizvod se je ob spodbudnih vplivih iz mednarodnega okolja in ob relativno visokem prispevku spremembe zalog v letu 2010 povečal za 1,2 %. Pozitivni signali za gospodarsko aktivnost so iz tujega povpraševanja prihajali že v drugi polovici leta 2009, v letu 2010 pa so se še okrepili. Tako se je med letom še poudarila struktura okrevanja slovenskega gospodarstva, ki je bilo omejeno predvsem na izvozno usmerjen in tehnološko močnejši del gospodarskih panog, dejavniki v domačem okolju pa so hitrejša okrevanja zavirali. Domača potrošnja je namreč raven iz leta 2009 presegla le za 0,4 %, saj je imela vidnejši pozitivni prispevek le sprememba zalog (1,6 o. t.), ostali pomembni agregati pa so bili nižji kot v letu 2009 (investicije v osnovna sredstva) oz. so beležili skromno rast (zasebna in državna potrošnja).

Pomladanska napoved gospodarskih gibanj izhaja iz že sprejetih in uveljavljenih ukrepov ekonomskih politik. Osnovni scenarij Pomladanske napovedi, ki ga predstavljamo v nadaljevanju, temelji na sprejetih proračunih za leti 2011 in 2012 ter upošteva veljavne zakonske podlage in sprejete dogovore na področju plačne politike v javnem sektorju. Sprejeti proračunski dokumenti predvidevajo počasnejšo konsolidacijo v primerjavi s prvotnimi zavezami iz začetka leta 2010 v Programu stabilnosti. Na kratek rok to sicer še ne deluje zaviralno, vendar pa ustvarja negotovost glede uresničevanja zavez o poteku konsolidacije, kar lahko pomembno vpliva na percepcijo kreditodajalcev oziroma dostopnost do virov financiranja.

Gospodarska aktivnost se bo v letih 2011–2012 po pričakovanjih povečala za 2,2 % oz. 2,6 %, kar je nižja rast v primerjavi s povprečjem predkriznega srednjeročnega obdobja. Pešanje konkurenčnosti gospodarstva v razmerah upočasnjevanja rasti tujega povpraševanja, zaostreno finančno okolje delovanja podjetij ter poslabšana javnofinančna situacija namreč zožujejo možnosti za hitrejša okrevanja slovenskega gospodarstva. V primerjavi z doseženimi stopnjami pred gospodarsko krizo bo tako gospodarska rast pod vplivom omenjenih dejavnikov ostala relativno nizka in bo tudi nekoliko nižja, kot smo pričakovali jeseni.

Izvozno povpraševanje, ki je bilo že lani ključno za okrevanje gospodarske aktivnosti v Sloveniji, v celotnem obdobju napovedi ostaja pomemben dejavnik gospodarske rasti. Napovedi mednarodnih inštitucij o gospodarski aktivnosti in rasti uvoza v najpomembnejših partnericah, ki smo jih upoštevali pri pripravi pomladanske napovedi, so se od jeseni izboljšale, vendar pa se bo impulz na izvozno usmerjeni del slovenskega gospodarstva letos in prihodnje leto postopno upočasnjeval. Že lanska gibanja so pokazala, da Slovenija povpraševanja na tujih trgih ni v celoti izkoristila, saj je bila rast slovenskega izvoza nižja od rasti tujega povpraševanja. Izvozniki se namreč soočajo s pritiski na konkurenčnost tako s strani stroškov dela kot rasti cen surovin, kjer iz mednarodnega okolja prihajajo precej večji šoki, kot smo jih pričakovali še jeseni. Poleg tega pa hitrejša okrevanja slovenskega izvoza zavirajo zlasti težave, ki izhajajo iz prepočasnega tehnološkega prestrukturiranja v preteklosti. Vse to bo vplivalo na to, da se bo skupna rast izvoza z lanskih 7,8 % letos znižala na 6,9 %, v letu 2012 pa na 6,7 %.

Finančne razmere za poslovanje slovenskih podjetij so se lani večinoma še zaostrele in bodo pomembno zaznamovale gospodarstvo tudi letos in v prihodnjih letih. Banke so lani še naprej odplačevale tuje obveznosti, država je umikala vloge iz bančnega sistema, zaradi slabšanja kakovosti bančne aktive pa so banke še naprej pospešeno oblikovale rezervacije in oslabitve. Glede na presojo bank o tveganosti kreditiranja posameznih subjektov se spreminja tudi struktura kreditiranja bank v smeri večje previdnosti pri kreditiranju podjetij in povečanega kreditiranja prebivalstva. Finančne razmere za delovanje podjetij, ki so v nekaterih panogah močno zadolžena, so tako z vidika dostopnosti denarnih sredstev postale precej zaostrene. Poleg tega pa je pričakovati, da se bo z manjšo ekspanzivnostjo denarne politike v evrskem območju začela poviševati tudi cena zadolževanja.

Na krepitev investicijske aktivnosti bodo ključno vplivali dejavniki mednarodnega okolja, razpoložljivost finančnih virov in razmere v gradbeništvu. Finančne razmere bodo ob pričakovanih gibanjih v mednarodnem okolju, ki vplivajo na odločitve podjetij o širitvi proizvodnih zmogljivosti, pomemben dejavnik okrevanja investicijske dejavnosti. Nadaljevanje krepitve gospodarstev naših trgovinskih partneric in s tem povezana rast izvoza blaga bo letos, podobno kot v letu 2010, ugodno delovalo na rast investicij v opremo in stroje. Ocenjujemo, da se bodo izrazita negativna gibanja v gradbeni dejavnosti, ki smo jih beležili v zadnjih dveh letih, postopoma umirjala, vendar v posameznih segmentih gradnje (zlasti stanovanjski) tudi letos še ne pričakujemo rasti. Ob pričakovanem umirjanju negativnih gibanj v segmentu gradbenih investicij

letos pričakujemo tudi rast skupnih investicij v osnovna sredstva (2,9 %). V prihodnjem letu pri rasti bruto investicij v osnovna sredstva pričakujemo prehodni ciklični nihaj navzgor na 4,5 %. Po treh letih močnega znižanja investicij v gradbene objekte namreč v tem segmentu investicij prihodnje leto pričakujemo okrevanje aktivnosti, nadaljevala pa se bo tudi rast poslovnih investicij.

Gospodarske razmere se odražajo tudi na pričakovani nizki rasti zasebne in državne potrošnje. Rast zasebne potrošnje bo tudi letos in v prihodnjem letu skladno z ocenjeno rastjo razpoložljivega dohodka ob slabih izgledih na trgu dela relativno skromna. V letih 2011 in 2012 bo predvidoma 0,7-odstotna. Rast potrošnje države, ki se je že lani upočasnila (s 3 % na 0,8 %) bo tudi letos (0,8 %) in prihodnje leto nizka (0,6 %). Ob nadaljnji rasti zaposlovanja v izobraževanju in dejavnosti zdravstva in socialnega varstva v tem scenariju brez dodatnih ukrepov ekonomskih politik pričakujemo, da bodo tudi sredstva za zaposlene realno še naraščala. Zaradi naraščajočih potreb po različnih oblikah socialnih podpor v razmerah visoke brezposelnosti pa pričakujemo tudi realno rast podpor socialne varnosti v naravi. Izdatki za vmesno porabo države se bodo ohranjali približno na doseženi ravni.

Na trgu dela pričakujemo nadaljnji upad zaposlenosti in povečanje števila brezposelnih, ki pa bosta manj izrazita kot lani. Upadanje števila delovno aktivnih se je lani nadaljevalo, v manjšem obsegu pa takšna gibanja pričakujemo tudi letos in prihodnje leto. Kljub lanski oživitvi gospodarske aktivnosti so podjetja še vedno zniževala raven zaposlenosti in jo s tem prilagajala spremenjenim gospodarskim okoliščinam od začetka gospodarske krize, ki se kažejo v še vedno nižji ravni bruto domačega proizvoda kot v letu 2008 in zaostrenih pritiskih s strani stroškov dela in finančnem položaju podjetij. Pričakujemo, da se bo ta proces prilagajanja še nadaljeval, čeprav v manjšem obsegu, kot v letih 2009 in 2010. V letu 2011 bo povprečno število delovno aktivnih za 1,2 % nižje kot lani, kar je v veliki meri posledica močnega znižanja konec lanskega leta, v naslednjem letu pa pričakujemo 0,3-odstotni padec (po statistiki nacionalnih računov). Po močnem povečanju brezposelnosti konec lanskega in v začetku letošnjega leta pričakujemo, da bo povprečno število brezposelnih v letu 2011 doseglo okoli 114 tisoč oseb (v 2012 116 tisoč), povprečna stopnja registrirane brezposelnosti pa se bo povišala na 12,1 % letos in v prihodnjem letu na 12,3 %. Ohranjanje neugodnih gibanj je posledica pričakovane relativno šibke konjunktura, starostne in izobrazbene strukture brezposelnih, pa tudi nekaterih regulativnih sprememb na področju trga dela. V okviru strukture brezposelnosti je lani prišlo do povečanja števila brezposelnih starejših ter tistih z nižjo izobrazbo, katerih zaposljivost je relativno težavnejša. Prav tako so bile z letošnjim letom uveljavljene spremembe zakonodaje, ki so za zagotavljanje večje varnosti za brezposelne dolgoročno pozitivne, na kratek rok pa lahko povečajo prilive v brezposelnost.

Letošnja predvidoma 2,5-odstotna skupna nominalna rast plač bo podobno kot lani izhajala iz zasebnega sektorja, v prihodnjem letu pa bo glede na veljavne dokumente na pospešitev rasti na 3,8 % vplival tudi dvig plač v javnem sektorju. Nominalna rast plač v zasebnem sektorju bo letos predvidoma 3,3-odstotna, kar je za skoraj 2 odstotni točki manj kot lani. Učinka dviga plač iz naslova prilagoditve novi višini minimalne plače v delu gospodarstva, kjer do tega še ni prišlo, in sprememb v strukturi zaposlenosti bosta namreč bistveno nižja. Ponovno višjo rast plač v zasebnem sektorju lahko ob postopni krepitvi gospodarske aktivnosti pričakujemo prihodnje leto (4,3 %). V javnem sektorju se bodo po lanski stagnaciji povprečne bruto plače letos takšna gibanja nadaljevala, saj se bo nominalno povečala le za 0,3 %. V letu 2012 pa naj bi se glede na veljavne dogovore s postopnim vračanjem določenih elementov plač javnim uslužbencem, ki so sedaj zamrznjeni, rast plač okrepila na 2,5 %.

Letošnjo inflacijo, ki bo na medletni ravni konec leta predvidoma dosegla 3 %, bo pomembno zaznamovala rast cen surovin, ob predpostavljene popuščanju teh pritiskov, pa bi se v prihodnjem letu nekoliko znižala. Ob razmeroma nizki rasti domače gospodarske aktivnosti pritiski na rast cen še naprej prihajajo iz mednarodnega okolja. Gre predvsem za rast cen energentov, ki so se že lani prelivale v maloprodajne cene, letos pa začenja prihajati tudi do prenosa rasti svetovnih cen hrane in ostalih surovin. Pričakovana nadaljnja krepitev gospodarske aktivnosti bo v prihodnjem letu vplivala na nekoliko višjo osnovno inflacijo kot letos, v skladu s predpostavkami o gibanju cen nafte in surovin v mednarodnem okolju pa bi se upočasnila rast cen surovin, zaradi česar ob koncu leta pričakujemo tudi nižjo medletno inflacijo (2,7 %).

Pod vplivom dejavnikov, ki so v posameznih segmentih že lani delovali v smeri povečevanja primanjkljaja tekočega računa, bo ta letos in v prihodnjem letu tudi v celoti višji. Primanjkljaj tekočega računa se bo letos povišal na 2,3 % BDP in v prihodnjem letu na 2,4 % BDP. V tem se bo primanjkljaj v blagovni menjavi po letošnjem povišanju v prihodnjem letu nekoliko zmanjšal, kar je v veliki meri povezano s predpostavljenimi gibanji izvoznih in uvoznih cen, saj za letos pričakujemo ponovno poslabšanje pogojev menjave, ki naj bi se v letu 2012 stabilizirali. Obenem pričakujemo nadaljnje naraščanje neto obresti na dolg zasebnega sektorja in države. Takšna gibanja temeljijo na pričakovani rasti zadolževanja in dvigu obrestnih mer centralnih bank ter posledično nadaljnjemu naraščanju medbančnih obrestnih mer. Zaradi dinamike odplačil obresti na izdane obveznice države pa se bodo povečevale tudi obresti iz tega vira. Presežek v storitveni menjavi bo v letih 2011 in 2012 predvidoma nihal okoli lanske ravni. Upoštevajoč realizacijo črpanja načrtovanih sredstev iz EU na podobni ravni kot lani, bo slovenski položaj tudi v letih 2011 in 2012 ostal relativno ugoden, ob nekoliko večjem primanjkljaju tekočih transferjev zasebnega sektorja pa bo saldo tekočih transferjev približno izravnano.

Zaradi nujnosti fiskalne konsolidacije in oslabljenega potenciala za rast v srednjeročnem obdobju je vlada pripravila nabor ukrepov za izboljšanje javnofinančnega položaja. Ukrepi se nanašajo na omejevanje rasti sredstev za zaposlene, investicij in subvencij ter na povečevanje učinkovitosti v sektorju država. Na kratek rok bi sicer privedli do nekoliko nižje gospodarske rasti, srednjeročni obeti pa bi se v primerjavi z osnovnim scenarijem pomladanske napovedi izboljšali. Podobno bi se na področju zaposlovanja na kratek rok razmere poslabšale, na srednji rok pa se ob hitrejši gospodarski rasti kot v osnovnem scenariju pomladanske napovedi tudi za rast zaposlovanja odpira več možnosti. Takšni rezultati potrjujejo nujnost konsolidacije, vendar pa predvideni način kaže pomanjkljivosti predvsem zaradi vztrajanja visoke stopnje brezposelnosti in odsotnosti ukrepov za povečanje učinkovitosti tudi širšega javnega sektorja.

Tveganja za uresničitev pomladanske napovedi izhajajo iz mednarodnega okolja. Povezana so predvsem s cenami surovin in morebitnim poglobljanjem težav na mednarodnih finančnih trgih. Zaradi nestabilnih razmer v številnih proizvajalkah nafte namreč obstaja tveganje, da se cene te surovine v prihodnjih mesecih zvišajo nad trenutne ravni in presežejo predpostavke pomladanske napovedi. Ohranjajo se tudi tveganja za višjo rast cen ostalih surovin in hrane. Uresničitev takšnih tveganj bi zvišala inflacijo, okrepila pa bi tudi pritiske na konkurenčnost podjetij. Tveganja so povezana tudi z zaostrovanjem razmer na mednarodnih finančnih trgih zaradi morebitnega poglobljanja težav največjih dolžnic v evrskem območju, kar bi posledično vplivalo na gospodarsko aktivnost v državah EU in v Sloveniji. Uresničitev tega tveganja bi po oceni IMF znižalo gospodarsko rast v državah evrskega območja za 2,5 o. t. glede na izhodiščni scenarij. V primeru uresnitve takšnega scenarija že letos, bi bile posledice za gospodarsko aktivnost v Sloveniji najverjetneje največje v prihodnjem letu. Simulacije uresnitve takšnega scenarija, ki bi najbolj vplivala na investicije in izvoz, kažejo, da bi se gospodarska aktivnost v tem primeru v letu 2012 ohranila na ravni letošnjega leta.

Pomladanska napoved makroekonomskih agregatov Slovenije

	2009	2010	2011	2012
			Pomladanska napoved	
BRUTO DOMAČI PROIZVOD, realno	-8,1	1,2	2,2	2,6
BDP v mio EUR (tekoče cene)	35.384	36.061	36.843	38.788
BDP na prebivalca v EUR (tekoče cene)	17.331	17.597	18.052	18.967
BDP na prebivalca v USD (tekoče cene)	24.174	23.351	24.586	25.890
PREBIVALCI, ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST				
Število prebivalcev 30.6., v tisoč	2.042,3	2.049,3	2.041,0	2.045,0
Zaposlenost po SNA, rast v %	-1,9	-2,2	-1,2	-0,3
Število registriranih brezposelnih (povprečje leta, v tisoč)	86,4	100,5	114,0	115,8
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	9,1	10,7	12,1	12,3
Stopnja brezposelnosti po ILO v %	5,9	7,2	7,9	8,0
Bruto plače na zaposlenega, realno	2,5	2,1	0,2	0,8
- zasebni sektor	0,9	3,3	1,1	1,3
- javni sektor	5,6	-1,8	-1,9	-0,5
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega), realno	-6,4	3,4	3,4	2,9
MENJAVA S TUJINO				
Izvoz proizvodov in storitev, realno	-17,7	7,8	6,9	6,7
Izvoz proizvodov	-18,1	10,2	7,7	7,4
Izvoz storitev	-16,1	-1,1	3,4	3,3
Uvoz proizvodov in storitev, realno	-19,7	6,6	5,1	6,0
Uvoz proizvodov	-20,9	7,7	5,2	6,0
Uvoz storitev	-12,3	1,1	4,7	6,0
SALDO tekočega rač.plačilne bil. v mio EUR	-526	-409	-865	-924
- delež v primerjavi z BDP v %	-1,5	-1,1	-2,3	-2,4
Saldo menjave s tujino v mio EUR	415	84	-91	69
- delež v primerjavi z BDP v %	1,2	0,2	-0,2	0,2
DOMAČE POVPRASEVANJE, realno				
Končna potrošnja	0,2	0,6	0,8	0,7
v tem:				
Zasebna potrošnja	-0,8	0,5	0,7	0,7
Državna potrošnja	3,0	0,8	0,8	0,6
Investicije v osnovna sredstva	-21,6	-6,7	2,9	4,5
TEČAJ IN CENE				
Razmerje USD za 1 EUR	1,393	1,327	1,362	1,365
Realni efektivni tečaj - deflator CPI*	0,7	-1,4	-0,2	1,1
Inflacija (december/december)	1,8	1,9	3,0	2,7
Inflacija (povprečje leta)	0,9	1,8	2,2	3,0
Cena nafte Brent v USD / sod	61,7	79,6	110,0	115,0

Vir podatkov: do leta 2010 SURS, BS, 2011-2012 napoved UMAR. Opomba:

* Rast vrednosti pomeni realno apreciacijo domače valute in obratno.

Pri pripravi Pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2011 so bili upoštevani statistični podatki, informacije in sprejeti ukrepi, znani do 14. marca 2011.

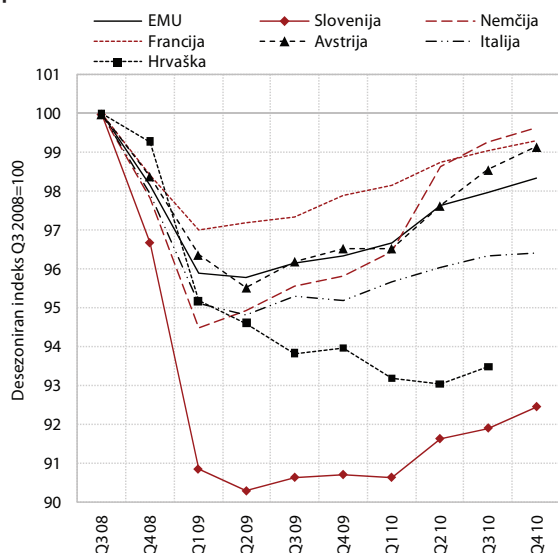
pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2011

GOSPODARSKA RAST

Gospodarska rast v letu 2010: ključni dejavniki

V letu 2010 se je bruto domači proizvod v Sloveniji povečal za 1,2 %. Za okrevanje v lanskem letu je bilo ključno povečanje izvoza, spremembo BDP pa je zopet pomembno zaznamovalo gibanje zalog, ki so h gospodarski rasti prispevale kar 1,6 o. t. Lansko okrevanje slovenskega gospodarstva je bilo počasnejše kot v povprečju evrskega območja (1,7 %), raven BDP pa po 8,1-odstotnem realnem padcu v letu 2009 še vedno precej zaostaja za ravno iz leta 2008.

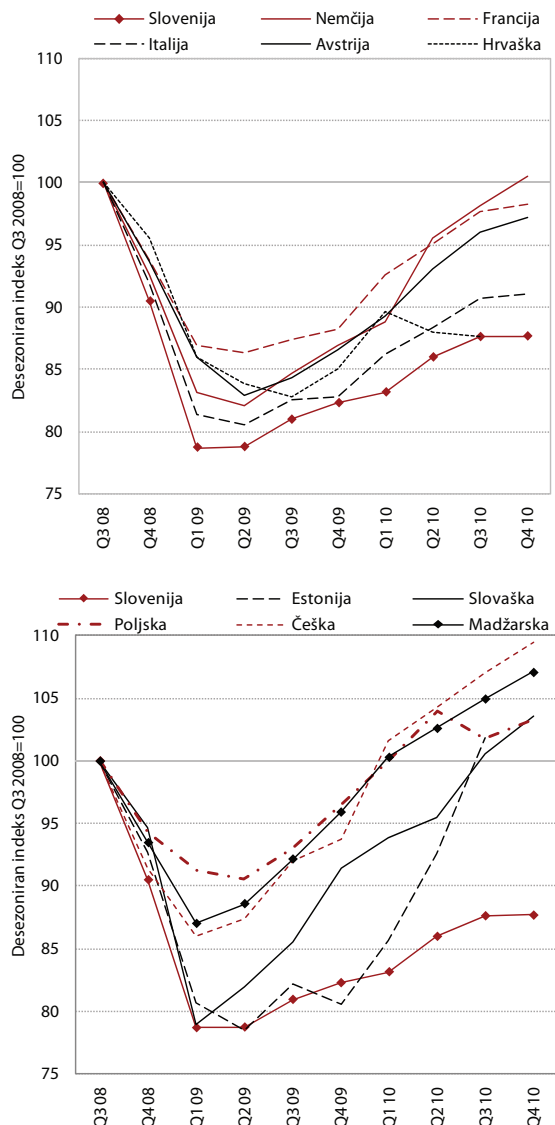
Slika 1: BDP v Sloveniji in glavnih trgovinskih partnericah

Vir: Eurostat, preračuni UMAR.

Pozitivni signali za gospodarsko aktivnost so iz tujega povpraševanja prihajali že v drugi polovici leta 2009, v letu 2010 pa so se še okrepili. Rast izvoza blaga (10,2 %) je temeljila predvsem na tehnološko zahtevnejših proizvodih. Za okrevanje izvoza je bilo ključno okrevanje v glavnih partnericah EU, vendar pa so se tudi ti impulzi tekom leta upočasnili, kar je bilo skladno z upočasnjevanjem gospodarske rasti v teh državah zaradi nižje rasti svetovne trgovine, izteka začasnih spodbud in uvajanja varčevalnih ukrepov za znižanje javnofinančnih primanjkljajev. Rast izvoza izven EU je bila pod vplivom nadaljnjega realnega padca izvoza na trge nekdanje Jugoslavije precej nižja. Regionalna usmerjenost slovenskega izvoza izven EU, z visokim deležem trgov nekdanje Jugoslavije, se je poleg relativno slabše tehnološke strukture slovenskega izvoza lani pokazala za dejavnik, ki vpliva na počasnejše okrevanje izvoza v primerjavi z nekaterimi drugimi državami EU.

Slika 2: Okrevanje izvoza blaga in storitev v Sloveniji in pomembnejših partnericah

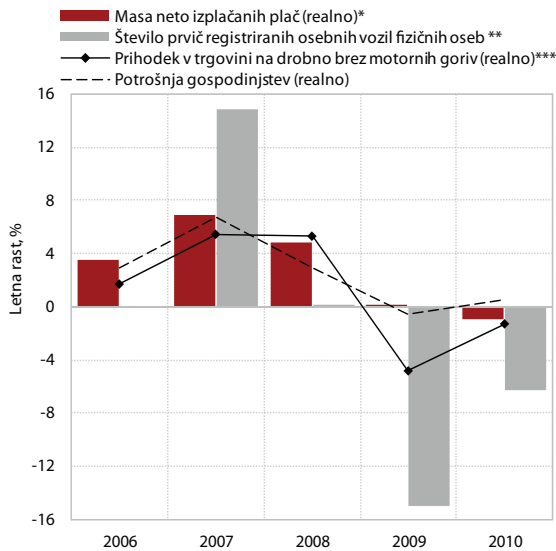
Vir: Eurostat, preračuni UMAR.

Končna potrošnja gospodinjstev in države se je lani povišala. Rast zasebne potrošnje je bila lani 0,5-odstotna. Pri tem velja opozoriti, da trenutne plačilnobilančne podlage v letu 2009 (zlasti v delu menjave potovanja prebivalstva) še ne predstavljajo dokončne osnove za izračun, saj podatki še niso bili v celoti revidirani, zato ocenjujemo, da pozitivne stopnje rasti zasebne potrošnje v letu 2010 ne odražajo nujno dejanske krepitve potrošnje slovenskih gospodinjstev. Na to kažejo tudi podatki na trgu dela o gibanju zaposlenosti in plačah, realizacija prihodka v trgovini ter ostali kazalniki potrošnje gospodinjstev (gl. Slika 3). Rast državne potrošnje je lani znašala 0,8 %, kar je precej manj kot v letu 2009 (3,0 %). Pri tem je bila rast kolektivne potrošnje države¹ (1,4 %) višja

¹ Potrošnja za upravne, administrativne, obrambne, ekonomske, razvojno-raziskovalne in druge skupne netržne storitve države.

od rasti individualne potrošnje² (0,4 %). Ocenjujemo, da so se ob nadaljnji rasti števila zaposlenih v sektorju država (za 1,5 %) v ekonomski strukturi potrošnje realno povečala predvsem sredstva za zaposlene. Vmesna poraba države je bila v letu 2010 nominalno približno enaka kot leto prej, podpore socialne varnosti v naravi pa so se povečale.

Slika 3: Kazalniki zasebne potrošnje

Vir: SURS, MNZ-DUNZ.
Opombe: *preračunano na mesec izplačila. **Podatki od marca 2006.
***SKD 2008.

Investicijska aktivnost se je lani nadalje znižala. Po več kot 20-odstotnem znižanju bruto investicij v osnovna sredstva v letu 2009 so se te lani znižale še za 6,7 %, na kar je vplival nadaljnji padec investicij v zgradbe in objekte. Zniževanje gradbenih investicij, ki so se v dveh letih skupaj znižale za tretjino, je bilo tudi lani prisotno v vseh segmentih gradnje. Najizrazitejše je bilo pri stanovanjskih investicijah, kar je povezano z visoko zalogo neprodanih stanovanj in zaostreno finančno situacijo. Po zaključku intenzivne gradnje avtocest so precej pod ravniyo izpred

Tabela 1: Bruto investicije v osnovna sredstva

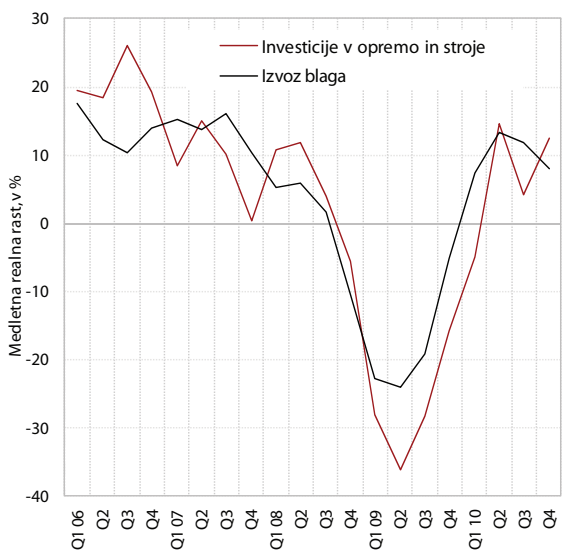
Realne stopnje rasti, v %	2008	2009	2010
Bruto investicije v osnovna sredstva	8,5	-21,6	-6,7
Zgradbe in objekti	11,2	-19,2	-15,7
Stanovanja	13,1	-20,3	-20,4
Druge zgradbe in objekti	10,4	-18,8	-13,8
Oprema in stroji	4,8	-27,2	6,8
Transportna oprema	4,0	-47,5	0,0
Druge oprema in stroji	5,1	-20,5	8,3

Vir: SURS.

² Potrošnja za netržne storitve države na področju izobraževanja, zdravstva, socialnega skrbstva, kulture, športa in za tržne proizvode in storitve, kot so zdravila, ortopedski pripomočki, koncesijske pravice zasebnemu sektorju, storitve zdravilišč.

preteklih lettudi investicije v infrastrukturo. Padec investicij v nestanovanjske stavbe pa povezujemo predvsem z relativno visoko zadolženostjo podjetniškega sektorja. Po drugi strani so investicije v stroje in opremo predvsem zaradi spodbudnega vpliva rasti tujega povpraševanja in večje izkoriščenosti kapacitet predlansko raven že presegle za 6,8 %.

Slika 4: Investicije v opremo in stroje ter izvoz blaga

Vir: SURS.

Napoved gospodarske rasti za obdobje 2011–2013

Gospodarska aktivnost se bo v letih 2011–2012 po pričakovanjih povečala za 2,2 % oz. 2,6 %, kar je nižja rast v primerjavi s povprečjem predkriznega srednjeročnega obdobja. Pešanje konkurenčnosti gospodarstva v razmerah upočasnjevanja rasti tujega povpraševanja, zaostreno finančno okolje delovanja podjetij ter poslabšana javnofinančna situacija namreč zožujejo možnosti za hitrejše okrevanje slovenskega gospodarstva. V primerjavi z doseženimi stopnjami pred gospodarsko krizo bo tako gospodarska rast pod vplivom omenjenih dejavnikov ostala relativno nizka in bo tudi nekoliko nižja, kot smo pričakovali jeseni.

Izvozno povpraševanje, ki je bilo že lani ključno za okrevanje gospodarske aktivnosti v Sloveniji, v celotnem obdobju napovedi ostaja pomemben dejavnik gospodarske rasti. Napovedi mednarodnih institucij o rasti gospodarski aktivnosti ter rasti uvoza v najpomembnejših partnericah, ki smo jih upoštevali pri pripravi pomladanske napovedi (gl. Okvir 1) so se od jeseni izboljšale, vendar pa se rast uvoza v partnericah letos in prihodnje leto upočasnjuje, in s tem tudi impulz na izvozno usmerjeni del slovenskega gospodarstva. Že lanska gibanja pa so pokazala, da Slovenija povpraševanja na tujih trgih ni v celoti izkoristila, saj je bila rast slovenskega izvoza nižja od rasti tujega povpraševanja. Izvozniki se namreč soočajo s pritiski na konkurenčnost tako s strani stroškov dela (gl. Okvir 4), kot rasti cen surovin, kjer iz mednarodnega okolja prihajajo precej večji šoki, kot smo jih pričakovali jeseni.

Pomladanska napoved gospodarskih gibanj temelji na sprejetih proračunskih dokumentih, ki v primerjavi s

prvotnimi zavezami iz začetka leta 2010 predvidevajo počasnejšo konsolidacijo. Po močnem poslabšanju javnih financ v letu 2009, ki je bilo predvsem posledica vpliva krize, deloma pa tudi strukturnih dejavnikov, v letu 2010 praktično ni prišlo do izboljšanja. Na kratek rok takšna fiskalna politika z ohranjanjem relativno visokega primanjkljaja sicer še ne deluje tako zaviralno, vendar pa ustvarja negotovost glede uresničevanja zavez pri hitrosti konsolidacije.

Finančne razmere za delovanje slovenskih podjetij, ki so se lani večinoma dodatno zaostriле, bodo pomembno zaznamovale poslovno okolje tudi letos in v prihodnjih letih. Banke so lani še naprej odplačevale tuje obveznosti, država je umikala vloge iz bančnega sistema, zaradi slabšanja kakovosti bančne aktive pa so banke še naprej pospešeno oblikovale rezervacije in oslabitve. Glede na presojo bank o tveganosti kreditiranja posameznih subjektov se spreminja tudi struktura kreditiranja bank v smeri večje previdnosti pri kreditiranju podjetij in povečanega kreditiranja prebivalstva (gl. Okvir 3). Finančne razmere za delovanje podjetij, ki so v nekaterih panogah močno zadolžena, so tako z vidika dostopnosti denarnih sredstev postale precej zaostrene. Poleg tega pa je pričakovati, da se bo z manjšo ekspanzivnostjo denarne politike v evrskem območju začela poviševati tudi cena zadolževanja. Ob pričakovanih gibanjih v mednarodnem okolju, ki pomembno prispevajo k oblikovanju primerne investicijske klime in odločitev podjetij o širitvi proizvodnih zmogljivostih, bodo takšne razmere predstavljale pomemben dejavnik za okrevanje investicij. Te se bodo po pričakovanjih povečevale počasneje kot v obdobju pred krizo. Poleg tega bodo na ceno zadolževanja države in posredno tudi zasebnega sektorja pomembno vplivali odzivi mednarodnih finančnih trgov na hitrost in kakovost konsolidacije javnih financ.

Tabela 2: Napoved gospodarske rasti

	2010	2011		2012	
		Jesenska napoved (sept. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)	Jesenska napoved (sept. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)
Realne stopnje rasti, v %					
Bruto domači proizvod	1,2	2,5	2,2	3,1	2,6
Izvoz blaga in storitev	7,8	5,9	6,9	7,0	6,7
Uvoz blaga in storitev	6,6	4,5	5,1	5,9	6,0
Saldo menjave s tujino (prispevek k rasti v o.t.)	0,8	0,9	1,2	0,8	0,7
Zasebna potrošnja	0,5	1,0	0,7	2,0	0,7
Državna potrošnja	0,8	-0,8	0,8	1,4	0,6
Bruto investicije v osnovna sredstva	-6,7	4,0	2,9	4,3	4,5
Sprememba zalog in vrednostni predmeti (prispevek k rasti v o.t.)	1,6	0,4	-0,3	0,0	0,4

Vir: SURS, 2011–2012 napoved UMAR.

Okvir 1: Predpostavke pomladanske napovedi – mednarodno okolje

Okrevanje svetovnega gospodarstva se bo po napovedih mednarodnih inštitucij nadaljevalo tudi v prihodnjih dveh letih. Po zadnjih napovedih IMF (januar 2011) se bo svetovna gospodarska aktivnost po lanskem 5-odstotnem povečanju letos zvišala za 4,4 %, v letu 2012 pa za 4,5 %. Visoko rast lahko še naprej pričakujemo v hitro razvijajočih se državah, predvsem azijskih, v razvitih državah pa bo rast še vedno relativno počasna. Večjo upočasnitev od gospodarske rasti pa pričakujejo pri rasti obsega svetovne trgovine, ki se bo z lanskih 12,0 % letos predvidoma upočasnila na 7,1 %, in v letu 2012 na 6,8 %.

V državah evrskega območja se rast uvoza umirja, postopno izboljšanje razmer pa je pričakovati na trgih nekdanje Jugoslavije. Glavna razloga za nekoliko nižjo gospodarsko rast v primerjavi z lanskim letom sta upočasnitev rasti svetovnega gospodarstva in učinki varčevalnih ukrepov za doseganje javnofinančne konsolidacije v večini držav EU. Gospodarsko rast bo tako letos še vedno v največji meri podpiralo tuje povpraševanje, postopoma pa naj bi se začelo krepiti tudi domače povpraševanje, zlasti investicijsko, kar bo vplivalo na rahlo krepitev gospodarske rasti v prihodnjih dveh letih. Rast uvoza blaga in storitev v evrskem območju pa se bo letos in prihodnje leto postopno upočasnjevala (po napovedi Consensus se bo z lanskih 8,7 % letos znižala na 5,5 % in v letu 2012 na 4,7 %). Med ostalimi pomembnejšimi partnericami Slovenije, kjer pomembno skupino predstavljajo države nekdanje Jugoslavije, v letih 2011–2012 skladno z napovedmi mednarodnih inštitucij pričakujemo postopno izboljševanje gospodarskih razmer.

Aktualna gibanja kažejo na visoko rast cen surovin tudi v letošnjem letu. Ob predpostavki cen nafte Brent v povprečju leta v višini 110 USD/sod bo povprečna rast cen te surovine v letu 2011 38,2-odstotna, prihodnje leto pa ob predpostavki še nekoliko višjih cen nafte (115 USD/sod) 4,5-odstotna. Rast (dolarskih) cen neenergetskih surovin bo letos predvidoma 27,5-odstotna in v letu 2012 1-odstotna.

Tehnična predpostavka za tečaj USD/EUR je do konca letošnjega leta in v prihodnjih dveh letih določena na podlagi povprečnega tečaja med 1. in 28. februarjem letos in znaša 1,365 USD za 1 EUR (jeseni 1,294 USD za 1 EUR).

Tabela 3: Predpostavke pomladanske napovedi glede gospodarske rasti v trgovinskih partnericah

	2009	2010	2011		2012	
			Jesenska napoved (sept.2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)	Jesenska napoved (sept.2010)	Pomladanska napoved (mar.2011)
EU	-4,2	1,8	2,0	1,7	2,0	1,9
Evrsko območje	-4,1	1,7	1,6	1,5	1,6	1,7
Nemčija	-4,7	3,6	1,7	2,5	1,7	2,0
Italija	-5,0	1,3	1,1	1,0	1,1	1,1
Avstrija	-3,9	2,0	1,5	2,2	1,5	2,0
Francija	-2,6	1,5	1,9	1,6	1,9	1,8
Združeno kraljestvo	-4,9	1,3	2,1	1,9	2,1	2,2
Češka	-4,1	2,4*	3,5	2,2	3,5	2,5
Madžarska	-6,3	1,2	3,5	2,5	3,5	3,0
Poljska	1,7	3,8	3,4	4,0	3,4	4,2
Hrvaška	-5,8	-1,5*	2,5	1,3	2,5	2,2
BIH	-3,2	0,8*	3,0	2,2	3,0	3,0
Srbija	-3,0	1,5*	3,0	2,8	3,0	3,5
Makedonija	-0,7	0,5*	3,0	2,0	3,0	3,0
ZDA	-2,6	2,8	3,3	3,2	3,3	3,0
Rusija	-7,9	4,0	4,4	4,4	4,4	4,4

Vir: Eurostat; ECB staff macroeconomic projections for the euro area, marec 2011; Consensus Forecasts, februar 2011; Eastern Europe Consensus Forecasts, februar 2010; Economist Intelligence Unit Country Reports (za Srbijo, Hrvaško in Rusijo), februar 2011; WIIW Current Analysis and Forecasts, marec 2011; IMF World Economic Outlook update, januar 2011; lastna ocena. Opomba: *ocene.

Rast blagovne menjave se bo letos predvidoma upočasnila, v storitveni menjavi, kjer lani ni prišlo do bistvenega okrevanja, pa letos pričakujemo nekoliko višjo rast.

Rast izvoza blaga se bo z lanskih 10,2 % znižala na 7,7 %. V skladu s predpostavkami napovedi gibanj v mednarodnem okolju, ki predvidevajo upočasnitev rasti uvoza v državah EU, letos pričakujemo nižjo rast izvoza v te države. Z izteki ukrepov za nakupe novih osebnih in lahkih gospodarskih vozil v vseh evropskih državah s te strani pričakujemo tudi manjše spodbude za slovenski izvoz cestnih vozil. Po drugi strani pričakujemo, da se bo rast izvoza na trge držav nečlanic EU letos okrepila, predvsem kot posledica okrevanja izvoza v države na ozemlju nekdanje Jugoslavije, kamor je izvoz lani realno upadel. Predvidevamo tudi višjo rast izvoza v Rusko federacijo in nadaljnjo rast na nekatere druge trge izven EU³. Po dvoletnem padcu izvoza storitev pa letos pričakujemo rahlo povečanje (z -1,1 % na 3,4 %), zlasti pod vplivom obnovitve rasti izvoza potovanj, rast izvoza transportnih storitev pa bo glede na pričakovano upočasnitev blagovne menjave nekoliko nižja kot lani. Zaradi predvidene upočasnitve rasti blagovnega izvoza pa se bo letos predvidoma upočasnila tudi rast uvoza blaga za vmesno porabo in s tem tudi skupna rast uvoza blaga (s 7,7 % na 5,2 %). Lani skromna rast uvoza storitev pa se bo letos nekoliko povečala (z 1,1 % na 4,7 %). Pričakujemo, da bo k rasti največ prispeval uvoz skupine poslovnih storitev, potovanj in transporta. Prispevek salda menjave s tujino k rasti BDP bo ob takšnih gibanjih v letu 2011 znašal 1,2 o. t, kar je nekoliko več kot lani.

Ob pričakovanem umirjanju negativnih gibanj v segmentu gradbenih investicij letos pričakujemo rast skupnih investicij v osnovna sredstva in posledično višjo rast domače potrošnje kot lani. V letu 2011 se bodo investicije v osnovna sredstva predvidoma povečale za 2,9 %. Ocenjujemo, da se bodo izrazito negativna gibanja v gradbeni dejavnosti, ki smo jih beležili v zadnjih dveh letih, postopoma umirjala, vendar v posameznih segmentih gradnje tudi letos še ne pričakujemo rasti. Tako na podlagi podatkov o izdanih gradbenih dovoljenjih in v zaostrenih razmerah v panogi še naprej pričakujemo upadanje stanovanjskih investicij, ki pa bo manjše kot v preteklih dveh letih.⁴ Manj negativna gibanja pričakujemo pri investicijah v nestanovanjske stavbe, kjer se na posameznih segmentih že nakazuje okrepljena gradnja.⁵ Podobno tudi pri infrastrukturnih investicijah, kjer bo na rast ugodno vplivala predvidena rast javnih izdatkov za investicije. Nadaljevanje krepitve gospodarstev naših

³ Švica, Turčija, Ukrajina – delež slovenskega izvoza v te države se v zadnjih letih giblje okoli 3 %. Po padcih v letih 2008 (-7,6 %) in 2009 (-9,1 %), se je lani povečal za 14,9 %.

⁴ Podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih za nova stanovanja kažejo, da je bil lani upad skupno načrtovane površine v stanovanjskih stavbah precej nižji kot v letih 2008 in 2009 (lani 7,3 %, v letih 2008 in 2009 pa 20,5 % in 25,4 %). Načrtovana skupna površina stavb, kjer je investitor pravna oseba, pa se je že povečala.

⁵ Z izdanimi gradbenimi dovoljenji je predvidena visoka rast skupne površine upravnih in pisarniških stavb, stavb splošnega družbenega pomena in industrijskih stavb. Na to vrsto investicij (nestanovanjske stavbe) bo sicer računsko vplivala tudi relativno visoka raven v začetku lanskega leta (kar povezujemo z gradnjo večjega športnega kompleksa).

pomembnih trgovinskih partneric in s tem povezana rast izvoza blaga bo, podobno kot v letu 2010, ugodno delovalo na rast investicij v opremo in stroje. Po prvih razpoložljivih podatkih za leto 2011 ocenjujemo, da je visoka medletna rast uvoza januarja letos, podobno kot decembra lani, v veliki meri povezana prav z intenzivno investicijsko aktivnostjo.⁶

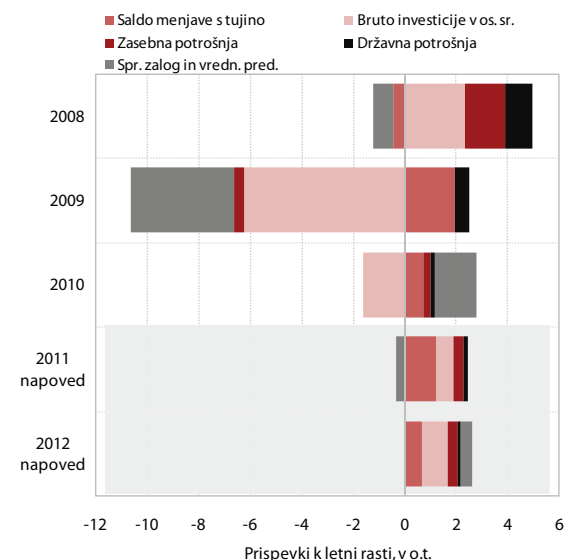
Prispevek spremembe zalog k rasti bruto domačega proizvoda, ki je v zadnjih dveh letih pomembno zaznamoval gibanje tega agregata, bo letos predvidoma bolj nevtralen.

Po lanskem povečanju zalog, do katerega je po naši oceni prišlo v industriji, se bodo zaloge predvidoma povečale tudi letos, vendar v manjšem obsegu, zato bo njihov prispevek k rasti BDP rahlo negativen. Pričakujemo nadaljnje povečanje zalog v industriji, po drugi strani pa naj bi prišlo do znižanja zalog pri dejavnostih, ki so povezane z nepremičninami.

Letos pričakujemo tudi okrevanje potrošnje gospodinjstev, rast potrošnje države pa bo po pričakovanjih enaka kot lani.

Zasebna potrošnja bo letos po pričakovanjih sledila rasti razpoložljivega dohodka, kar pomeni 0,7-odstotno realno rast. Trenutne razmere pa po naši oceni ne dopuščajo, da bi se povečala nagnjenost k potrošnji, saj še vedno nizka rast plač, napovedi višjih cen hrane, povečanja števila brezposelnih in možnosti dviga obrestnih mer ne vzpostavljajo okoliščin za optimizem potrošnikov. Potrošnja države se bo po pričakovanjih tudi letos povečala za 0,8 %. Kot posledica sprejetih varčevalnih ukrepov in predvidene racionalizacije javnih izdatkov v vseh javnofinančnih blagajnah se bo vmesna potrošnja države realno rahlo zmanjšala (za 0,2 %). Realno

Slika 5: Rast bruto domačega proizvoda - prispevki komponent povpraševanja

Vir: SURS, preračuni in napoved za obdobje 2011–2012 UMAR.

⁶ Podobno kažejo podatki o prvih registracijah motornih vozil: število prvič registriranih tovornih vozil je bilo v prvih dveh mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lani višje za 28,5 %, vlečnih vozil pa kar za 141,9 %.

pa se bodo za 2,8 % povečale podpore socialne varnosti v naravi, vendar ob omejevanju nekaterih programov le na socialno šibkejšo in ob racionalni rabi zdravil.

Gospodarska rast se bo v prihodnjem letu predvidoma okrepila, a le malo nad 2,5 %. Učinki gospodarske krize, ki se kažejo v spremenjenih razmerah na finančnih trgih doma in v tujini ter poslabšanem položaju javnih financ se bodo še naprej odražali na obnašanju potrošnikov in delovanju podjetij in države. Gospodarska rast v pomembnejših partnericah se glede na projekcije mednarodnih inštitucij, ki smo jih upoštevali v napovedi, v prihodnjem letu ne bo bistveno pospešila. Na kratek rok pa bo slovenski izvozni sektor tudi težko nadoknadil težave, ki izvirajo iz prepočasnega tehnološkega prestrukturiranja v preteklosti in poslabšanega konkurenčnega položaja na svetovnih trgih. V prihodnjem letu zato pričakujemo nižjo rast izvoza (6,7 %). Pri rasti bruto investicij v osnovna sredstva pričakujemo prehodni ciklični nihaj navzgor na 4,5 %. Po treh letih močnega znižanja investicij v gradbene objekte namreč v tem segmentu investicij prihodnje leto pričakujemo okrevanje aktivnosti, med

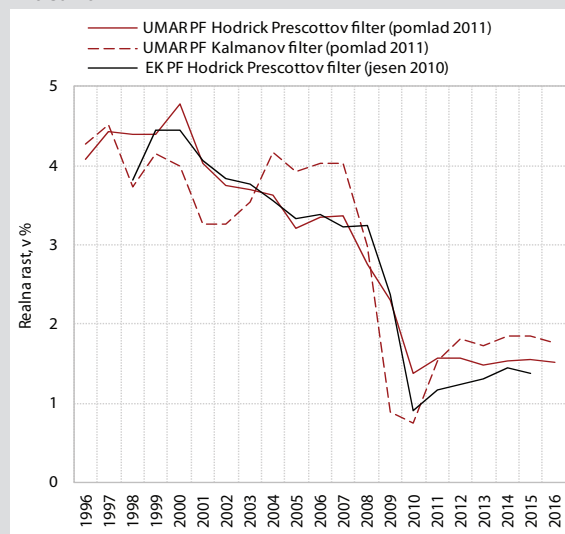
njimi tudi v transportno infrastrukturo. Poleg tega predvidevamo tudi nadaljnjo rast investicij v opremo in stroje, ob omejenosti bančnih finančnih virov pa bodo podjetja bolj kot v preteklosti odvisna od lastnih virov sredstev, zaradi česar se investicije ne bodo povečevale tako hitro kot v predkriznem obdobju. Rast zasebne potrošnje (0,7 %) se bo v prihodnjem letu gibala v skladu z ocenjeno rastjo razpoložljivega dohodka, ki ob slabih izgledeh na trgu dela ostaja relativno skromna. Potrošnja države se bo predvidoma povečala za 0,6 %. Glede na potrebe pri zaposlovanju v izobraževanju in dejavnosti zdravstva in socialnega varstva je v osnovnem scenariju predvidena nadaljnja realna rast sredstev za zaposlene v sektorju država. Še se bo sicer nadaljevala racionalizacija javnih izdatkov, kjer sprejeti proračunski dokumenti za leto 2012 predvidevajo ohranjanje vmesne porabe realno na približno enaki ravni kot leto prej. Zaradi naraščajočih potreb po različnih oblikah socialnih podpor v razmerah ohranjanja visoke brezposelnosti pa se bodo podpore socialne varnosti v naravi realno povečale tudi v letu 2012 (za 1,3 %).

Okvir 2: Rast potencialnega BDP

Na osnovi zadnjih razpoložljivih statističnih podatkov in pomladanske napovedi gospodarske rasti UMAR smo z metodo produkcijske funkcije (PF) pripravili ocene potencialne rasti in proizvodne vrzeli. Ocena temelji na letnih podatkih, pri čemer je za obdobje od leta 2011 upoštevana letošnja pomladanska napoved BDP. Na Sliki 6 prikazujemo primerjavo izračunane potencialne rasti z uporabo različnih metod za izločitev ciklične komponente skupne faktorske produktivnosti (v nadaljevanju TFP). Prva metoda uporablja Hodrick-Prescottov filter (HP filter), druga pa bivariatni Kalmanov filter (KF).⁷ Za primerjavo je prikazan tudi izračun potencialne rasti, ki ga je jeseni 2010 pripravila Evropska komisija (EK). Tudi ta izračun temelji na metodi produkcijske funkcije, pri čemer je Evropska komisija za izločitev ciklične komponente TFP uporabila HP filter.⁸ Razlike med našimi izračuni s HP filtrom in izračuni EK so posledica različnih upoštevanih napovedi (pri izračunih EK jesenska napoved EK iz 2010, pri naših izračunih letošnja pomladanska napoved UMAR, ki je pripravljena tudi za daljše časovno obdobje), ter deloma razlik v vhodnih podatkih.⁹

Izračuni kažejo, da je potencialna rast za prihodnje obdobje za skoraj polovico nižja glede na obdobje pred krizo. Izračuni z uporabo PF kažejo, da se je rast potencialnega BDP z ravni okoli 4 % v obdobju pred krizo, po močnem padcu v letih 2008 in 2009, znižala na raven pod 2 %.

Slika 6: Rast potencialnega BDP, primerjava različnih izračunov

Vir: izračuni UMAR, EK.

⁷ Za ocenjevanje ciklične komponente TFP in nezaposlenosti (izračune NAIRU) smo uporabili program GAP (Christophe Planas in Alessandro Rossi, Evropska Komisija, Joint Research Centre, 2010). Program je dosegljiv na eemc.jrc.ec.europa.eu/Software-GAP.htm. NAIRU in ciklična komponenta TFP sta ocenjena z uporabo serij rasti plač in izkoriščenosti kapacitet v bivariatnem modelu neopazljivih komponent.

⁸ Za podrobnejši opis metodologije glej F. D'Auria, Cécile Denis, K. Havik, K. Mc Morrow, C. Planas, R. Raciborski, W. Röger and A. Rossi: »The production function methodology for calculating potential growth rates and output gaps«, Economic Papers 420, July 2010, DG ECFIN.

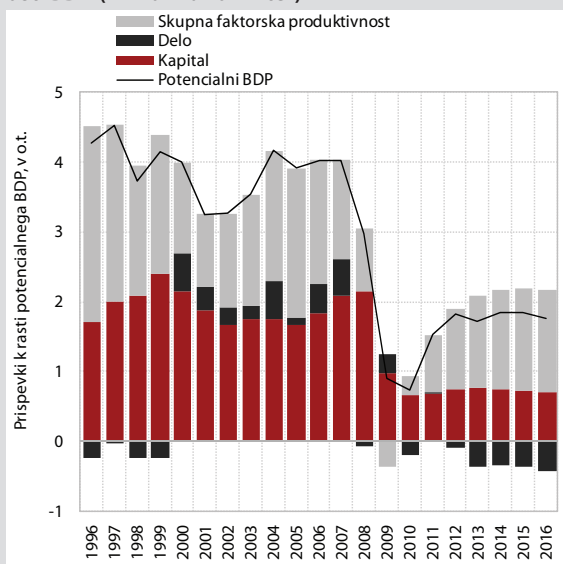
⁹ Od zadnje ocene EK so bili za leto 2010 objavljeni novi podatki, ki smo jih upoštevali pri izračunu potencialne rasti, prav tako pa pri seriji zaposlenosti po statistiki nacionalnih računov upoštevamo tudi popravek zaradi preloma v seriji v letu 2002.

Okvir 2: Rast potencialnega BDP - nadaljevanje

Med posameznimi komponentami izračunane potencialne rasti (z uporabo KF) se v prihodnjih letih glede na predhodno obdobje najbolj znižuje prispevek kapitala. Prispevek kapitala se je po močnem znižanju v letu 2009 lani še dodatno znižal (na 0,7 o. t.) in pričakujemo, da bo tudi na srednji rok ostal na tej ravni. Prispevek dela k potencialni rasti je relativno nizek že skozi celotno preteklo obdobje, v prihodnje pa postane negativen. V letih 2011 in 2012 je to v veliki meri posledica pričakovanega naraščanja naravne stopnje brezposelnosti (NAIRU)¹⁰, v kasnejših letih izračunov pa predvsem zmanjševanja populacije v delovno aktivni starosti, glede na upoštevanje Eurostatove projekcije demografskih gibanj. Ob krizi smo beležili tudi velik padec prispevka skupne faktorske produktivnosti, vendar tu lahko pričakujemo, da se takšna gibanja ne bodo nadaljevala (gl. Slika 7).

¹⁰ V izračunih naravne stopnje brezposelnosti (NAIRU) upoštevamo napovedi anketne brezposelnosti, ki na srednji rok ne kažejo bistvenega okrevanja. NAIRU je ocenjen z bivariatnim modelom neopazljivih komponent, kjer poleg serije brezposelnosti uporabimo tudi serijo rasti plač. Izračuni kažejo na naraščanje NAIRU in postopno umiritev na ravni pod 8 %. Na naraščanje NAIRU, ki je sicer ne moremo direktno opazovati, posredno kaže tudi naraščanje dolgotrajne brezposelnosti.

Slika 7: Prispevki posameznih komponent k potencialni rasti BDP (PF Kalmanov filter)

Vir: UMAR.

Dodana vrednost po dejavnostih

Gibanja v letu 2010

Dodana vrednost se je v letu 2010 realno zvišala za 1,6 %. Po precejšnjem znižanju v letu 2009 so lani rast dodane vrednosti zabeležili v industriji, k čemur so največ prispevale predelovalne dejavnosti, in v nekaterih tržnih storitvah. V javnih storitvah se je dodana vrednost ponovno zvišala, vendar manj kot v predhodnem letu. V gradbeništvu se je upadanje dodane vrednosti iz leta prej nadaljevalo, prav tako tudi v kmetijstvu in gostinstvu, kjer pa je bil za razliko od gradbeništva padec dodane vrednosti precej nižji kot leto prej. Prvič v obdobju krize se je znižala tudi dodana vrednost finančnega posredništva.

V predelovalnih dejavnostih je bila leta 2010 dodana vrednost realno za 8,0 % višja kot leto prej. Višja dodana vrednost je bila predvsem rezultat rasti pretežno izvozno usmerjenih panog. V lanskem letu se je tuje povpraševanje namreč povečalo, povpraševanje z domačega trga pa se je ohranilo na ravni predhodnega leta¹¹. Ob večji usmerjenosti na tuje trge je bila tako proizvodnja višja v visoko in srednje visoko tehnološko zahtevnih ter večini srednje nizko tehnološko zahtevnih panogah. Med temi je za ravno iz leta 2009 zaostala le proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov, ki je odvisna predvsem od domače gradbene aktivnosti, ki se je v preteklem letu še znižala. Med tehnološko bolj zahtevnimi dejavnostmi

je raven proizvodnje iz predhodnega leta najbolj presegla proizvodnja IKT opreme in električnih naprav. Subvencije za nakup novih osebnih in lahkih gospodarskih vozil, ki so se v nekaterih evropskih državah¹² iztekle v lanskem letu, pa so prispevale k visoki medletni rasti proizvodnje motornih vozil ter deloma tudi nekaterih tehnološko manj zahtevnih panog, ki so kot dobavitelji opreme in delov za motorna vozila povezane z avtomobilsko industrijo¹³. Proizvodnja nizko tehnološko zahtevnih panog, ki so večinoma usmerjene predvsem na domači trg, se je v lanskem letu v povprečju ohranila na ravni leta 2009. Med temi dejavnostmi se je padanje proizvodnje, ki se je začelo že pred začetkom krize leta 2008, nadaljevalo v pohištveni in tekstilni industriji, ki za ravno proizvodnje iz leta 2008 tudi najbolj zaostajata (za okoli 60 % oz. 50 %) ter največ prispevata k zaostanku predelovalnih dejavnosti (okoli 13 %) za predkriznimi ravni. Raven iz leta 2008 pa sta že presegli srednje visoko tehnološko zahtevni proizvodnja motornih vozil in proizvodnja električnih naprav.

Aktivnost v gradbeništvu se je lani drugo leto zapored močno znižala. Dodana vrednost v gradbeništvu je bila lani za 14,4 % nižja kot v letu 2009. Po podatkih gradbene statistike se je aktivnost najbolj znižala v gradnji stanovanjskih stavb (za več kot tretjino), kar povezujemo s povečanimi zalogami neprodanih stanovanj. V gradnji inženirskih objektov je bilo znižanje 20-odstotno in predvsem posledica manj intenzivne

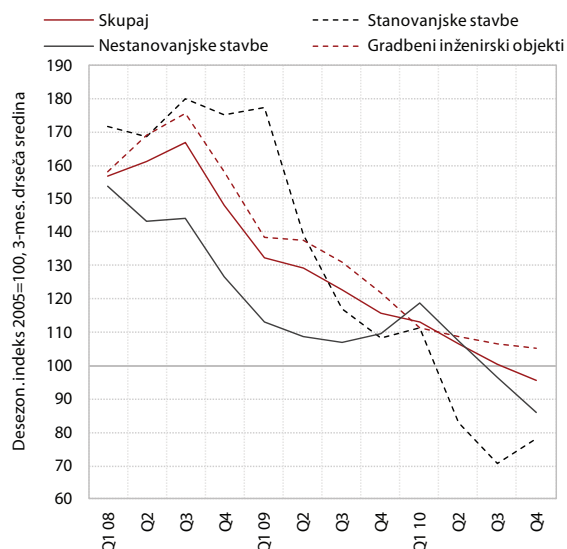
¹¹ Prihodki od prodaje na tujem trgu so bili za 11,9 % višji kot leta 2009, na domačem trgu pa so ostali na ravni leta 2009. Tudi rast novih naročil je bila nižja na domačem kot tujem trgu (4,1 % oz. 15,7 %).

¹² Npr. Francija, Italija, Združeno kraljestvo, Španija, Nizozemska.

¹³ V proizvodnji izdelkov iz gume in plastičnih mas ter v usnjarski industriji, ki je edina izvozno usmerjena nizko tehnološko zahtevna panoga, so nekatera največja podjetja (ki ustvarijo okoli četrtno dodane vrednosti teh oddelkov) dobavitelji v avtomobilski verigi.

gradnje prometne infrastrukture. Padec je bil najnižji v gradnji nestanovanjskih stavb, kjer je na aktivnost predvsem v prvi polovici leta ugodno vplivala gradnja večjega športnega kompleksa. Deloma je bil lanski padec aktivnosti v gradbeništvu na vseh segmentih tudi posledica težav z likvidnostjo in solventnostjo podjetij ter plačilno nedisciplino.

Slika 8: Vrednost opravljenih gradbenih del v posameznih segmentih gradbeništva

Vir: SURS, desezoniranje UMAR.

V tržnih storitvah (dejavnosti G-K) se je dodana vrednost v letu 2010 realno zvišala za 1,7 %. Gibanja po posameznih storitvah so se zelo razlikovala. Najvišjo rast dodane vrednosti so zabeležili v dejavnosti prometa, skladiščenja in zvez (I), kjer je obseg cestnega in železniškega blagovnega prometa predvsem pod vplivom oživitve mednarodnih trgovinskih tokov praktično dosegel predkrizne ravni iz leta 2008. Rast dodane vrednosti v dejavnosti nepremičnin in poslovnih storitev (K) je bila skoraj v celoti posledica oživitve nekaterih poslovnih in zaposlovalnih dejavnosti¹⁴, v dejavnosti trgovine s popravili motornih vozil (G) pa večjega prihodka v trgovini z motornimi vozili in popravili (zaradi večje prodaje osebnih avtov¹⁵), saj je prihodek v trgovini na drobno in v trgovini na debelo ostal približno na ravni izpred leta. Upad dodane vrednosti v letu 2010 so med tržnimi storitvi poleg gostinstva (H) zabeležili še v finančnem posredništvu (J), kjer so se razmere v letu 2010 močno zaostrile. Hitro slabšanje kakovosti bančne aktive in močno omejeni viri financiranja so namreč vplivali na skromno kreditno aktivnost in slabše poslovne rezultate v tej dejavnosti.

¹⁴ V letu 2010 se je predvsem povečal prihodek v pravnih in računovodskih dejavnostih, v pisarniških in spremljajočih storitvenih dejavnostih ter pri zaposlovalnih dejavnostih.

¹⁵ Število skupnih prvih registracij osebnih motornih vozil je bilo v letu 2010 za 4,8 % večje kot v letu 2009 (od tega pravnih oseb za 15,6 %, prodaja fizičnim osebam pa je bila manjša kot pred letom).

Realna rast dodane vrednosti javnih storitev (dejavnosti L-O) se je v letu 2010 upočasnila (na 1,8 %) predvsem zaradi nižje rasti v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva (N) ter ponovnega padca dodane vrednosti v pretežno tržno usmerjeni dejavnosti drugih javnih skupnih in osebnih storitev (O). Hkrati se je že tretje leto zapored nadaljevala visoka rast dodane vrednosti v dejavnosti javne uprave (L), kjer je bila na medletni ravni ponovno zabeležena rast zaposlenosti predvsem v agencijah in skladih na ravni države ter občinah. V izobraževanju (M) se je visoka rast dodane vrednosti le malenkost upočasnila; aktivnost (merjena z rastjo zaposlenosti) je bila še naprej visoka v vrtcih in osnovnih šolah ter na področju drugega izobraževanja in usposabljanja (v povezavi s programi usposabljanja za brezposelne, ki jih sofinancira država). V zdravstvu je bila nizka rast dodane vrednosti posledica ukrepov za zagotovitev finančne vzdržnosti obveznega zdravstvenega zavarovanja, v socialnem varstvu pa je bila rast aktivnosti še naprej visoka zlasti na področju dolgotrajne oskrbe starejših in invalidov. Dejavnost drugih javnih, skupnih in osebnih storitev je ponovno zabeležila padec dodane vrednosti, ki ga lahko povežemo predvsem s precejšnjim padcem v dejavnosti prirejanja iger na srečo in v drugih dejavnostih za prosti čas.

Napovedi za leti 2011 in 2012

Letos se bo ob nadaljnjem postopnem okrevanju večine tržnih dejavnosti realna rast skupne dodane vrednosti povišala na 2,3 %. Rast dodane vrednosti pričakujemo v vseh dejavnostih z izjemo gradbeništva, kjer se bo aktivnost še nekoliko znižala, in finančnega posredništva, kjer napovedujemo stagnacijo. V preostalih tržnih dejavnostih¹⁶ pričakujemo zmerno rast, ki bo zlasti v nekaterih tržnih storitvah višja kot v preteklem letu. Med večjimi tržnimi dejavnostmi pa se bo rast dodane vrednosti po precejšnjem povišanju v 2010 letos upočasnila predvsem v predelovalnih dejavnostih ter v prometu, skladiščanju in zvezah. V javnih storitvah pričakujemo, da se bo letos rast dodane vrednosti v nekaterih dejavnostih upočasnila (javna uprava, obramba in socialno zavarovanje ter izobraževanje), v zdravstvu s socialnim skrbstvom in drugih skupnih in osebnih storitvah pa naj bi se nekoliko povišala.

¹⁶ Z izjemo rudarstva.

Tabela 4: Pomladanska napoved dodane vrednosti po dejavnostih

	2009	2010	2011	2012
Realne stopnje rasti v %			Pomladanska napoved	
Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	-8,6	-1,8	1,0	1,0
Ribištvo	20,7	7,5	1,5	1,0
Rudarstvo	-3,4	8,7	-1,0	0,5
Predelovalne dejavnosti	-16,7	8,0	5,0	4,5
Oskrba z elektr.energijo, plinom, vodo	-7,8	-1,3	1,5	1,0
Gradbeništvo	-15,5	-14,4	-2,0	4,5
Trgovina in popravila motornih vozil	-9,3	1,6	2,0	2,5
Gostinstvo	-11,9	-0,1	1,5	2,0
Promet, skladiščenje in zveze	-10,1	5,7	2,5	2,7
Finančno posredništvo	2,9	-3,0	0,0	1,0
Nepremičnine, najem in poslovne storitve	-5,4	1,9	2,0	2,0
Javna uprava, obramba, soc. zavarovanje	2,6	2,9	2,0	2,0
Izobraževanje	3,5	3,3	2,5	2,5
Zdravstvo in socialno varstvo	4,9	0,5	2,5	2,5
Druge skupne in osebne storitve	-6,3	-0,8	0,8	1,5
Zasebna gospodinjstva z zaposl.osebjem	2,4	0,5	0,5	0,5
DODANA VREDNOST	-8,1	1,6	2,3	2,7
a) Davki na proizvode	-8,2	-0,9	1,4	1,7
b) Subvencije po proizvodih	-13,3	5,2	-2,0	-5,0
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	-8,1	1,2	2,2	2,6

Vir: SURS, 2011-2012 napovedi UMAR.

Zaradi upočasnitve gospodarske rasti v nekaterih pomembnejših trgovinskih partnericah in še vedno skromnega domačega povpraševanja bo realna rast dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti letos (5,0 %) nekoliko nižja kot leta 2010. Manjša rast izvoznega povpraševanja bo vplivala predvsem na upočasnitev rasti tehnološko zahtevnejših in srednje nizko tehnološko zahtevnih panog, ki so večinoma usmerjene na tuji trg. Pri tem se bo najbolj umirila rast proizvodnje motornih vozil, saj so se iztekli ukrepi za nakup novih osebnih in lahkih gospodarskih vozil v vseh evropskih državah. Zaradi rasti cen surovin pričakujemo tudi dodaten pritisk na poslovanje predvsem v nekaterih srednje nizko tehnološko zahtevnih panog, kjer surovine predstavljajo pomemben del vstopnih stroškov (npr. kovinska industrija, proizvodnja izdelkov iz gum in plastičnih mas). V razmerah nizke domače gradbene aktivnosti bo na nizkih ravneh ostala proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov, pa tudi v večini nizko tehnološko zahtevnih panog glede na pričakovano skromno rast domačega gospodarstva ne pričakujemo vidnejšega okrevanja, saj so vse v večji meri odvisne od domačega povpraševanja. Možnosti za nadaljnje okrevanje predelovalnih dejavnosti bodo še naprej zožene tudi zaradi precejšnjega povečanja stroškov dela na enoto proizvoda v začetnem obdobju krize ter še dodatno zaostrenih pogojev financiranja. Pri tem pa se je delež predelovalnih dejavnosti v skupnem dolgu gospodarstva leta 2010 zmanjšal, rast obsega nedonosnih terjatev pa je

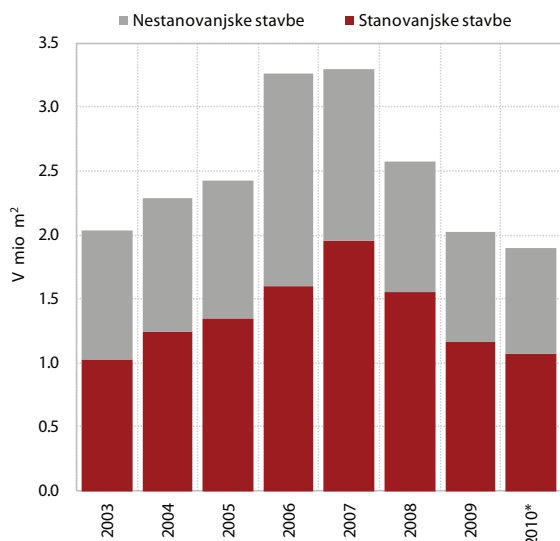
bila nižja od povprečja¹⁷ (gl. Okvir 3). Podjetja se bodo še vedno soočala s plačilno nedisciplino.

V letošnjem letu napovedujemo 2,0-odstotno realno znižanje dodane vrednosti v gradbeništvu. Še naprej pričakujemo zniževanje stanovanjske gradnje, ki pa bo manj izrazito kot v prejšnjih dveh letih¹⁸. V gradnji inženirskih objektov in nestanovanjskih stavb naj bi aktivnost v povprečju leta ostala na ravni leta 2010. Po močnih padcih v letih 2009 in 2010 naj bi namreč gradnja prometne infrastrukture ostala na podobni ravni kot lani. Podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih za leto 2010 pa kažejo, da naj bi se tekom leta okrepila gradnja upravnih in pisarniških stavb (njihova skupna načrtovana površina se je povečala za 60,0 %), stavb splošnega družbenega pomena (za 24,0 %) in industrijskih stavb (za 9,6 %). Ugodno bo na gradnjo inženirskih objektov (predvsem prometne infrastrukture) in nestanovanjskih stavb vplivalo tudi predvideno povečanje investicij države.

¹⁷ Najbolj zadolžena podjetja predelovalnih dejavnosti so bila leta 2010 v kemični, kovinski, strojni, prehrabeni industriji ter proizvodnji IKT opreme in el. naprav. Nedonosne terjatve so predstavljale največji del dolga v kovinski in strojni industriji (delež nedonosnih terjatev se je lani podvojil) pa tudi prehrabeni, lesni, papirni industriji in tiskarstvu, kjer pa se je delež nedonosnih terjatev lani zmanjšal.

¹⁸ Podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih za nova stanovanja kažejo, da je bil lani upad skupno načrtovane površine v stanovanjskih stavbah precej nižji kot v letih 2008 in 2009 (lani 7,3 %, v letih 2008 in 2009 pa 20,5 % in 25,4 %). Načrtovana skupna površina stavb, kjer je investitor pravna oseba, pa se je že povečala.

Slika 9: Skupna površina stavb, predvidena z izdanimi dovoljenji

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Opomba: * podatki za leto 2010 so začasni.

Dodana vrednost tržnih storitev se bo letos realno okrepila za 1,8 %. Rast dodane vrednosti naj bi v letu 2011 dosegle vse dejavnosti, razen finančnega posredništva, kjer napovedujemo ohranjanje dodane vrednosti na ravni lanskega leta. Dejavniki, kot so omejeni viri financiranja zaradi negotovih razmer na domačem in mednarodnih finančnih trgih ter odplačevanje kreditov prezadolženih podjetij, bodo predvidoma še naprej ohranjali kreditno aktivnost na nizki ravni. Tudi v drugih segmentih finančnega posredništva ne pričakujemo občutne krepitve dodane vrednosti. Rasti dodane vrednosti v dejavnostih trgovine ter poslovanja z nepremičninami in poslovnih storitev bosta v letu 2011 približno enaki kot lani. Spodbude za njihovo rast pričakujemo predvsem iz sicer skromne rasti zasebne potrošnje in nadaljnje krepitve aktivnosti predelovalnih dejavnosti. Še vedno pa bo hitrejše okrevanje teh dejavnosti zavirala nizka aktivnost v gradbeništvu. Rast dodane vrednosti v dejavnosti prometa, skladiščenja in zvez bo po lanskegaletnem precejšnjem povišanju in ob upočasnitvi mednarodnih trgovinskih tokov nižja kot lani, in sicer blizu povprečne rasti tržnih storitev. Po treh letih upadanja se bo letos povečala tudi dodana vrednost v gostinstvu, kar naj bi bila predvsem posledica rasti števila prenočitev tujih turistov.

V javnih storitvah se bo realna rast dodane vrednosti letos v povprečju sicer nekoliko okrepila (na 2,1%), vendar le zaradi predvidoma nekoliko višje rasti v zdravstvu in v bolj tržno usmerjeni dejavnosti drugih javnih, skupnih in osebnih storitev. Hkrati pričakujemo močnejšo upočasnitev rasti dodane vrednosti v dejavnosti javne uprave, kar bo povezano z že sprejetimi ukrepi vlade za zmanjšanje števila zaposlenih. Zaradi zaostrenih razmer v javnih financah in visoke zadolženosti občin pričakujemo tudi nekoliko počasnejšo rast zaposlenosti na področju izobraževanja, čeprav se potrebe, zlasti v predšolski vzgoji, še naprej povečujejo. V povezavi s krčenjem sredstev za programe APZ, ki so namenjeni usposabljanju brezposelnih se bo predvidoma znižala tudi rast aktivnosti v drugem izobraževanju in usposabljanju. V zdravstvu se bo v skladu s sprejetim finančnim načrtom ZZKS obseg javnega programa zdravstvenih storitev predvidoma ohranil na ravni preteklega leta; ker pa se potrebe povečujejo, vendarle pričakujemo zmerno rast zaposlenosti in večjo realizacijo storitev v samoplačniških ambulantah. Hkrati se bodo v približno enakem obsegu kot v lani širile tudi kapacitete v socialnem varstvu z nastanitvijo in v oskrbi na domu. Po dveh letih upadanja pričakujemo, da se bo povečala rast dodane vrednosti v pretežno tržni dejavnosti drugih javnih, skupnih in osebnih storitvah, in sicer bi se v povezavi s pričakovano rastjo števila tujih gostov lahko okrepila predvsem aktivnost v dejavnostih za prosti čas in v igralništvu.

V letu 2012 se bo realna rast dodane vrednosti še okrepila. Z okrepitvijo gradnje avtocest in prenehanjem upadanja aktivnosti v gradnji stanovanj v prihodnjem letu po večletnem zniževanju pričakujemo rast dodane vrednosti v gradbeništvu. Poleg tega naj bi se nadaljevala šibka krepitev rasti tržnih storitev. V predelovalnih dejavnostih se bo rast dodane vrednosti še nekoliko upočasnila, v javnih storitvah pa približno ohranila na ravni letošnjega leta.

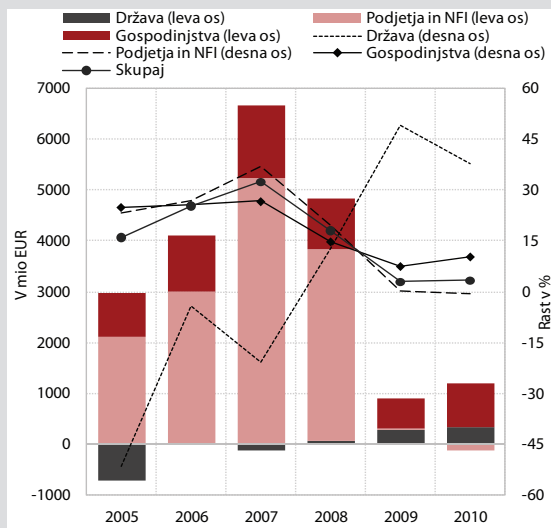
Okvir 3: Finančni trgi v letu 2010 in obeti

V letu 2010 se je kreditna aktivnost domačih bank nekoliko okrepila in tako bila za slabo petino višja kot v letu 2009. Velik del prirasta je posledica okrepljenega neto zadolževanja gospodinjstev, medtem ko so se podjetja in NFI, prvič od kar imamo primerljive podatke¹⁹, neto razdolževala pri domačih in tudi pri tujih bankah. Gospodinjstva so lani močno okrepila zadolževanje v obliki stanovanjskih kreditov, njihovi neto tokovi pa so bili z 910,0 mio EUR najvišji doslej. Takšna rast pa je po naši oceni tudi posledica tega, da so banke z ugodnimi obrestnimi merami za stanovanjske kredite spodbujale tovrstno zadolževanje in tako del tveganj od prezadolženih sektorjev, povezanih s stanovanjsko gradnjo, prenašale na relativno manj tvegana gospodinjstva.

V letu 2009 je bil neto tok kreditov domačih in tujih bank podjetjem in NFI še pozitiven, a skromen, v letu 2010 pa so kredite neto odplačevali. Skupna neto odplačila so znašala slabih 400 mio EUR. Podjetja in NFI so v prvi polovici leta neto odplačevala kredite najete pri tujih bankah, v drugi polovici leta pa predvsem pri domačih bankah. Obseg kreditov podjetjem in NFI pri domačih bankah je tako lani beležil 0,5-odstoten upad, vendar je ob tem relativno nizkem upadu treba upoštevati, da so slovenska podjetja močno odvisna predvsem od bančnega financiranja. Ob visoki kreditni rasti v preteklosti in s tem povezani visoki zadolženosti slovenskih podjetij bi sicer pričakovali, da se bo obseg kreditov predvsem teh bolj izpostavljenih dejavnosti znižal, vendar pa podatki kažejo, da predvsem v najbolj zadolženih dejavnostih (tistih, ki so imele konec leta 2009 obveznosti do bank večje, kot je bil obseg njihovega kapitala) ni prišlo do upadanja izpostavljenosti, temveč se je ta v večini primerov še okrepila. V ospredju je predvsem gradbeništvo in deloma tudi finančno posredništvo²⁰. Takšno gibanje je po naši oceni predvsem posledica tekočega blaženja težav teh sektorjev, kar pa zaradi trenutnih razmer v slovenskem bančnem sistemu²¹ ni vzdržno in bodo banke v prihodnje verjetno morale zniževati izpostavljenost predvsem do teh sektorjev.

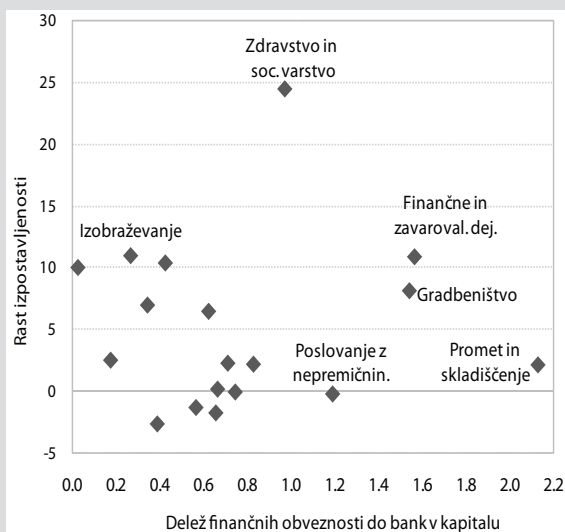
Banke so se v letu 2010 soočile z izrazitim poslabšanjem kvalitete svojih naložb. Obseg vseh nedonosnih terjatev se je okrepil za slabi dve tretjini na 1,8 mrd EUR, kar predstavlja že 3,7 % razvrščene bančne aktive. Glede na obseg nedonosnih terjatev so poleg predelovalnih dejavnosti, ki predstavljajo po dodani vrednosti najpomembnejši del gospodarstva, v ospredju trgovina, finančno posredništvo in gradbeništvo, ki skupno z 1 mrd EUR predstavljajo več kot tri četrtine nedonosnih terjatev slovenskih gospodarskih dejavnosti. Izrazita negativna gibanja, ki so največ prispevala k slabšanju kakovosti bančne aktive, so predvsem v finančnem posredništvu in gradbeništvu, kjer se je obseg nedonosnih terjatev lani več kot potrojil. Banke so močno okrepile oblikovanje dodatnih rezervacij in oslabitev, ki so znašale skoraj 800 mio EUR in bile za skoraj 60 % višje kot v letu 2009. V zadnjih treh letih, ko so se razmere na finančnih trgih precej zaostriale, so banke oblikovale skupno že za 1,6 mrd EUR dodatnih rezervacij in oslabitev. Banke z močnim oblikovanjem rezervacij in oslabitev nadaljujejo tudi v letu 2011. V prvih dveh mesecih so jih oblikovale za 128,6 mio EUR, kar je dvakrat toliko kot v enakem obdobju lanskega leta.

Slika 10: Neto zadolževanje domačih nebančnih sektorjev pri domačih bankah in medletne stopnje rasti obsega kreditov

Vir: BS, preračuni UMAR.

Slika 11: Delež finančnih obveznosti do bank glede na kapital in rast izpostavljenosti slovenskega bančnega sektorja do posameznih dejavnosti

Vir: BS, AJPEŠ, preračuni UMAR.

¹⁹ Od leta 2005.

²⁰ Po naši oceni je sicer krepitev izpostavljenosti v finančnem posredništvu bolj posledica nekoliko večjega medbančnega izposojanja in ne toliko krepitev izpostavljenosti do holdingov, ki so najbolj tvegani segmenti dejavnosti finančnega posredništva.

²¹ Predvsem nizka kapitalska ustreznost slovenskih bank in nadaljnje slabšanje kakovosti bančne aktive.

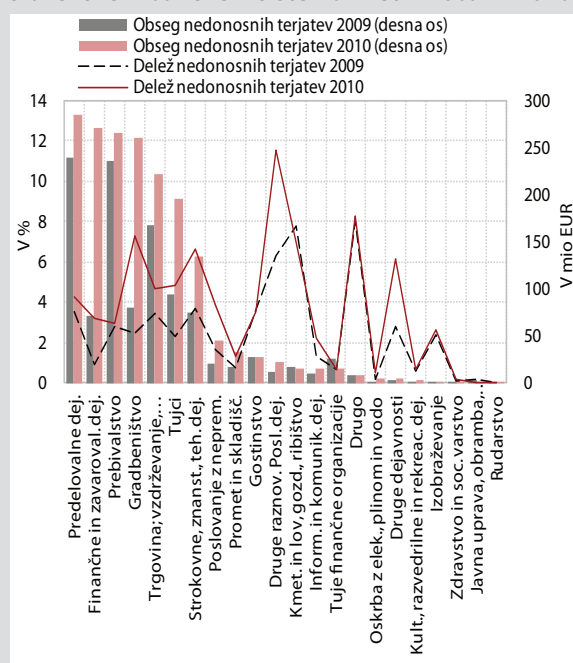
Okvir 3: Finančni trgi v letu 2010 in obeti - nadaljevanje

Banke se še naprej soočajo z omejenimi viri. Po visokih neto prilivih v letu 2009 je država lani pretežno umikala depozite iz slovenskega bančnega sistema. Zaradi zaostrenih razmer na trgu dela so še vedno upadali tudi neto prilivi vlog gospodinjstev v banke, financiranje z izdajo obveznic z državnim jamstvom pa je bilo za polovico nižje kot v letu 2009²². Odplačila tujih kreditov in vlog so bila še vedno razmeroma visoka, a so kljub temu z 1,4 mrd EUR dosegla le slabo polovico ravni iz leta 2009. Obveznosti do tujih bank so tako konec lanskega leta znašale 15 mrd EUR, kar je za 2 mrd EUR manj kot konec leta 2008, ko je bila izpostavljenost najvišja. Kljub temu, da je delež vlog in kreditov zaradi izdaj bančnih obveznic v tem obdobju upadel za skoraj 20 o. t., na 78,4 %, pa se struktura ročnosti finančnih virov bančnega sistema zaradi približevanja rokov zapadlosti izdanih obveznic ni popravila. Pritiski na likvidnost slovenskega bančnega sistema so še okrepljeni. Delež obveznosti, ki zapadejo v roku dveh let, se je do oktobra 2010 okrepil na slabo polovico, kar je za 10 o. t. več kot na začetku leta.

Tudi v prihodnje pričakujemo, da bo kreditna aktivnost slovenskega bančnega sistema precej skromna. Poleg pričakovane manjše ekspanzivnosti denarne politike bo omejitveni dejavnik tudi stanje slovenskega bančnega sistema, ki ima količnik kapitalске ustreznosti na nizki ravni, ta pa se je po naši oceni v letu 2010 še poslabšal²³. Bonitetne ocene treh največjih slovenskih bank so se že znižale, obeti za prihodnost pa so negativni. Zato obstaja tveganje, da bo to bankam še otežilo dostop do finančnih virov na mednarodnih finančnih trgih, obenem pa je pričakovati, da se zaradi neugodnih razmer na trgu dela ne bodo okrepili niti prilivi depozitov gospodinjstev, možnosti zadolževanja države za naložbe v bančni sistem pa so po naši oceni precej omejene. V prihodnjih letih se pričakuje zviševanje obrestnih mer, kar bo še podražilo zadolževanje bančnega sistema, to pa bo povišalo že tako visoke obrestne mere za kreditiranje slovenskega gospodarstva. Na osnovi tega ocenjujemo, da bodo nekatere banke v prihodnje okrepile pridobivanje prostih finančnih sredstev z odprodajo svojih naložb. V kolikor pri tem ne bodo uspešne, se bodo v večji meri financirale z zadolževanjem pri Evrosistemu, ki ponuja le kratkoročne vire financiranja in ne bodo namenjeni kreditiranju. To bi po naši oceni še okrepilo likvidnostne pritiske na slovensko gospodarstvo, predvsem mala in srednja podjetja, ki se jim je obseg bančnega financiranja v obdobju po izbruhu finančne krize po naši oceni najbolj skrčil.

Modelska simulacija kaže na značilen vpliv kreditne aktivnosti na gospodarsko aktivnost. Z modelom strukturne kointegrirane vektorske avtoregresije na četrtnetnih podatkih za obdobje 1995q1–2010q4 smo ocenili vpliv zmanjšanja domačih kreditov podjetjem na gospodarsko aktivnost v Sloveniji. Glede na to, da je Slovenija majhno odprto gospodarstvo, smo v model vključili bruto domači proizvod za EU 15 (tuje povpraševanje), kot domače mere ekonomske aktivnosti pa smo upoštevali kredite podjetjem, bruto domači proizvod, inflacijo in obrestne mere. Močan padec bruto domačega proizvoda smo korigirali tudi z vključitvijo slamnate spremenljivke, ki zavzema vrednost 1 v obdobju 2008q4–2009q3. Vpliv kreditnega šoka na BDP deluje predvsem preko investicij z zamikom leta in pol, in sicer se BDP na 10-odstotno zmanjšanje kreditov v povprečju odzove z 2,7-odstotnim znižanjem. V drugem četrtnetju četrtega leta pa ta učinek ponovno postane statistično neznačilen.

Slika 12: Obseg in delež nedonosnih terjatev v slovenskem bančnem sistemu v letih 2009 in 2010

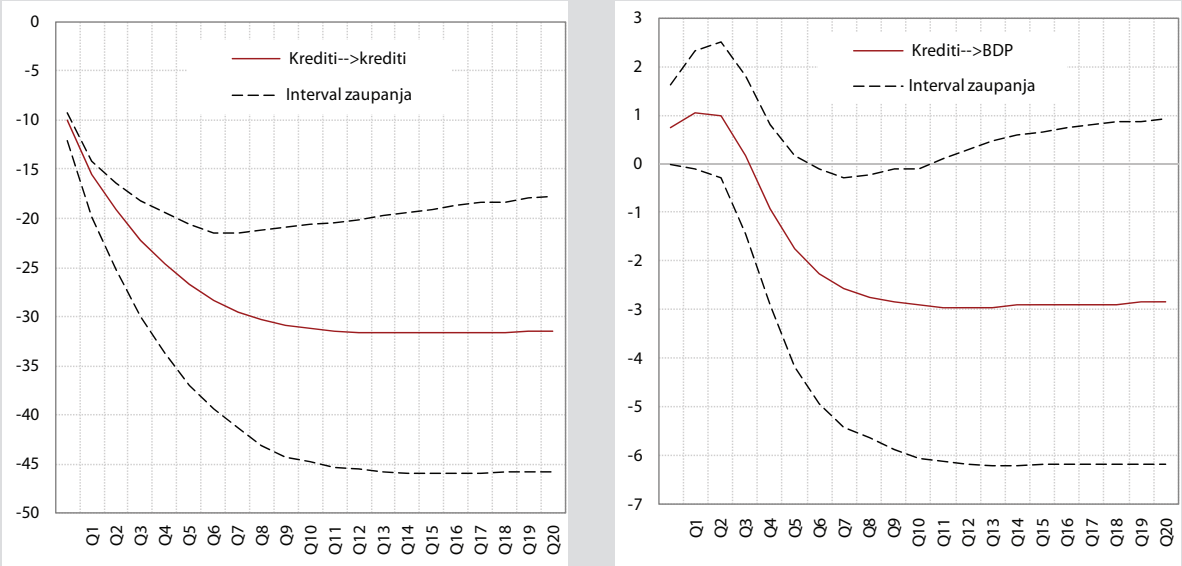
Vir: BS, preračuni UMAR.

²² Banke so tako izdale za 1 mrd EUR obveznic, od tega pa 80 % predstavljajo obveznice SID banke.

²³ V prvi polovici leta 2010 se je kapitalška ustreznost prvega reda (TIER 1) na nekonsolidirani osnovi znižala za 0,1 o. t. na 9,2 %, medtem ko ocene za EMU kažejo, da se je krepila že drugo leto zapored.

Okvir 3: Finančni trgi v letu 2010 in obeti - nadaljevanje

Slika 13: Impulzni odzivi BDP na zmanjšanje domačih kreditov podjetjem

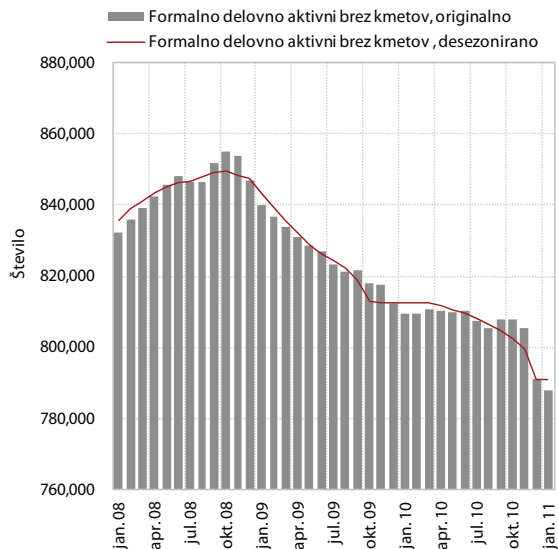
Vir: izračuni UMAR.Opomba: Ortogonalni impulzni odzivi, s 95-odstotnimi (Efronovimi percentili) intervali zaupanja pridobljenimi s tisoč »bootstrap« ponovitvami.

TRG DELA

Zaposlenost in brezposelnost v letu 2010

V letu 2010 se je število zaposlenih nadalje znižalo. Kljub postopni krepitvi gospodarske aktivnosti v lanskem letu so podjetja še vedno zniževala raven zaposlenosti in jo s tem prilagajala spremenjenim gospodarskim okoliščinam od začetka gospodarske krize, ki se kažejo v še vedno nižji ravni bruto domačega proizvoda kot v letu 2008 in zaostrenih pritiskih s strani stroškov dela ter likvidnostjo podjetij. Do močnejšega znižanja števila delovno aktivnih je prišlo v drugi polovici leta, ki je z vidika zaposlovanja tudi sezonsko manj ugodna, saj prihaja do prekinitev delovnih razmerij za določen čas²⁴, vendar je bilo to znižanje zlasti v decembru precej večje od običajnega in tudi nad pričakovani. Ocenjujemo, da je bil takšen padec deloma posledica težavnih razmer v podjetjih v panogah, kjer so bili padci zaposlenih največji (predelovalne dejavnosti, gradbeništvo, trgovina), delno pa tudi pričakovanih regulativnih sprememb na področju trga dela. Povprečno število delovno aktivnih po nacionalnih računih je bilo leta 2010 tako za 2,2 % nižje kot v letu 2009, število formalno delovno aktivnih pa za 2,7 %, kar kaže na povečanje neformalne delovne aktivnosti in hkrati na večje število opravljenih delovnih ur delovno aktivnih.

Slika 14: Formalno delovno aktivni

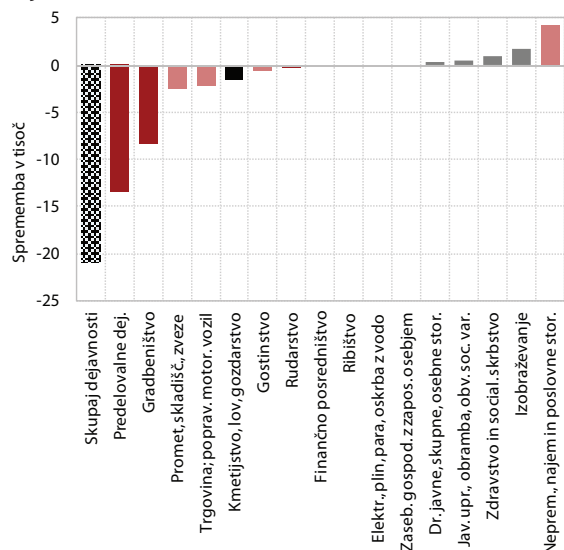

Vir: SURS, desezoniranje UMAR.

Znižanje števila delovno aktivnih je bilo lani največje v predelovalnih dejavnostih, gradbeništvu, v dejavnosti prometa, skladiščenja in zvez in trgovini. Relativno manjši so bili padci v ostalih tržnih dejavnostih, do povečanja pa je (po statistiki nacionalnih računov) prišlo v dejavnosti nepremičnin in poslovnih storitev.

V drugi polovici leta je v povezavi z omejenostjo proračunskih virov za plače že prišlo do zaustavitve zaposlovanja v organih državne uprave, ne pa tudi v agencijah in skladih na ravni države ter v občinah. Zaradi naraščanja potreb se je nadaljevala visoka rast zaposlenosti na področju izobraževanja, še zlasti v vrtcih in osnovnih šolah²⁵. Zaposlenost se je precej povečala tudi na področju socialnega varstva, kjer so bile širitve kapacitet zagotovljene v dolgotrajni oskrbi starejših, ki pa je v pretežnem delu financirana z zasebnimi sredstvi.

Slika 15: Sprememba števila delovno aktivnih po dejavnostih, nacionalni računi, 2010/2009

Vir: SURS.

Število registriranih brezposelnih se je lani ob koncu leta močno povečalo, vendar je bil celoletni prirast kljub temu bistveno manjši kot v letu 2009. Število registriranih brezposelnih, ki je decembra 2009 doseglo 96.672 oseb, se je do septembra lani le rahlo povečalo, v zadnjem četrtletju pa je močno poskočilo in konec leta doseglo 110 tisoč. V povprečju so bile v letu 2010 brezposelne 100.504 osebe, kar je 16,4 % več kot leta 2009. Ob zniževanju števila delovno aktivnih in poviševanju števila brezposelnih sta se posledično povišali tudi obe povprečni letni stopnji brezposelnosti; stopnja registrirane brezposelnosti za 1,6 o.t. na 10,7 %²⁶, stopnja anketne brezposelnosti pa za 1,3 o. t. na 7,2 %²⁷. Registrirana brezposelnost se je povečala tudi v prvih dveh mesecih letošnjega leta (konec februarja je število registriranih brezposelnih doseglo 115.608).

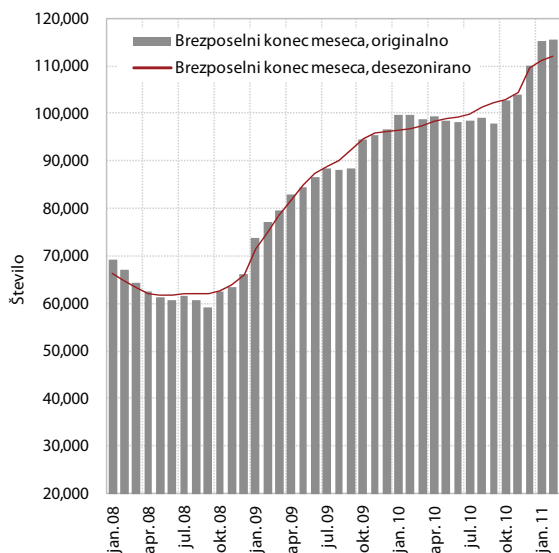
²⁵ Uvajanje drugega tujega jezika, popoldansko varstvo otrok, vključevanje otrok s posebnimi potrebami, prehod prve močnejše generacije (rojeni leta 2004) v osnovno šolo.

²⁶ Po oceni UMAR.

²⁷ Po izračunih UMAR na osnovi četrtletnih podatkov SURS.

²⁴ V poletnih mesecih v času šolskih počitnic ter ob koncu leta v času božičnih in novoletnih praznikov.

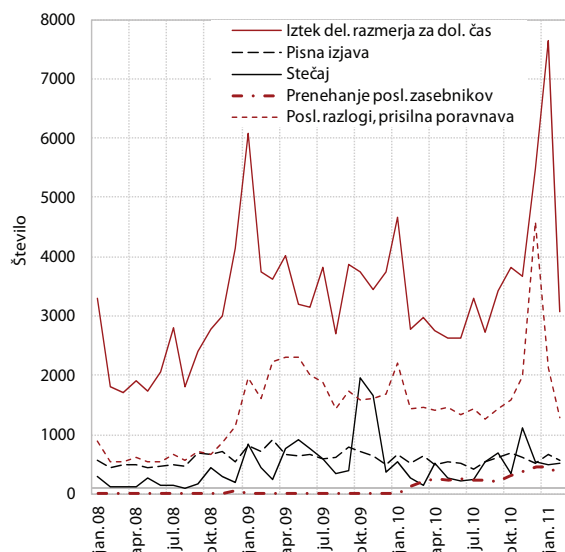
Slika 16: Registrirani brezposelni

Vir: ZRSZ, desezoniranje UMAR.

Na povečanje priliva v brezposelnost decembra lani in januarja letos je vplival predvsem iztek delovnega razmerja za določen čas in odpuščanja iz poslovnih razlogov. Nepodaljševanje delovnega razmerja za določen čas, ki ob koncu leta običajno poveča prilive v brezposelnost, je bil decembra in januarja precej višji od običajnega in eden glavnih dejavnikov povečanja registrirane brezposelnosti v teh dveh mesecih. Zlasti decembra pa so bila precej višja kot običajno in kot v letu 2009 tudi odpuščanja delavcev zaradi poslovnih razlogov in prisilne poravnave podjetij. Na povečan priliv v brezposelnost ob koncu leta so imele delno vpliv tudi pričakovane regulativne spremembe na področju trga dela.

Slika 17: Prilivi v brezposelnost zaradi izgube dela po razlogih

Vir: ZRSZ.

Napovedi za leti 2011 in 2012

Pričakujemo, da se bo proces prilagajanja trga dela posledicam padca gospodarske aktivnosti letos in v prihodnjih dveh letih še nadaljeval, vendar v manjšem obsegu, kot v zadnjih dveh letih. V preteklih dveh letih je potekal proces prilagajanja trga dela posledicam gospodarske krize, na katerega so močno vplivali pritiski za ohranjanje konkurenčnosti na tujih trgih ter finančne težave podjetij, vlada pa ga je blažila z intervencijskimi zakoni za ohranjanje delovnih mest. V letu 2011 bo povprečno število delovno aktivnih predvsem zaradi močnega znižanja konec lanskega leta še vedno za 1,2 % nižje kot lani (po statistiki nacionalnih računov), v naslednjem letu pa pričakujemo 0,3-odstotni padec. Največja znižanja števila zaposlenih pričakujemo v predelovalnih dejavnostih, gradbeništvu, trgovini in popravilih motornih vozil ter prometu. Nadaljnje naraščanje števila zaposlenih pa še naprej pričakujemo v nekaterih poslovnih storitvenih in javnih storitvenih dejavnostih. Pri slednjih je naraščanje glede na sprejete normative predvsem posledica naraščajočih potreb na področju oskrbe starejših ter varstva in izobraževanja otrok zaradi naraščanja najstarejše in najmlajše generacije ter uvajanja novih predmetov v osnovnošolskem izobraževanju²⁸.

Pričakujemo, da bo letos in prihodnje leto brezposelnost še naraščala. Povprečno število brezposelnih bo v letu 2011 predvidoma doseglo okoli 114 tisoč oseb (v 2012 115,8 tisoč), povprečna stopnja registrirane brezposelnosti pa se bo povišala na 12,1 % letos in v prihodnjem letu na 12,3 %. Ohranjanje neugodnih gibanj je posledica več dejavnikov, in sicer pričakovane relativno šibke konjunktore, starostne in izobrazbene strukture brezposelnih, pa tudi nekaterih regulativnih sprememb na področju trga dela. V okviru strukture brezposelnosti je lani prišlo do povečanja števila brezposelnih v kategorijah, katerih zaposljivost je relativno težavnejša in v naslednjih letih predstavlja tveganje za nadaljnje povečanje deleža dolgotrajno brezposelnih (starejših brezposelnih in tistih z nižjo izobrazbo). Prav tako so bile z letošnjim letom uveljavljene nekatere spremembe zakonodaje, ki na kratek rok lahko povečajo prilive v brezposelnost (Zakon o urejanju trga dela je olajšal dostop do denarnega nadomestila za brezposelnost za mlade s pogostimi začasnimi zaposlitvami oz. ga povišal za starejše osebe), z vidika potrebnih sprememb na trgu dela v smislu zagotavljanja večje varnosti za brezposelne pa so pozitivne. Poleg tega sprejeti proračunski dokumenti za leti 2011 in 2012 predvidevajo znižanje proračunskih sredstev za programe aktivne politike zaposlovanja.

²⁸ V naslednjih letih bodo v osnovno šolo vstopale tudi čedalje močnejše generacije prvošolcev.

Tabela 5: Napoved zaposlenosti in brezposelnosti

	2010	2011		2012	
		Jesenska napoved (sept. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)	Jesenska napoved (sept. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)
Zaposleni, statistika nac. računov, rast v %	-2,2	-0,3	-1,2	0,2	-0,3
Povprečno št. registriranih brezposelnih, tisoč	100,5	103,3	114,0	99,4	115,8
Stopnja registrirane brezposelnosti, %	10,7	11,0	12,1	10,6	12,3
Stopnja brezposelnosti ILO, %	7,2	7,1	7,9	6,9	8,0

Vir: SURS, ZRSZ, 2011-2012 napovedi UMAR.

Plače

Zaradi povišanja minimalne plače je lani glede na gospodarske razmere prišlo do relativno visoke rasti plač v zasebnem sektorju in posledično skupne rasti plač (3,9 %), v javnem sektorju pa se povprečna plača po močnih povišanjih v letih 2008 in 2009 lani ni spremenila. Skupna nominalna rast bruto plače na zaposlenega je bila lani tako višja kot v predhodnem letu (3,4 %). Rast plač v zasebnem sektorju se je okrepila na 5,2 % predvsem zaradi dviga minimalne plače (prispevek okoli 3 o. t.), kjer je v nasprotju s pričakovanji in zakonsko možnostjo postopnega prehoda prišlo do prilagoditve do nove višine minimalne plače pri relativno visokem deležu njenih prejemnikov. Še vedno je na rast plač vplival

učinek sprememb strukture zaposlenosti v sektorju zaradi nadaljnjega padanja števila zaposlenih z nižjimi plačami (okoli 0,5 o. t.). Z vidika prilagajanja gospodarskim razmeram so bila tako kot že v letu 2009 tudi lani nepričakovano visoka izplačila božičnic in trinajstih plač, ki so bila le rahlo skromnejša kot v letu 2008. V javnem sektorju je raven povprečne plače lani ostala nespremenjena v primerjavi z letom 2009, ko je bila višja za 6,5 % (v letu 2008 pa za 9,7 %). Do takšnega gibanja so po izplačilih dveh četrtin odprave plačnih nesorazmerij v letih 2008 in 2009 privedli ukrepi, ki so preložili izplačilo preostalih sredstev za ta namen, zaostriili usklajevanje plač z inflacijo in začasno ukinili večino stimulativnih elementov.

Tabela 6: Izhodišča za pripravo pomladanske napovedi rasti plač v javnem sektorju

Element plačne politike	Sprejeti dokumenti
2010	
januar: uskladitev plač za 0,2 %	Aneks št. 2 h KPJS
april: redna napredovanja	ZSPJS
julij: uskladitev s polovico predvidene medletne inflacije (0,65 %)	Aneks št. 2 h KPJS
oktober: NI izplačila četrtine nesorazmerij	Aneks št. 4 h KPJS
december: delovna uspešnost se še NE vrača	Dogovor o ukrepih na področju plač za obdobje dec.09-nov.11
2011	
januar: uskladitev plač za 0,55%	Zakon o interventnih ukrepih
april: NI rednih napredovanj	Dogovor o ukrepih na področju plač za leti 2011 in 2012
julij: NI uskladitve s 1/2 predvidene medletne inflacije	Aneks št. 4 h KPJS
oktober: NI izplačila četrtine nesorazmerij	Aneks št. 4 h KPJS
december: delovna uspešnost se še NE vrača	Dogovor o ukrepih na področju plač za leti 2011 in 2012
2012	
januar: uskladitev za preseganje medl.infl.nad 2%	Aneks št. 4 h KPJS
april: redna napredovanja	Dogovor o ukrepih na področju plač za leti 2011 in 2012, bo podrobneje dogovorjeno v letu 2011
december: vrnitev delovne uspešnosti	Dogovor o ukrepih na področju plač za leti 2011 in 2012

Vir: Aneks št. 2 h Kolektivni pogodbi za javni sektor (KPJS; UL RS št. 91/2009)Zakon o interventnih ukrepih (UL RS št. 94/2010), Aneks št. 4 h Kolektivni pogodbi za javni sektor (KPJS; UL RS št. 89/2010), Dogovor o ukrepih na področju plač v javnem sektorju za obdobje december 2009 – november 2011, Dogovor o ukrepih na področju plač in drugih prejemkov v javnem sektorju za leti 2011 in 2012 (UL RS št. 89/2010), Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS; UL RS 56/2002).

Tudi letošnja predvidoma 2,5-odstotna nominalna rast plač bo izhajala iz rasti plač v zasebnem sektorju, v prihodnjem letu pa bo, upoštevajoč veljavne dogovore, na pospešitev rasti na 3,8 % vplival tudi dvig plač v javnem sektorju. Nominalna rast plač v zasebnem sektorju bo letos predvidoma 3,3-odstotna, kar je skoraj 2 o. t. manj kot lani. Učinka dviga plač iz naslova prilagoditve novi višini minimalne plače v delu gospodarstva, kjer do tega še ni prišlo, in sprememb v strukturi zaposlenosti bosta namreč bistveno nižja, manjše bo tudi število delovnih dni (za tri). Ponovno višjo rast plač v zasebnem sektorju lahko ob postopni krepitvi gospodarske

aktivnosti pričakujemo prihodnje leto (4,3 %). V javnem sektorju se po lanski stagnaciji povprečne bruto plače letos takšna gibanja nadaljujejo, saj se bo nominalno okrepila le za 0,3 %. Razen januarske uskladitve plač za 0,55 %²⁹ se namreč drugi elementi plačne politike podobno kot že v letu 2010 letos ne bodo realizirali. V letu 2012 naj bi se glede na sprejete dogovore (gl. Tabelo 6) s postopnim vračanjem določenih elementov plač javnim uslužbencem, ki so sedaj zamrznjeni, rast plač okrepila na 2,5 %.

²⁹ Kot izhaja iz Zakona o interventnih ukrepih.

Tabela 7: Povprečna letna rast bruto plače na zaposlenega in produktivnosti

	2010	2011		2012	
		Jesenska napoved (sept. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)	Jesenska napoved (sept. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)
Stopnje rasti, v %					
Nominalna rast					
Bruto plača/zaposlenega	3,9	2,9	2,5	3,5	3,8
- zasebni sektor	5,2	3,8	3,3	4,0	4,3
- javni sektor	0,0	0,8	0,3	2,5	2,5
Produktivnost dela	4,2	4,3	3,4	4,7	5,5
Realna rast					
Bruto plača/zaposlenega	2,1	0,2	0,2	1,3	0,8
- zasebni sektor	3,3	1,1	1,1	1,8	1,3
- javni sektor	-1,8	-1,9	-1,9	0,3	-0,5
Produktivnost dela	3,4	2,9	3,4	3,0	2,9

Vir: SURS, 2011–2012 napoved UMAR. Opomba: Produktivnost dela je merjena kot BDP na zaposlenega.

Okvir 4: Cenovna in stroškovna konkurenčnost Slovenije ter tržni deleži

Padanje tržnega deleža na svetovnem blagovnem trgu, ki se je v letu 2010 nadaljevalo tretje leto zapored, kaže na pešanje izvozne konkurenčnosti gospodarstva. Cenovna in stroškovna konkurenčnost se je v letu 2010 nekoliko izboljšala, a je bilo izboljšanje v primerjavi z drugimi državami EU med najnižjimi, kar zožuje možnosti za hitrejšo okrevanje našega gospodarstva tudi v prihodnje, še posebej glede na poslabšanje v letih 2008–2009, ki je bilo med največjimi v EU.

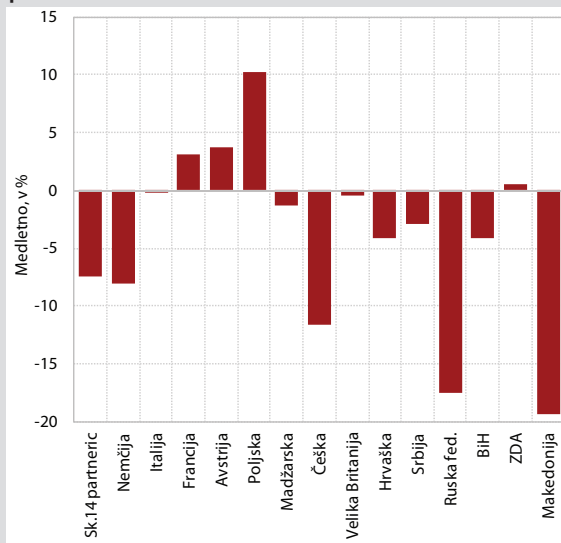
V letu 2010 je bilo padanje tržnega deleža Slovenije na svetovnem blagovnem trgu predvsem posledica zmanjšanja tržnih deležev zunaj EU. Po podatkih za devet mesecev lanskega leta se je ponovno zmanjšal tržni delež v EU (-1 %), in sicer najbolj v Nemčiji, kar povezujejo z ukinitvijo spodbud za prodajo avtomobilov, povečanje pa smo zabeležili v Franciji in Avstriji. Zunaj EU pa se je padanje tržnih deležev poglobilo, posledično pa je bil v letu 2010 višji tudi padec tržnega deleža Slovenije na svetovnem blagovnem trgu (-9 %). Padanje tržnih deležev na hrvaškem, ruskem in srbskem trgu se je nadaljevalo, do zmanjšanja pa je po dveletni rasti v letu 2010 prišlo tudi na bosansko-hercegovskem in makedonskem trgu.

V letu 2010 se je cenovna in stroškovna konkurenčnost Slovenije sicer izboljšala, vendar manj kot v večini drugih članic EU. Do izboljšanja je prišlo zaradi padanja vrednosti evra, vendar je bil padec realnega efektivnega tečaja deflacionalnega z relativnimi cenami življenjskih potrebščin (-1,4 %) in relativnimi stroški dela na enoto proizvoda (-0,6 %, podatek za prva tri četrtletja 2010), med najnižjimi v evrskem območju. Relativno slabši položaj Slovenije je bil deloma posledica strukture naše zunanjetrgovinske menjave, saj je delež naše blagovne menjave z evrskim območjem nadpovprečno velik, pozitivni vpliv padanja tečaja evra na gibanje efektivnega tečaja pa zato manjši. Drugi razlog za naš relativno slabši položaj so bile relativne cene in stroški, ki so v večini članic evrskega območja v letu 2010 padli, v Sloveniji pa so se povečali. Relativno manj ugodna gibanja stroškov dela na enoto proizvoda so bila posledica rasti plač v zasebnem sektorju, predvsem pod vplivom povišanja minimalne plače. Rast produktivnosti dela je bila v Sloveniji v letu 2010 višja kot v povprečju evrskega območja in EU zaradi večjega padca zaposlenosti, ki se je z zamikom prilagajala izrazitejšemu padcu gospodarske aktivnosti v predhodnem letu. Okrevanje gospodarske aktivnosti v letu 2010 pa je bilo v Sloveniji šibkejšo kot v povprečju evrskega območja in EU.

Letos se bo cenovna konkurenčnost ohranila na približno lanski ravni, drugo leto pa se bo zaradi pričakovane okrepljene rasti cen ponovno poslabšala. Ob tehnično predpostavljenem razmerju 1,365 USD za evro bo realni efektivni tečaj, deflacionalen z relativno rastjo cen življenjskih potrebščin, letos rahlo padel (-0,2 %), drugo leto pa se bo povečal (1,1 %).

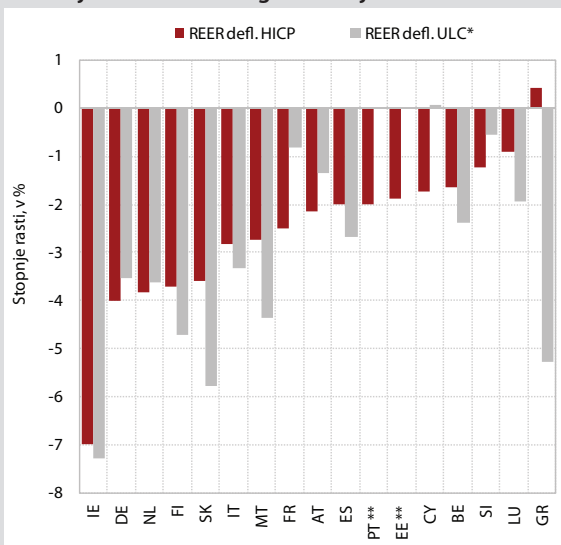
Izboljševanje stroškovne konkurenčnosti se bo letos in drugo leto nadaljevalo pod vplivom zaostajanja rasti plač za produktivnostjo dela. Posledično bodo letos in drugo leto padli realni stroški dela na enoto proizvoda (-1,0 % oz. -1,7 %), znižal pa se bo tudi realni efektivni tečaj, deflacionalen z relativnimi stroški dela na enoto proizvoda (-1,8 %, drugo leto -0,1 %). Pri tem bo kljub pričakovanemu izboljšanju stroškovna konkurenčnost še naprej precej pod ravno doseženo pred krizo.

Slika 18: Tržni deleži v pomembnejših trgovinskih partnericah v devetih mesecih leta 2010

Vir: SURS, Eurostat, WIIW, U.S. Census Bureau, preračuni UMAR.

Slika 19: Gibanja cenovne in stroškovne konkurenčnosti Slovenije in držav evrskega območja

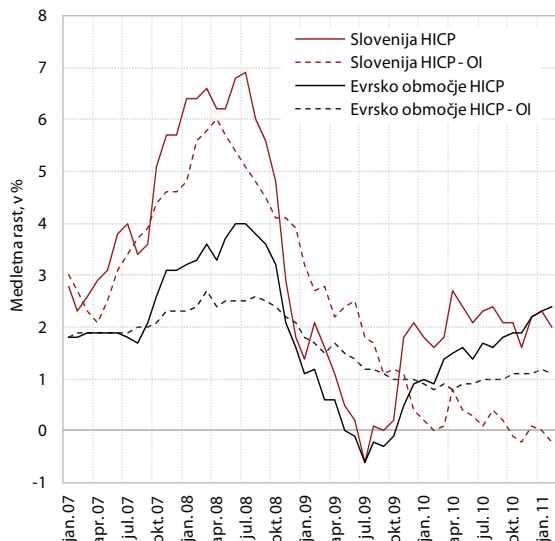
Vir: ECB; preračuni UMAR.

Opomba: *Q1 do Q3 2010; ** Ni podatka za REER, deflacionalen z ULC.

INFLACIJA

Letna rast cen življenjskih potrebščin je bila z 1,9 % v letu 2010 na podoben ravni kot v predhodnih dveh letih. Umirjena rast cen je zaznamovala večino skupin indeksa, kar je odraz splošnih gospodarskih razmer. Od teh gibanj so večinoma odstopala le povišanja cen proizvodov v povezavi z vplivi rasti cen energentov in neenergetskih surovin na svetovnih trgih in cen tistega blaga, kjer je prišlo do zvišanja davčnih obremenitev (tobak, alkohol, električna energija), katerih vpliv na inflacijo je bil v letu 2010 podobno visok kot v letu 2009.

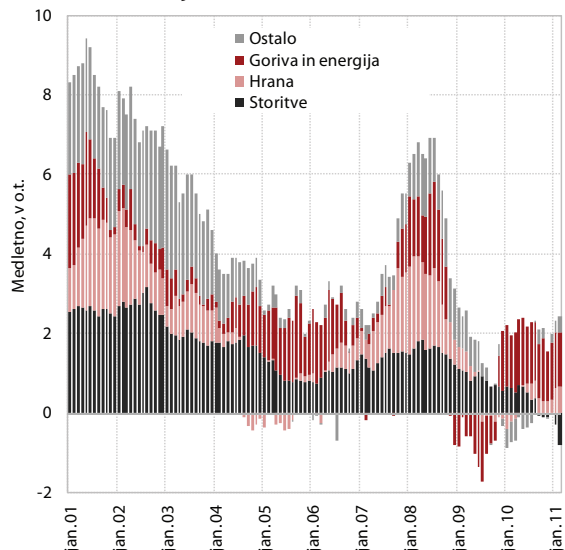
Slika 20: Izmerjena in osnovna inflacija v Sloveniji in EMU (HICP)

Vir: Eurostat.

V začetku letošnjega leta je bila inflacija zaradi sezonskih in enkratnih dejavnikov nizka. Gospodarske razmere v Sloveniji tudi v začetku leta ne predstavljajo dejavnika pritiskov na cene, vendar ti še naprej prihajajo iz mednarodnega okolja, v povezavi z rastjo cen energentov, ki so se že lani prelile v maloprodajne cene energentov, letos pa začenja prihajati tudi do prenosa rasti svetovnih cen hrane in ostalih surovin v ostale maloprodajne cene blaga. Tako sta v prvih dveh mesecih kljub znižanju trošarin še naprej izstopali rast cen tekočih goriv (3,1 %) in rast cen hrane (3,5 %). Zaradi močnih sezonskih dejavnikov, ki ga v začetku leta predstavlja znižanje cen nekaterih blaga in storitev (obleka, obutev, rekreacijske storitve) in pa tudi prehodnega znižanja RTV prispevka, pa so se cene življenjskih potrebščin v prvih dveh mesecih letos kljub temu znižale, prav tako tudi medletna inflacija, ki je bila februarja 1,4-odstotna.

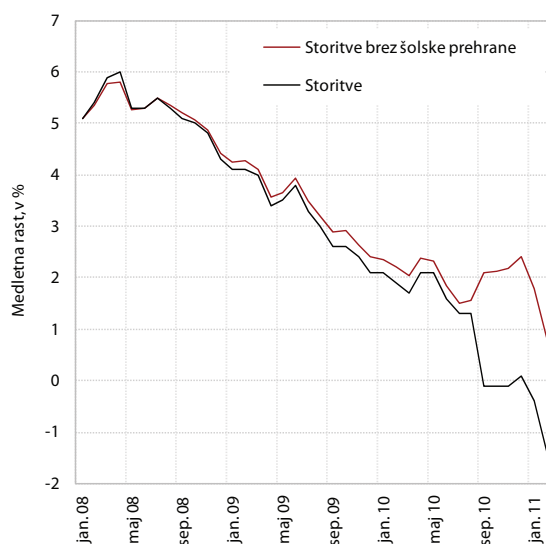
Slika 21: Prispevek posameznih skupin blaga in storitev k medletni inflaciji

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Rast cen energentov in ostalih surovin bo pomembno zaznamovala letošnja inflacijo, ki se bo na medletni ravni do decembra povišala na 3,0 %. Že v prihodnjih mesecih lahko pričakujemo, da se bodo omenjeni dejavniki, ki so v začetku leta zadrževali rast cen, obrnili v nasprotno smer. Zaradi rasti cen nafte, ki že vplivajo na rast cen tekočih goriv, se bodo v naslednjih mesecih povišale tudi cene ostalih energentov (daljinska energija, zemeljski plin), saj ob veljavnem modelskem načinu določanja teh cen do prenosa v inflacijo prihaja z nekajmesečnim zamikom. Za intenzivnost nadaljnjega prenosa svetovnih cen hrane v slovenske maloprodajne cene v prihodnjih mesecih bodo še naprej ključne splošne gospodarske razmere in razmere v trgovski

Slika 22: Cene storitev – vpliv cen šolske prehrane

Vir: SURS.

panogi, kjer se je z vidika konkurence na trgu stanje v zadnjih letih izboljšalo, z vidika zadolženosti panoge pa poslabšalo. Rast cen storitev se je v času gospodarske krize zniževala, zaradi dodatnih enkratnih dejavnikov, ki ga predstavlja septembra lani uvedeno subvencioniranje osnovnošolske prehrane, pa se od takrat giblje še posebej nizko (okoli 0 %). Ocenjujemo, da se bo tekom leta ta rast nekoliko okrepila, saj trenuten surovinski šok predstavlja tudi pritisk na krepitev posameznih cen storitev (npr. prevoz, gostinske, nastanitvene storitve). Še zlasti pa se bo medletna rast cen storitev zvišala septembra letos, ko učinka lanskoletnega znižanja cen šolske prehrane ne bo več. Na področju cen komunalnih storitev, ki so bile od avgusta lani do marca letos zamrznjene, se tudi z letos sprejeto novo uredbo ohranja podobna ureditev, ki bo po naši oceni vplivala na umirjeno rast teh cen. Prispevek davčnih vplivov na inflacijo, ki je bil lani relativno visok (0,6-0,7 o.t.), se bo letos znižal. V napovedi je glede na sprejete zakonske podlage, in s tem le dvige trošarin v aprilu in oktobru pri tobačnih izdelkih, predviden prispevek v višini 0,2 o. t.

V letu 2012 se bo medletna inflacija pod predpostavko umirjanja pritiska cen surovin na mednarodnih trgih znižala na 2,7 %. Pričakovana nadaljnja krepitev gospodarske aktivnosti bo v prihodnjem letu vplivala na nekoliko višjo osnovno inflacijo kot letos, v skladu s predpostavkami o gibanju cen nafte in surovin v mednarodnem okolju, pa se bo predvidoma umirila rast cen energentov in hrane, zaradi česar v letu 2012 pričakujemo nekoliko nižjo medletno inflacijo kot letos. Povprečna inflacija, na katero računsko vpliva tudi letošnja višja rast cen, pa se bo povišala na 3,0 %.

Tabela 8: Inflacija, indeks cen življenjskih potrebščin

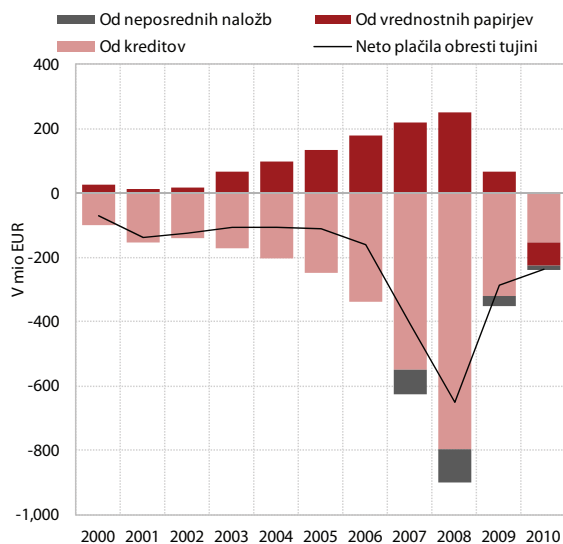
V %	2010	2011		2012	
		Ažurirana jesenska napoved (okt. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)	Ažurirana jesenska napoved (okt. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)
Inflacija - povprečje leta	1,8	2,0	2,2	2,2	3,0
Inflacija - december/december	1,9	2,3	3,0	2,4	2,7

Vir: SURS, 2011–2012 napoved UMAR.

TEKOČI RAČUN PLAČILNE BILANCE

Primanjkljaj tekočega računa plačilne bilance se je po močnem znižanju v letu 2009 lani še nadalje znižal (na 409 mio EUR oz. 1,1 % BDP). Izrazito krčenje primanjkljaja v letu 2009 je bilo večinoma posledica znižanja blagovnega primanjkljaja, ki se je v letu 2010 zaradi poslabšanja pogojev menjave že povečal. Lansko znižanje primanjkljaja tekočega računa pa je bilo posledica vidnega izboljšanja prilivov sredstev iz proračuna EU in nadaljnega znižanja primanjkljaja pri dohodkih od kapitala. Slednje je bilo predvsem posledica manjših neto odlivov od lastniškega kapitala neposrednih naložb, potem ko so slovenska podjetja v tujini po oceni BS³⁰ beležila manjše odlive sredstev iz naslova reinvestiranih dobičkov kot v letu 2009. V celem letu so bila sicer nižja tudi neto odplačila obresti, v drugi polovici leta pa je že prišlo do obrata, tako da so začela presegati ravni iz leta 2009. Umirilo se je namreč zniževanje odplačil obresti poslovnih bank iz naslova kreditov, plačila obresti na izdane obveznice in zadolžnice države pa so se še povečala. Neto položaj državnega proračuna do proračuna EU, ki se je izboljšal že v letu 2009, je bil v letu 2010 najvišji doslej (326,4 mio EUR), kar je primanjkljaj tekočih transferjev po petih letih prevesilo v presežek. Hkrati je bilo znižanje presežka v storitveni menjavi lani precej manj izrazito kot leto pred tem. V menjavi transportnih storitev se je s krepitvijo blagovne menjave presežek po padcu v letu 2009 že povečal, padec presežka v menjavi potovanj v letu 2009 pa se lani ni več poglobil.

Slika 23: Plačila neto obresti

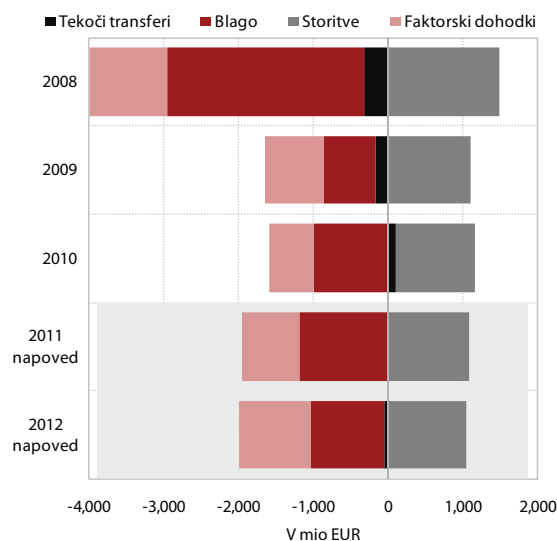

Vir: BS.

³⁰ Trenutni plačilno bilančni podatki o reinvestiranih dobičkih so zaenkrat še ocena Banke Slovenije, na podlagi večletnih povprečij, dejanski podatki pa bodo v plačilno bilanco vključeni po tem, ko bodo na voljo zaključni računi podjetij za preteklo leto. Ocenjujemo pa, da tudi po dejanskih podatkih v letu 2010 najverjetneje ne bo prišlo do takšnega neto odliva kapitala iz naslova reinvestiranih dobičkov, kot je bil v letu 2009 (335 mio EUR), kot posledica dezinvestiranja slovenskih podjetij v tujini.

Pod vplivom dejavnikov, ki so v posameznih segmentih že lani delovali v smeri povečevanja primanjkljaja tekočega računa, bo ta letos in v prihodnjem letu tudi v celoti višji. V skladu s predpostavkami se bodo letos pogoji menjave za gospodarstvo poslabšali, v prihodnjih dveh letih pa stabilizirali. Realna rast izvoza bo v celotnem obdobju napovedi predvidoma presegala rast uvoza. Glede na takšna gibanja letos pričakujemo nadaljnje povečanje blagovnega primanjkljaja, prihodnje leto pa naj bi bil ta ponovno nekoliko nižji. Obenem pričakujemo, da se bo v prihodnje znesek obresti na dolg zasebnega sektorja in države še povečeval, do česar je začelo prihajati že v drugi polovici lanskega leta. Takšna gibanja temeljijo na pričakovani rasti zadolževanja in dvigu obrestnih mer centralnih bank in posledično nadaljnjemu naraščanju medbančnih obrestnih mer. Zaradi dinamike odplačil obresti na izdane obveznice države pa se bodo povečevale tudi obresti iz tega vira. Presežek v storitveni menjavi bo v letih 2011 in 2012 nihal okoli lanske ravni. Pričakujemo postopoma višji presežek v menjavi transporta in potovanj ter rast primanjkljaja v menjavi ostalih storitev. Upoštevajoč realizacijo pri črpanju načrtovanih sredstev iz EU približno na lanski ravni, bo slovenski položaj tudi v letih 2011 in 2012 ostal relativno ugoden, ob nekoliko večjem primanjkljaju tekočih transferjev zasebnega sektorja pa bo saldo tekočih transferjev letos in tudi prihodnje leto približno izravnano. Opisana gibanja se bodo odrazila na rasti primanjkljaja tekočega računa v letošnjem in prihodnjem letu, ko bo po pričakovanjih znašal 865 mio EUR (2,3 % BDP) oz. 924 mio EUR (2,4 %).

Slika 24: Tekoči račun plačilne bilance

Vir: BS, 2011–2012 napoved UMAR.

Tabela 9: Napoved tekočega računa plačilne bilance

V %	2010	2011		2012	
		Jesenska napoved (sept. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)	Jesenska napoved (sept. 2010)	Pomladanska napoved (mar. 2011)
Tekoči račun, v mio EUR	-409	-386	-865	-427	-924
Tekoči račun, v % BDP	-1,1	-1,0	-2,3	-1,1	-2,4

Vir: BS, SURS, 2011–2012 napoved UMAR.

SCENARIJ GOSPODARSKIH GIBANJ OB UPOŠTEVANJU DODATNIH UKREPOV EKONOMSKIH POLITIK

Zaradi nujnosti fiskalne konsolidacije in oslabljenega potenciala za rast v srednjeročnem obdobju je vlada pripravila nabor ukrepov za izboljšanje javnofinančnega položaja. Doseganje načrtanih ciljev pri izvajanju strukturnih reform in zniževanju javnofinančnega primanjkljaja ter dolga bo imelo ključno vlogo pri ohranitvi dobre percepcije in zaupanja kreditodajalcev in posledično stabilnih virov financiranja za državo in zasebni sektor. K zmanjševanju primanjkljaja pa Slovenijo zavezujejo tudi določila Pakta stabilnosti in rasti, ki se bodo v prihodnje, kot glavni instrument usklajevanja in nadzora fiskalne politike v EU, še zaostriła. Od pogojev zadolževanja zasebnega sektorja, ki se glede na razmere v domačem bančnem sektorju in pričakovano manjšo ekspanzivnost denarne politike v evrskem območju zaostrejuje, bo namreč v veliki meri odvisno srednjeročno okrevanje slovenskega gospodarstva.

V nadaljevanju predstavljamo scenarij gospodarskih gibanj, ki upošteva učinke ukrepov, namenjenih pospešitvi konsolidacije javnih financ. Poleg ukrepov, ki so upoštevani že v osnovni napovedi, saj so bili sprejeti že v preteklih mesecih, v tem scenariju upoštevamo nabor ukrepov, ki so načrtani v Srednjeročnem javnofinančnem okvirju in nekatere dodatne predloge ukrepov na področju zaposlovanja in stabilizacije mase plač v javnem sektorju ter usklajevanja transferjev, ki so podlaga za pripravo Programa stabilnosti 2011.

Ukrepi se nanašajo na omejevanje rasti sredstev za zaposlene, investicij in subvencij ter na povečevanje učinkovitosti v sektorju država. Predviden letošnji 3-odstotni prihranek pri masi plač in ohranjanje dosežene ravni teh izdatkov v času konsolidacije bo deloma možno doseči z ukrepi, ki jih je vlada sprejela že lani, deloma

pa s prerazporeditvami sredstev znotraj proračunov posameznih ministrstev. Predpostavili smo, da bo do prerazporeditev prišlo na izdatkih za investicije, blago in storitve ter subvencije, na področju zaposlovanja pa ta scenarij vključuje omejitev novih in nadomestnih zaposlitev v času konsolidacije. S tem bi dosegli omejitev skupnih javnofinančnih izdatkov v višini, ki bi bila enaka predvidenemu 3-odstotnemu znižanju mase plač v letošnjem letu. Od leta 2012 pa smo predpostavili, da se bo masa plač ohranjala na ravni letošnjega leta, pri čemer so v letu 2012 še možne prerazporeditve znotraj proračunov posameznih ministrstev, v letu 2013 pa naj bi se pokazali prvi rezultati ukrepov za racionalizacijo zaposlenih v javnem sektorju. Navedeni ukrepi bodo v skladu s cilji Srednjeročnega javnofinančnega okvirja privedli do načrtane javnofinančne konsolidacije, kar bo preprečilo poslabšanje relativnih pogojev zadolževanja Republike Slovenije, posledično pa prispevali k relativno ugodnejšim pogojem zadolževanja zasebnega sektorja.

Učinki konsolidacije javnih financ bi na kratek rok sicer privedli do nekoliko nižje gospodarske rasti, srednjeročni obeti pa bi se v primerjavi z osnovnim scenarijem pomladanske napovedi izboljšali. Predvideni ukrepi bi v letih 2011 in 2012 preko znižanja izdatkov države za investicije in potrošnjo, ob nižji potrošnji gospodinjstev znižali gospodarsko rast vsakem letu za 0,4 o. t. v primerjavi z osnovnim scenarijem. Že v letu 2013, ko je za doseganje ciljnega primanjkljaja potreben dodaten fiskalni napor, kar se kaže v nadaljnjem padcu potrošnje države in njenih izdatkov za investicije, pa zaradi relativno boljših pogojev financiranja predvidevamo pospešitev rasti izvoza in investicij zasebnega sektorja, ki bi bili nekoliko višji kot v primeru odlašanja z javnofinančno konsolidacijo. Uresničitev načrtane konsolidacije in z njo povezana manjša potreba po zadolževanju pa bi pomenila tudi relativno manjša plačila obresti in s tem manjše izrinjanje izdatkov države, kot v primeru, da bi zaradi odlašanja konsolidacije dolg in cena zadolževanja zaradi poslabšanja percepcije kreditodajalcev naraščala.

Tabela 10: Primerjava nekaterih makroekonomskih kazalnikov osnovnega scenarija pomladanske napovedi in scenarija ob upoštevanju dodatnih ukrepov ekonomskih politik v kratkoročnem in srednjeročnem obdobju

	Osnovni scenarij pomladanske napovedi		Scenarij z dodatnimi ukrepi ekonomskih politik	
	2011-2013	2014-2016	2011-2013	2014-2016
Bruto domači proizvod, realna rast v %	2,3	2,2	2,1	2,8
Izvoz proizvodov in storitev	6,6	5,9	6,9	7,2
Uvoz proizvodov in storitev	5,4	4,7	5,5	6,3
Zasebna potrošnja	0,8	1,1	0,7	1,5
Državna potrošnja	0,7	0,4	-1,2	-0,3
Investicije v osnovna sredstva	3,5	2,0	3,8	4,5
Zaposlenost, SNA, rast v %	-0,6	0,0	-1,0	0,3
Stopnja registrirane brezposelnosti, v %	12,2	12,0	12,9	12,6
Stopnja anketne brezposelnosti, v %	8,0	7,8	8,5	8,2
Povprečno število registriranih brezposelnih, v tisoč	115,0	111,1	121,1	116,5
Inflacija, povprečje leta	2,5	2,2	2,5	2,4

Vir: UMAR.

Podobno kot pri gospodarski aktivnosti se ob uresničitvi ukrepov na področju zaposlovanja na kratek rok razmere poslabšajo, na srednji rok pa se ob hitrejši gospodarski rasti kot v osnovnem scenariju pomladanske napovedi tudi za rast zaposlovanja odpira več možnosti. Država je v preteklem obdobju predstavljala znaten vir novih zaposlitev, zato bo zamrznitev zaposlovanja v obdobju konsolidacije privedla do večjega padca zaposlenosti kot v osnovnem scenariju. Zaježitev zaposlovanja države bo v prihodnjih dveh letih povečala tudi skupno število brezposelnih, ki bo precej večje kot v osnovnem scenariju, zaradi česar bi bila kljub pričakovanemu zniževanju po letu 2013 tudi v tem obdobju brezposelnost višja kot v osnovnem scenariju pomladanske napovedi. Ker pa je takšna politika dolgoročno nevzdržna, scenarij po letu 2012 na tem področju upošteva sistemske ukrepe, predvsem aktivnosti za racionalizacijo nekaterih služb, ki bi zmanjšala potrebe po novih zaposlitvah.

Tabela 11: Scenarij gospodarskih gibanj ob upoštevanju dodatnih ukrepov ekonomskih politik

	2010	2011	2012
		SCENARIJ OB UPOŠTEVANJU DODATNIH UKREPOV	
BRUTO DOMAČI PROIZVOD, realno	1,2	1,8	2,2
BDP v mio EUR (tekoče cene)	36.061	36.743	38.509
BDP na prebivalca v EUR (tekoče cene)	17.597	18.003	18.831
BDP na prebivalca v USD (tekoče cene)	23.351	24.520	25.704
PREBIVALCI, ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST			
Število prebivalcev 30.6., v tisoč	2.049,3	2.041,0	2.045,0
Zaposlenost po SNA, rast v %	-2,2	-1,6	-0,9
Število registriranih brezposelnih (povprečje leta, v tisoč)	100,5	115,0	124,2
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	10,7	12,3	13,2
Stopnja brezposelnosti po ILO v %	7,2	8,0	8,6
Bruto plače na zaposlenega, realno	2,1	0,2	0,8
- zasebni sektor	3,3	1,1	1,3
- javni sektor	-1,8	-1,9	-0,5
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega), realno	3,4	3,4	3,1
MENJAVA S TUJINO			
Izvoz proizvodov in storitev, realno	7,8	6,9	6,7
Izvoz proizvodov	10,2	7,7	7,4
Izvoz storitev	-1,1	3,4	3,3
Uvoz proizvodov in storitev, realno	6,6	4,7	6,0
Uvoz proizvodov	7,7	4,7	6,0
Uvoz storitev	1,1	4,7	6,0
SALDO tekočega računa plačilne balance, v mio EUR	-409	-773	-824
- delež v primerjavi z BDP v %	-1,1	-2,1	-2,1
Saldo menjave s tujino v mio EUR	84	2	169
- delež v primerjavi z BDP v %	0,2	0,0	0,4
DOMAČE POVPRAŠEVANJE, realno			
Končna potrošnja	0,6	0,3	0,1
v tem:			
Zasebna potrošnja	0,5	0,6	0,6
Državna potrošnja	0,8	-0,8	-1,3
Investicije v osnovna sredstva	-6,7	1,9	4,5
TEČAJ IN CENE			
Razmerje USD za 1 EUR	1,327	1,362	1,365
Realni efektivni tečaj - deflator CPI*	-1,4	-0,2	1,1
Inflacija (december/december)	1,9	3,0	2,7
Inflacija (povprečje leta)	1,8	2,2	3,0
Cena nafte Brent v USD / sod	79,6	110,0	115,0

Vir podatkov: do leta 2010 SURS, BS, 2011-2012 izračuni UMAR.

Opomba: * Rast vrednosti pomeni realno apreciacijo domače valute in obratno.

TVEGANJA ZA URESNIČITEV
POMLADANSKE NAPOVEDI

Gibanje cen surovin na mednarodnih trgih še naprej predstavlja tveganje predvsem za gibanje inflacije v Sloveniji. Zaradi nestabilnih razmer v številnih proizvodnjah nafte obstaja tveganje, da se cene te surovine v prihodnjih mesecih še zvišajo in presežejo trenutne predpostavke, ki smo jih vgradili v napoved. Poleg tega so že trenutni dvigi cen tekočih goriv nižji, kot bi bili, če ne bi prišlo do znižanja trošarin, kjer zaradi javnofinančne situacije obstajajo tudi omejitve nadaljevanja takšne politike v prihodnje. Številne druge nepredvidljivosti pa lahko vplivajo tudi na višjo rast cen ostalih surovin in hrane. Ob predpostavki dviga cen nafte na povprečno raven v letu 2011 na 140 USD/sod, bi bila ob upoštevanju le direktnega vpliva na rast cen energentov inflacija v letošnjem letu višja (medletna 5,2 %, povprečna 4,0 %).

Tveganja so povezana tudi z razmerami na mednarodnih finančnih trgih, ki bi posledično lahko vplivala na gospodarsko aktivnost v državah EU in nato še v Sloveniji. Morebitno zaostrovanje razmer na mednarodnih finančnih trgih, katerega povod bi bila dolžniška kriza v nekaterih državah evrskega območja na t. im. obrobju, bi po oceni IMF³¹ znižalo gospodarsko rast v teh državah za 2,5 o. t. glede na izhodiščni scenarij. V primeru uresničitve takšnega scenarija letos bi bile posledice za gospodarsko aktivnost v Sloveniji najverjetneje največje v prihodnjem letu. Ker glavni dejavnik okrevanja v Sloveniji predstavlja krepitev mednarodne trgovinske menjave, bi morebiten padec gospodarske aktivnosti v partnericah zavrl predvideno nadaljnje okrevanje gospodarstva. Simulacije kažejo, da bi se gospodarska aktivnost v tem primeru v letu 2012 ohranila na ravni letošnjega leta. Takšna dogajanja bi vplivala predvsem na izvoz, ki bi prav tako stagniral (izvoz v države EU bi po pričakovanjih upadel, delno pa bi ga bilo mogoče kompenzirati z izvozom v države izven EU) in investicije, ki bi se prek učinka manjšega izvoznega povpraševanja in zaostrenih posojilnih pogojev znižale za 2,5 %.

Tabela 12: Simulacija vpliva padca gospodarske aktivnosti v EU na gospodarsko aktivnost v Sloveniji

	2011	2012	2012
	Pomladanska napoved		Simulacija
Realna rast v %			
Bruto domači proizvod	2,2	2,6	-0,1
Izvoz blaga in storitev	6,9	6,7	0,0
Uvoz blaga in storitev	5,1	6,0	-0,4
Zasebna potrošnja	0,7	0,7	0,0
Državna potrošnja	0,8	0,6	-1,0
Bruto investicije v osnovna sredstva	2,9	4,5	-2,5
Prispevek spremembe zalog k rasti BDP v o. t.	-0,3	0,4	0,4

Vir: izračuni UMAR.

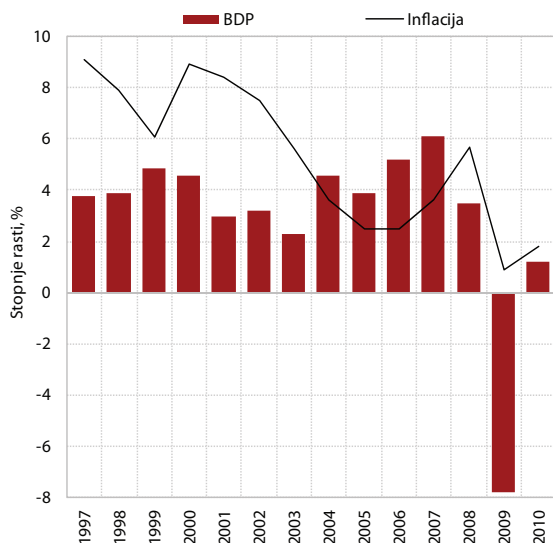
³¹ IMF World Economic Outlook Update, januar 2011. Scenarij predpostavlja večji šok, ki mu ne sledijo pravočasni in dovolj močni protiukrepi politik, kar ima za posledico velike izgube na delniških trgih in zmanjšanje kreditne aktivnosti v državah na obrobju evrskega območja (t. im. peripheral countries). To bi povzročilo občuten padec kapitalске ustreznosti v številnih državah evrskega območja. Sledilo bi zaostrovanje posojilnih pogojev v podobnem obsegu kot ob zlomu banke Lehman Brothers jeseni 2008. Posledično bi bila gospodarska rast v evrskem območju za 2,5 o. t. nižja kot v izhodiščnem scenariju.

OCENA USPEŠNOSTI NAPOVEDI

V redni letni analizi pripravljamo oceno uspešnosti napovedi različnih institucij, ki se ukvarjajo z napovedovanjem gospodarskih gibanj za Slovenijo.

Analiza je izdelana za napovedi v obdobju od leta 1997 do vključno 2010 za UMAR in SKEP oz. za obdobje 2002 do 2010, za katerega so razpoložljive tudi napovedi drugih institucij. S tem je zajeto obdobje, v katerem je slovensko gospodarstvo beležilo visoko konjunkturo in so bile napake napovedi relativno majhne, ter obdobje svetovne gospodarske in finančne krize, kar je bilo za večino napovedovalcev nepredvidljivo in se odraža tudi pri velikosti napak napovedi.

Slika 25: Gibanje spremenljivk, vključenih v analizo ocene uspešnosti

Vir: SURS.

V analizo sta vključeni realna gospodarska rast in inflacija. Vse napovedi³² primerjamo s prvo statistično letno oceno, ki je za gospodarsko rast sestavljena na osnovi četrtletnih podatkov. Sistematična primerjava odstopanj naših napovedi od dejanskega stanja v daljšem časovnem obdobju nam pokaže točnost napovedi oz. povprečne napake, ki jih naredimo pri napovedovanju posameznega agregata. Če so napake enakomerno porazdeljene, je vrednost te mere blizu nič. Pozitivna vrednost signalizira tendenco, kjer napoved v povprečju podcenjuje realizacijo in nasprotno.

³² Pomladanske napovedi za prihodnje leto (PNT+1), jesenske napovedi za prihodnje leto (JNT+1), pomladanske napovedi za tekoče leto (PNT) in jesenske napovedi za tekoče leto (JNT).

³³ Poleg Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) so v analizo vključene še napovedi, ki jih pripravljajo: Banka Slovenije (BS) in Služba za konjunkturo in ekonomsko politiko pri GZS (SKEP), iz tujine pa Mednarodni denarni sklad (IMF), Evropska komisija (EC), OECD, Consensus in Wiener Institut für Internationale Wirtschaftsvergleiche (WIIW).

Kakovost napovedi je odvisna tudi od časa objave napovedi.

Ob napovedovanju gibanja ekonomskih spremenljivk se napovedovalci srečujemo z različnimi omejitvami, kot npr. razpoložljivostjo podatkov ob napovedi, ki se s časom spreminjajo. Pri napovedih je zelo pomembno kdaj so narejene, saj kasnejše napovedi omogočajo vključitev novih informacij, ki lahko bistveno spremenijo gospodarsko sliko. Te nove informacije so lahko nadaljnji podatki o gibanju kazalnika v posameznem mesecu ali četrtletju, revizije že objavljenih podatkov, pa tudi spremembe predpostavk o gibanjih v mednarodnem okolju, ki za Slovenijo kot odprto gospodarstvo predstavljajo močan dejavnik negotovosti. V analizi primerjamo točnosti napovedi šestih³³ institucij, ki se ukvarjajo z napovedovanjem posameznih ključnih makroekonomskih spremenljivk za Slovenijo. Vse institucije svoje napovedi praviloma objavljajo dvakrat letno, največji nabor makroekonomskih kategorij pa objavlja UMAR.

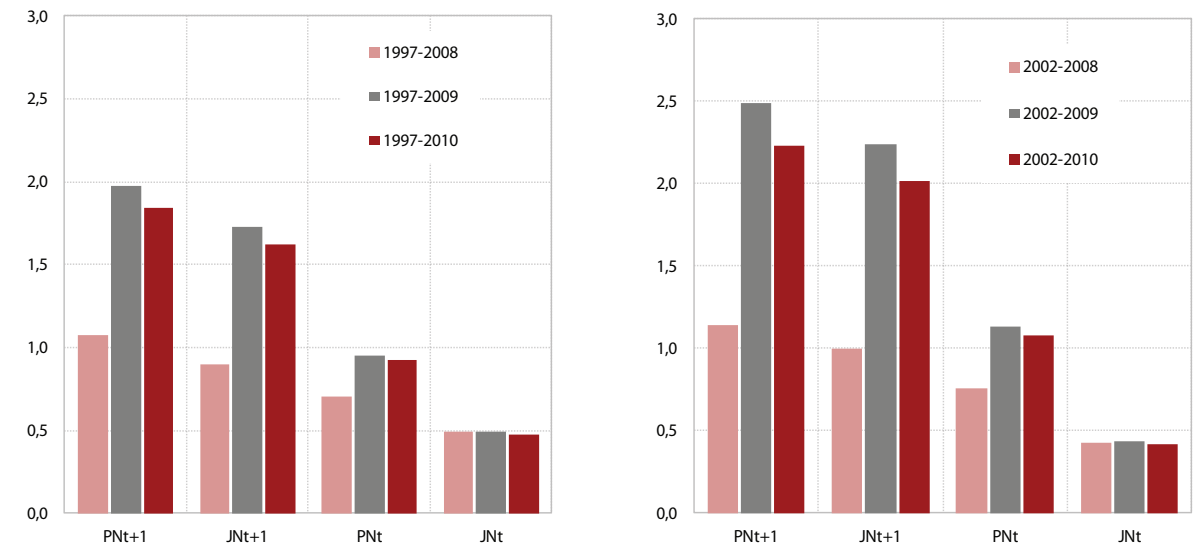
Slika 26: Časovnica objav napovedi posameznih institucij v letu 2010

jan.		
feb.	WIIW	
mar.	UMAR	Consensus Forecasts
apr.	BS	IMF
maj	SKEP	EC
jun.	OECD	WIIW
jul.		
avg.		
sep.	UMAR	Consensus Forecasts
okt.	BS	IMF
nov.	SKEP	EC
dec.		OECD

Povečana napaka napovedi za leto 2009 je močno vplivala na mere točnosti napovedi za daljše obdobje.

Napovedi posameznega makroekonomskega agregata zaradi negotovosti gospodarskih gibanj običajno odstopajo od dejanskega stanja. Da je napovedovanje uspešno, mora biti njihova povprečna napaka preko daljšega obdobja čim manjša. Če je analizirano obdobje relativno kratko, lahko vsaka napaka v pozitivno ali v negativno smer bistveno spremeni ugotovitve predhodnih analiz točnosti napovedi. V napovedih za leto 2009 je prišlo do bistveno višje vrednosti napak, ki so zelo vplivale na izračun povprečnih napak v celotnem obdobju (v krajšem obdobju 2002–2010 večja napaka kot za obdobje 1997–2010), kar je razvidno iz spodnjih slik (gl. tudi Tabela 13 v statistični prilogi).

Slika 27: Povprečna absolutna napaka UMAR pri napovedih realne stopnje rasti BDP za različna obdobja

Vir: napovedi UMAR.

Realno gospodarsko rast za leto 2010 je polovica institucij, med njimi tudi UMAR, v svojih napovedih podcenila (0,1 do 0,7 o. t.), polovica pa precenila (0,1 do 1,5 o. t). Napovedi realne gospodarske rasti za leto

2010 so bile najbolj precenjene pri pomladanski napovedi za prihodnje leto s strani WIIW in BS (-0,8 oz. -0,7 o. t.), najmanjše napake napovedi pa so naredili Consensus (-0,1 o. t.), UMAR (0,2 o. t.) in IMF (-0,2 o. t.).

Tabela 13: Napake v napovedani realni gospodarski rasti posameznih institucij za leto 2010

Realizacija: 1,2 %	Pomladanska napoved za prihodnje leto		Jesenska napoved za prihodnje leto		Pomladanska napoved za tekoče leto		Jesenska napoved za tekoče leto	
	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.
UMAR	1,0	0,2	0,9	0,3	0,6	0,6	0,9	0,3
BS	1,9	-0,7	1,6	-0,4	1,3	-0,1	1,1	0,1
SKEP	1,6	-0,4	0,7	0,5	0,7	0,5	0,8	0,4
EC	0,7	0,5	1,3	-0,1	1,1	0,1	1,1	0,1
IMF	1,4	-0,2	0,6	0,6	1,1	0,1	0,8	0,4
WIIW	2,0	-0,8	1,0	0,2	1,0	0,2	0,5	0,7
OECD	0,7	0,5	2,7	-1,5	1,4	-0,2	1,1	0,1
Consensus Forecasts	1,3	-0,1	0,6	0,6	1,0	0,2	1,0	0,2

Vir: napovedi posameznih institucij.

Institucije so inflacijo za leto 2010 pri svojih napovedih podcenile za 0,1 do 0,7 o. t., precenile pa za 0,1 do 0,9 o. t. Točne napovedi sta imela pri pomladanski napovedi

za prihodnje leto BS in SKEP, pri pomladanski napovedi za tekoče leto pa SKEP, EC in Consensus.

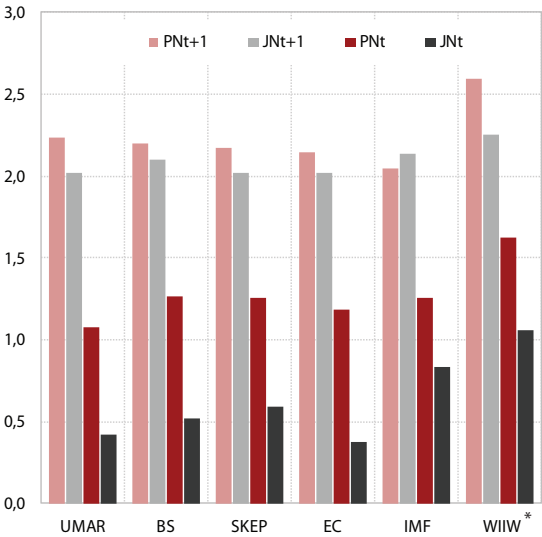
Tabela 14: Napake v napovedani stopnji povprečne inflacije posameznih institucij za leto 2010

Realizacija: 1,8 %	Pomladanska napoved za prihodnje leto		Jesenska napoved za prihodnje leto		Pomladanska napoved za tekoče leto		Jesenska napoved za tekoče leto	
	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.
UMAR	1,6	0,2	1,5	0,3	1,3	0,5	2,1	-0,3
BS	1,8	0,0	1,5	0,3	1,6	0,2	2,3	-0,5
SKEP	1,8	0,0	1,3	0,5	1,8	0,0	1,9	-0,1
EC	2,0	-0,2	1,7	0,1	1,8	0,0	2,1	-0,3
IMF	1,5	0,3	1,5	0,3	1,5	0,3	1,5	0,3
WIIW	2,5	-0,7	2,0	-0,2	1,5	0,3	1,5	0,3
OECD	1,6	0,2	1,1	0,7	1,9	-0,1	2,1	-0,3
Consensus Forecasts	2,7	-0,9	2,1	-0,3	1,8	0,0	1,9	-0,1

Vir: napovedi posameznih institucij.

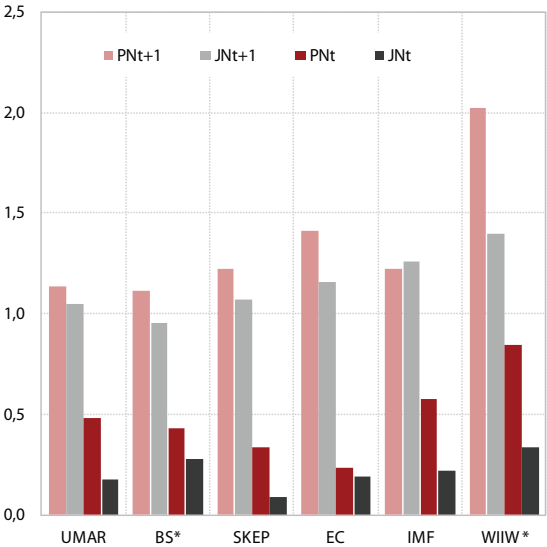
Pri napovedovanju gospodarske rasti v daljšem obdobju med slovenskimi institucijami, ki se ukvarjajo z napovedovanjem BDP za Slovenijo, v povprečju najmanjše napake naredi UMAR, kar še posebej velja za tekoče leto, pri inflaciji pa so bolj točne napovedi SKEP in Banke Slovenije. Na podlagi primerjave mer uspešnosti napovedi različnih institucij ugotavljamo, da so povprečne absolutne napake pri napovedih realne gospodarske rasti v obdobju 2002-2010 znašale med 0,38 in 2,60. Koreni povprečnih kvadratnih napak, ki večjim napakam pripišejo večjo težo, so bili zaradi napake v letu 2009 precej višji (med 0,46 in 4,38). Pri napovedih povprečne inflacije so bile povprečne absolutne napake nižje kot pri napovedih BDP (med 0,09 in 2,02), koreni povprečnih kvadratnih napak pa so znašali med 0,11 in 2,96.

Slika 28: Povprečna absolutna napaka napovedi realne gospodarske rasti za obdobje 2002-2010

Vir: napovedi posameznih institucij.
Opomba: * Podatki WIIW za napoved PNT+1 za obdobje 2003-2010.

Slika 29: Povprečna absolutna napaka napovedi povprečne inflacije za obdobje 2002-2010

Vir: napovedi posameznih institucij.
Opomba: * Podatki BS in WIIW za napoved PNT+1 za obdobje 2003-2010.

Na podlagi analize točnosti napovedi v daljšem obdobju ugotavljamo, da napovedi UMAR ne kažejo sistematičnega precenjevanja ali podcenjevanja. Posamezne napovedi zaradi negotovosti prihodnjih gospodarskih gibanj nikoli ne morejo biti povsem točne, pomembno pa je, da je njihova povprečna napaka preko daljšega obdobja čim manjša. Za obdobje od leta 1997 do 2010 povprečje absolutnih napak napovedi realne gospodarske rasti pri jesenskih napovedih za prihodnje leto znaša 1,62 o. t., pri pomladanskih napovedih za tekoče leto pa 0,93 o. t. Povprečje absolutne napake pomladanske napovedi inflacije za tekoče leto znaša 0,51 o. t., pri jesenskih napovedih za prihodnje leto pa je nekoliko višja, 1,04 o. t. Na osnovi te analize ocenjujemo, da ti kazalniki kažejo nepristranskost naših napovedi.

statistična priloga

Kazalo tabel

Tabela 1:	Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije
Tabela 2a:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (tekoče cene)
Tabela 2b:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (struktura v %, tekoče cene)
Tabela 3a:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (stalne cene)
Tabela 3b:	Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (realne stopnje rasti v %)
Tabela 4a:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene)
Tabela 4b:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (struktura v %, tekoče cene)
Tabela 5a:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (stalne cene)
Tabela 5b:	Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (realne stopnje rasti v %)
Tabela 6a:	Temeljni agregati nacionalnih računov (tekoče cene)
Tabela 6b:	Temeljni agregati nacionalnih računov (struktura v %, tekoče cene)
Tabela 7:	Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene, struktura v %)
Tabela 8:	Prebivalstvo in trg dela (števila v tisoč, kazalniki in letne stopnje rasti v %)
Tabela 9:	Indikatorji mednarodne konkurenčnosti (letne stopnje rasti v %)
Tabela 10:	Plačilna bilanca (v mio EUR)
Tabela 11a:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (tekoče cene)
Tabela 11b:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (delež v primerjavi z BDP v %)
Tabela 12a:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (tekoče cene)
Tabela 12b:	Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (delež v primerjavi z BDP v %)
Tabela 13:	Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij
Tabela 14:	Napake napovedi gospodarske rasti in inflacije za leto 2010 posameznih institucij k skupni napaki obdobja 2002-2010 in 1997-2010

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije

Realne stopnje rasti v %, razen kjer ni drugače navedeno

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	2,8	4,0	2,8	4,3	4,5	5,9	6,9	3,7	-8,1	1,2	2,2	2,6	2,2
BDP v mio EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	22.790	24.500	25.752	27.162	28.750	31.055							
BDP v mio EUR (tekoče cene in fiksen tečaj EUR=239,64)	20.654	23.128	25.114	27.073	28.750	31.050	34.568	37.305	35.384	36.061	36.843	38.788	40.602
BDP na prebivalca v EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	11.441	12.281	12.900	13.599	14.369	15.467	17.123	18.450	17.331	17.597	18.052	18.967	19.820
BDP na prebivalca v USD (tekoče cene in tekoči tečaj)	10.236	11.564	14.556	16.885	17.869	19.400	23.467	27.136	24.174	23.351	24.586	25.890	27.054
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ¹	15.800	16.800	17.300	18.700	19.700	20.700	22.100	22.800	20.700				
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS EU27=100) ¹	80	82	83	86	87	88	88	91	88				
PREBIVALCI, ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST													
Število prebivalcev 30.6., v 000	1.992,0	1.995,7	1.996,8	1.997,0	2.001,1	2.008,5	2.019,4	2.022,6	2.042,3	2.049,3	2.041,0	2.045,0	2.048,6
Zaposlenost po SNA	0,5	-0,1	-0,4	0,3	-0,2	1,5	3,0	2,8	-1,9	-2,2	-1,2	-0,3	-0,3
Število registriranih brezposelnih (povprečje leta, v tisoč)	101,9	102,8	97,7	92,8	91,9	85,8	71,3	63,2	86,4	100,5	114,0	115,8	115,3
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	11,2	11,3	10,9	10,3	10,2	9,4	7,7	6,7	9,1	10,7	12,1	12,3	12,3
Stopnja brezposelnosti po ILO v %	6,4	6,4	6,7	6,3	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,2	7,9	8,0	8,0
Bruto plače na zaposlenega	3,2	2,0	1,8	2,0	2,2	2,2	2,2	2,5	2,5	2,1	0,2	0,8	1,5
- zasebni sektor	2,3	2,3	2,1	3,1	2,8	2,8	3,2	2,0	0,9	3,3	1,1	1,3	1,5
- javni sektor	5,1	1,1	1,0	-0,8	0,9	1,0	0,5	3,9	5,6	-1,8	-1,9	-0,5	1,6
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	2,4	4,0	3,2	4,0	4,7	4,3	3,8	0,9	-6,4	3,4	3,4	2,9	2,5
MENJAVA S TUJINO - PLAČILNO BILANČNA STATISTIKA													
Izvoz proizvodov in storitev ²	6,4	6,8	3,1	12,4	10,6	12,5	13,7	3,3	-17,7	7,8	6,9	6,7	6,3
Izvoz proizvodov	7,0	6,4	4,4	12,8	10,3	13,4	13,9	0,6	-18,1	10,2	7,7	7,4	6,6
Izvoz storitev	3,5	8,2	-2,5	10,9	12,0	8,6	13,2	16,2	-16,1	-1,1	3,4	3,3	4,8
Uvoz proizvodov in storitev ²	3,1	4,9	6,7	13,3	6,6	12,2	16,7	3,8	-19,7	6,6	5,1	6,0	5,2
Uvoz proizvodov	3,2	4,4	7,3	14,6	6,8	12,7	16,2	3,1	-20,9	7,7	5,2	6,0	5,1
Uvoz storitev	2,3	8,4	2,8	5,6	5,5	8,8	19,7	8,7	-12,3	1,1	4,7	6,0	5,9
SALDO tekočega računa plačilne bilance v mio EUR	38	247	-196	-720	-498	-771	-1.646	-2.489	-526	-409	-865	-924	-606
- delež v primerjavi z BDP v %	0,2	1,0	-0,8	-2,6	-1,7	-2,5	-4,8	-6,7	-1,5	-1,1	-2,3	-2,4	-1,5
Saldo menjave s tujino v mio EUR	-149	355	-3	-322	-106	-158	-619	-1.157	415	84	-91	69	342
- delež v primerjavi z BDP v %	-0,7	1,4	0,0	-1,2	-0,4	-0,5	-1,8	-3,1	1,2	0,2	-0,2	0,2	0,8
DOMAČE POVPRASEVANJE													
Končna potrošnja	2,8	2,7	3,0	2,9	2,8	3,2	5,1	3,7	0,2	0,6	0,8	0,7	0,9
Delež v BDP v % *	76,1	75,0	75,0	73,9	73,2	71,6	70,0	71,1	75,7	76,4	76,7	75,5	74,7
v tem:													
Zasebna potrošnja	2,5	2,5	3,3	2,7	2,6	2,9	6,7	2,9	-0,8	0,5	0,7	0,7	1,0
Delež v BDP v % *	56,7	55,9	56,0	55,0	54,2	52,8	52,7	53,0	55,4	56,2	56,7	55,8	55,2
Državna potrošnja	3,8	3,3	2,2	3,4	3,4	4,0	0,7	6,2	3,0	0,8	0,8	0,6	0,6
Delež v BDP v % *	19,4	19,1	19,0	18,9	19,0	18,8	17,3	18,1	20,3	20,1	20,1	19,7	19,6
Investicije v osnovna sredstva	0,7	0,7	8,1	5,6	3,7	10,1	12,8	8,5	-21,6	-6,7	2,9	4,5	3,0
Delež v BDP v % *	24,7	23,1	24,0	24,9	25,5	26,5	27,7	28,8	23,9	22,3	22,8	23,1	23,2
TEČAJ IN CENE													
Tečaj USD (povprečje leta), BS	242,7	240,2	207,1	192,4	192,7	191,0	174,8						
Tečaj EUR (povprečje leta), BS	217,2	226,2	233,7	238,9	239,6	239,6	239,6						
Razmerje USD za 1 EUR	0,895	0,942	1,128	1,242	1,244	1,254	1,371	1,471	1,393	1,327	1,362	1,365	1,365
Realni efektivni tečaj - deflator CPI ³	-0,3	1,7	3,3	0,1	-0,2	0,7	2,3	2,8	0,7	-1,4	-0,2	1,1	0,4
Inflacija (konec leta) ⁴	7,0	7,2	4,6	3,2	2,3	2,8	5,6	2,1	1,8	1,9	3,0	2,7	2,2
Inflacija (povprečje leta) ⁴	8,4	7,5	5,6	3,6	2,5	2,5	3,6	5,7	0,9	1,8	2,2	3,0	2,4
Cena nafte Brent v USD / sodček	24,5	25,0	28,9	38,3	54,6	65,2	72,4	96,9	61,7	79,6	110,0	115,0	115,0

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, Eurostat; preračuni in napoved UMAR.
Opombe: ¹Merjeno v standardih kupne moči (PPS); ²Plačilnobilančna statistika (izvoz F.O.B., uvoz F.O.B.); z izračunom realnih stopenj rasti je izločen vpliv medvalutnih sprememb in cen na tujih trgih; ³Rast vrednosti pomeni realno apreciacijo nacionalne valute in obratno; ⁴Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin;
*Deleži v BDP so preračunani na BDP v tekočih cenah in fiksnem tečaju.

Tabela 2a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

tekoče cene, mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	547,8	665,1	545,2	634,8	679,5	645,9	757,3	819,9	751,9	752,8	770,1	810,8	850,3
B Ribištvo	2,4	3,1	3,9	3,3	3,7	3,6	3,3	3,1	4,0	4,6	4,9	5,3	5,8
C Rudarstvo	93,7	92,1	109,1	127,1	127,0	132,9	135,6	137,5	137,8	137,7	124,6	117,8	107,6
D Predelovalne dejavnosti	4.682,2	5.100,1	5.612,8	5.858,5	6.018,5	6.454,1	7.112,0	7.230,8	6.046,0	6.496,5	6.744,3	7.168,8	7.595,0
E Oskrba z elektriko, energijo, plinom in vodo	512,2	602,2	621,4	714,5	760,9	817,5	853,9	980,6	985,5	992,6	1.022,0	1.077,1	1.137,0
F Gradbeništvo	1.124,0	1.210,2	1.357,9	1.480,8	1.681,3	1.957,4	2.393,5	2.727,2	2.428,7	2.113,9	2.093,3	2.275,1	2.334,6
G Trgovina in popravila motornih vozil	2.059,3	2.317,0	2.543,8	2.737,1	3.012,7	3.207,7	3.713,4	4.139,9	3.856,5	3.872,9	3.881,2	4.021,0	4.170,0
H Gostinstvo	414,8	455,1	495,7	524,7	554,2	603,2	703,6	753,8	722,0	715,2	715,6	740,2	768,2
I Promet, skladiščenje in zveze	1.285,0	1.411,0	1.576,9	1.734,6	1.856,0	2.044,4	2.339,5	2.492,2	2.215,9	2.372,3	2.447,8	2.603,4	2.773,1
J Finančno posredništvo	760,8	903,0	967,8	1.031,4	1.087,8	1.328,4	1.404,4	1.486,8	1.557,5	1.547,6	1.575,4	1.667,2	1.713,7
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	2.881,6	3.362,3	3.669,1	4.025,4	4.274,8	4.638,4	5.269,9	5.799,4	5.626,2	5.783,9	5.917,4	6.228,2	6.565,1
L Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	1.064,4	1.178,8	1.335,2	1.435,2	1.512,1	1.599,5	1.682,6	1.870,5	1.961,1	2.012,2	2.033,4	2.113,9	2.195,6
M Izobraževanje	1.004,0	1.105,7	1.208,9	1.326,5	1.424,4	1.499,9	1.567,9	1.664,5	1.746,7	1.775,6	1.797,3	1.872,5	1.940,8
N Zdravstvo in socialno varstvo	953,9	1.037,1	1.116,8	1.190,4	1.279,8	1.330,6	1.383,5	1.546,2	1.750,0	1.709,4	1.760,3	1.864,9	1.974,9
O Druge skupne in osebne storitve	660,4	686,5	738,6	841,2	913,3	947,5	1.000,0	1.065,7	1.054,1	1.166,1	1.150,6	1.176,1	1.203,9
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	15,8	16,6	16,5	18,7	18,7	19,3	21,0	23,0	24,3	23,1	25,4	28,7	32,6
1. DODANA VREDNOST	18.062,4	20.145,9	21.919,8	23.684,4	25.204,7	27.230,4	30.341,5	32.741,2	30.868,3	31.476,3	32.063,6	33.771,0	35.368,2
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	2.591,9	2.982,5	3.194,2	3.389,0	3.544,9	3.820,0	4.226,8	4.563,5	4.516,1	4.584,7	4.779,6	5.016,5	5.234,1
a) Davki na proizvode	2.695,7	3.078,7	3.318,8	3.520,2	3.697,3	3.953,5	4.420,4	4.769,2	4.727,8	4.770,7	4.965,9	5.198,7	5.415,1
b) Subvencije po proizvodih	103,8	96,2	124,6	131,2	152,4	133,5	193,7	205,7	211,7	186,0	186,3	182,2	181,0
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	20.654,3	23.128,5	25.114,0	27.073,4	28.749,6	31.050,4	34.568,2	37.304,7	35.384,4	36.061,0	36.843,2	38.787,5	40.602,4

Vir podatkov: SURS; preračuni in napoved UMAR.

Tabela 2b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

struktura v %, tekoče cene

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	napoved												
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	2,7	2,9	2,2	2,3	2,4	2,1	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
B Ribištvo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C Rudarstvo	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
D Predelovalne dejavnosti	22,7	22,1	22,3	21,6	20,9	20,8	20,6	19,4	17,1	18,0	18,3	18,5	18,7
E Oskrba z elektr.energijo,plinom,vodo	2,5	2,6	2,5	2,6	2,6	2,6	2,5	2,6	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
F Gradbeništvo	5,4	5,2	5,4	5,5	5,8	6,3	6,9	7,3	6,9	5,9	5,7	5,9	5,7
G Trgovina in popravila motornih vozil	10,0	10,0	10,1	10,1	10,5	10,3	10,7	11,1	10,9	10,7	10,5	10,4	10,3
H Gostinstvo	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9
I Promet, skladiščenje in zveze	6,2	6,1	6,3	6,4	6,5	6,6	6,8	6,7	6,3	6,6	6,6	6,7	6,8
J Finančno posredništvo	3,7	3,9	3,9	3,8	3,8	4,3	4,1	4,0	4,4	4,3	4,3	4,3	4,2
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	14,0	14,5	14,6	14,9	14,9	14,9	15,2	15,5	15,9	16,0	16,1	16,1	16,2
L Javna uprava, obramba, soc. zavarovanje	5,2	5,1	5,3	5,3	5,3	5,2	4,9	5,0	5,5	5,6	5,5	5,4	5,4
M Izobraževanje	4,9	4,8	4,8	4,9	5,0	4,8	4,5	4,5	4,9	4,9	4,9	4,8	4,8
N Zdravstvo in socialno varstvo	4,6	4,5	4,4	4,4	4,5	4,3	4,0	4,1	4,9	4,7	4,8	4,8	4,9
O Druge skupne in osebne storitve	3,2	3,0	2,9	3,1	3,2	3,1	2,9	2,9	3,0	3,2	3,1	3,0	3,0
P Zasebna gospodinjstva z zaposl. osebjem	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
1. DODANA VREDNOST	87,5	87,1	87,3	87,5	87,7	87,7	87,8	87,8	87,2	87,3	87,0	87,1	87,1
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	12,5	12,9	12,7	12,5	12,3	12,3	12,2	12,2	12,8	12,7	13,0	12,9	12,9
a) Davki na proizvode	13,1	13,3	13,2	13,0	12,9	12,7	12,8	12,8	13,4	13,2	13,5	13,4	13,3
b) Subvencije po proizvodih	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tem:													
1. Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (A+B)	2,7	2,9	2,2	2,4	2,4	2,1	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
2. Industrija in gradbeništvo (C+D+E+F)	31,0	30,3	30,7	30,2	29,9	30,2	30,4	29,7	27,1	27,0	27,1	27,4	27,5
- industrija (C+D+E)	25,6	25,1	25,3	24,7	24,0	23,8	23,4	22,4	20,3	21,1	21,4	21,6	21,8
- gradbeništvo F	5,4	5,2	5,4	5,5	5,8	6,3	6,9	7,3	6,9	5,9	5,7	5,9	5,7
3. Storitve (G...P)	53,7	53,9	54,4	54,9	55,4	55,5	55,2	55,9	58,0	58,2	57,8	57,5	57,5
4. Korekcijske postavke	12,5	12,9	12,7	12,5	12,3	12,3	12,2	12,2	12,8	12,7	13,0	12,9	12,9
deleži v dodani vrednosti v %													
SKUPAJ DODANA VREDNOST	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tem:													
1. Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (A+B)	3,0	3,3	2,5	2,7	2,7	2,4	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
2. Industrija in gradbeništvo (C+D+E+F)	35,5	34,8	35,1	34,5	34,1	34,4	34,6	33,8	31,1	30,9	31,1	31,5	31,6
- industrija (C+D+E)	29,3	28,8	28,9	28,3	27,4	27,2	26,7	25,5	23,2	24,2	24,6	24,8	25,0
- gradbeništvo F	6,2	6,0	6,2	6,3	6,7	7,2	7,9	8,3	7,9	6,7	6,5	6,7	6,6
3. Storitve (G...P)	61,5	61,9	62,4	62,8	63,2	63,2	62,9	63,7	66,5	66,6	66,4	66,1	66,0

Vir podatkov: SURS; preračuni in napoved UMAR.

Tabela 3a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	stalne cene preteklega leta									stalne cene 2009			
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	napoved												
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	527,0	630,7	531,8	605,2	630,5	649,3	660,3	799,9	749,4	738,7	746,0	753,5	757,3
B Ribišstvo	2,7	2,5	3,3	3,5	3,8	3,2	3,7	3,1	3,7	4,3	4,4	4,5	4,5
C Rudarstvo	97,6	94,3	102,5	117,0	128,0	134,3	131,6	137,3	132,9	149,8	148,3	149,0	144,5
D Predelovalne dejavnosti	4.332,9	4.927,5	5.381,2	5.864,3	6.108,9	6.457,0	6.956,4	7.121,1	6.021,4	6.529,8	6.856,3	7.161,5	7.447,9
E Oskrba z elektriko energijo, plinom in vodo	424,8	557,3	607,9	682,8	750,4	797,1	823,9	892,5	903,7	972,4	987,0	996,4	1.006,4
F Gradbeništvo	1.066,2	1.156,6	1.246,4	1.381,3	1.558,5	1.935,1	2.285,6	2.525,7	2.305,3	2.079,0	2.037,4	2.129,1	2.150,4
G Trgovina in popravila motornih vozil	1.895,8	2.167,9	2.377,6	2.645,1	2.863,2	3.200,4	3.467,6	3.898,7	3.753,1	3.917,5	3.995,9	4.093,8	4.194,1
H Gostinstvo	395,5	425,0	464,5	480,8	539,4	562,1	637,0	682,3	664,4	721,0	731,8	746,1	762,5
I Promet, skladiščenje in zveze	1.186,5	1.269,7	1.475,7	1.673,8	1.833,7	2.037,2	2.258,7	2.491,0	2.240,5	2.342,0	2.400,5	2.464,2	2.530,7
J Finančno posredništvo	789,4	861,7	963,2	1.073,2	1.143,4	1.195,3	1.515,0	1.551,2	1.529,6	1.510,8	1.510,8	1.525,9	1.495,4
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	2.603,3	2.951,6	3.440,5	3.748,9	4.163,6	4.529,3	4.975,5	5.498,7	5.485,5	5.730,7	5.845,3	5.959,3	6.078,5
L Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	958,7	1.099,5	1.244,5	1.398,4	1.474,4	1.556,1	1.622,5	1.731,3	1.918,4	2.018,4	2.058,8	2.098,9	2.135,7
M Izobraževanje	884,4	1.035,2	1.144,6	1.256,5	1.381,1	1.441,7	1.527,4	1.578,8	1.722,1	1.803,6	1.848,7	1.894,9	1.930,3
N Zdravstvo in socialno varstvo	849,7	1.004,1	1.060,3	1.151,7	1.252,0	1.304,2	1.339,8	1.419,4	1.622,3	1.759,6	1.803,6	1.847,8	1.890,3
O Druge skupne in osebne storitve	614,5	666,1	692,1	760,1	880,8	920,3	924,4	1.023,1	998,8	1.045,4	1.053,8	1.069,1	1.085,2
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	15,3	14,2	10,9	15,2	19,8	18,1	19,4	21,4	23,6	24,5	24,6	24,7	24,8
1. DODANA VREDNOST	16.644,4	18.863,9	20.747,0	22.857,9	24.731,5	26.740,7	29.148,8	31.375,5	30.074,8	31.347,4	32.053,2	32.918,7	33.638,5
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	2.362,8	2.611,1	3.037,2	3.332,6	3.558,2	3.691,5	4.035,8	4.485,9	4.197,5	4.461,6	4.531,6	4.623,4	4.716,6
a) Davki na proizvode	2.466,5	2.710,3	3.135,6	3.454,7	3.688,4	3.842,7	4.171,2	4.672,4	4.375,9	4.684,3	4.749,9	4.830,6	4.917,6
b) Subvencije po proizvodih	103,7	99,2	98,4	122,1	130,2	151,2	135,5	186,5	178,3	222,7	218,2	207,2	201,0
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	19.007,2	21.475,0	23.784,2	26.190,6	28.289,7	30.432,2	33.184,5	35.861,4	34.272,4	35.809,1	36.584,8	37.542,1	38.355,0

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 3b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

realne stopnje rasti v %

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
A Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	-0,7	15,1	-20,0	11,0	-0,7	-4,4	2,2	5,6	-8,6	-1,8	1,0	1,0	0,5
B Ribištvo	17,0	2,9	4,8	-10,3	14,0	-13,9	1,3	-5,8	20,7	7,5	1,5	1,0	1,0
C Rudarstvo	-4,3	0,6	11,2	7,2	0,7	5,7	-1,0	1,3	-3,4	8,7	-1,0	0,5	-3,0
D Predelovalne dejavnosti	4,2	5,2	5,5	4,5	4,3	7,3	7,8	0,1	-16,7	8,0	5,0	4,5	4,0
E Oskrba z električno energijo, plinom in vodo	-0,1	8,8	0,9	9,9	5,0	4,8	0,8	4,5	-7,8	-1,3	1,5	1,0	1,0
F Gradbeništvo	-1,1	2,9	3,0	1,7	5,2	15,1	16,8	5,5	-15,5	-14,4	-2,0	4,5	1,0
G Trgovina in popravila motornih vozil	5,9	5,3	2,6	4,0	4,6	6,2	8,1	5,0	-9,3	1,6	2,0	2,5	2,5
H Gostinstvo	6,5	2,5	2,1	-3,0	2,8	1,4	5,6	-3,0	-11,9	-0,1	1,5	2,0	2,2
I Promet, skladiščenje in zveze	3,8	-1,2	4,6	6,1	5,7	9,8	10,5	6,5	-10,1	5,7	2,5	2,7	2,7
J Finančno posredništvo	4,1	13,2	6,7	10,9	10,9	9,9	14,0	10,5	2,9	-3,0	0,0	1,0	-2,0
K Nepremičnine, najem in poslovne storitve	4,0	2,4	2,3	2,2	3,4	6,0	7,3	4,3	-5,4	1,9	2,0	2,0	2,0
L Javna uprava, obramba, soc. zavarovanje	5,2	3,3	5,6	4,7	2,7	2,9	1,4	2,9	2,6	2,9	2,0	2,0	1,8
M Izobraževanje	2,2	3,1	3,5	3,9	4,1	1,2	1,8	0,7	3,5	3,3	2,5	2,5	1,9
N Zdravstvo in socialno varstvo	0,5	5,3	2,2	3,1	5,2	1,9	0,7	2,6	4,9	0,5	2,5	2,5	2,3
O Druge skupne in osebne storitve	3,5	0,9	0,8	2,9	4,7	0,8	-2,4	2,3	-6,3	-0,8	0,8	1,5	1,5
P Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem	12,3	-10,0	-34,1	-8,1	5,9	-3,5	0,6	2,0	2,4	0,5	0,5	0,5	0,5
1. DODANA VREDNOST	3,4	4,4	3,0	4,3	4,4	6,1	7,0	3,4	-8,1	1,6	2,3	2,7	2,2
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	-1,1	0,7	1,8	4,3	5,0	4,1	5,6	6,1	-8,0	-1,2	1,6	2,0	2,0
a) Davki na proizvode	-1,0	0,5	1,8	4,1	4,8	3,9	5,5	5,7	-8,2	-0,9	1,4	1,7	1,8
b) Subvencije po proizvodih	0,9	-4,4	2,3	-2,0	-0,8	-0,8	1,5	-3,7	-13,3	5,2	-2,0	-5,0	-3,0
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	2,8	4,0	2,8	4,3	4,5	5,9	6,9	3,7	-8,1	1,2	2,2	2,6	2,2

Vir podatkov: SURS; preračuni in napoved UMAR.

Tabela 4a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

tekoče cene, mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	20.654,3	23.128,5	25.114,0	27.073,4	28.749,6	31.050,4	34.568,2	37.304,7	35.384,4	36.061,0	36.843,2	38.787,5	40.602,4
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	11.458,5	12.775,2	13.554,4	15.703,6	17.858,9	20.657,3	24.040,7	25.132,4	20.571,6	22.866,0	25.202,9	27.442,6	29.678,1
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	11.629,7	12.504,2	13.612,2	16.054,3	17.976,2	20.818,1	24.635,9	26.265,6	20.111,8	22.676,9	25.184,8	27.260,1	29.214,5
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	-171,2	271,0	-57,8	-350,7	-117,2	-160,8	-595,2	-1.133,2	459,8	189,1	18,1	182,4	463,7
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	20.825,5	22.857,4	25.171,8	27.424,0	28.866,8	31.211,1	35.163,4	38.437,9	34.924,6	35.871,9	36.825,0	38.605,1	40.138,7
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	15.712,8	17.357,4	18.845,3	19.996,4	21.039,2	22.226,3	24.207,7	26.519,1	26.775,4	27.535,2	28.262,7	29.296,1	30.334,6
7 ZASEBNA POTROŠNJA	11.708,7	12.935,7	14.066,4	14.879,3	15.586,8	16.401,6	18.218,1	19.760,8	19.607,1	20.274,1	20.874,9	21.661,8	22.395,5
- gospodinjstva	11.456,7	12.644,6	13.754,5	14.582,1	15.331,2	16.156,1	17.944,2	19.477,5	19.355,9	20.016,7	20.610,5	21.388,1	22.113,8
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	252,0	291,1	311,9	297,1	255,7	245,5	274,0	283,3	251,3	257,4	264,3	273,8	281,7
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	4.004,1	4.421,7	4.778,9	5.117,2	5.452,3	5.824,7	5.989,6	6.758,3	7.168,3	7.261,1	7.387,8	7.634,3	7.939,1
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	5.112,7	5.500,0	6.326,5	7.427,6	7.827,7	8.984,8	10.955,7	11.918,8	8.149,2	8.336,7	8.562,4	9.309,0	9.804,1
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	5.107,6	5.332,2	6.015,4	6.752,1	7.321,3	8.242,1	9.571,3	10.743,4	8.471,6	8.027,7	8.388,5	8.945,6	9.439,8
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	5,1	167,8	311,1	675,5	506,4	742,7	1.384,4	1.175,4	-322,4	309,0	173,9	363,4	364,3

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 4b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

struktura v %, tekoče cene

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	55,5	55,2	54,0	58,0	62,1	66,5	69,5	67,4	58,1	63,4	68,4	70,8	73,1
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	56,3	54,1	54,2	59,3	62,5	67,0	71,3	70,4	56,8	62,9	68,4	70,3	72,0
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	-0,8	1,2	-0,2	-1,3	-0,4	-0,5	-1,7	-3,0	1,3	0,5	0,0	0,5	1,1
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	100,8	98,8	100,2	101,3	100,4	100,5	101,7	103,0	98,7	99,5	100,0	99,5	98,9
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	76,1	75,0	75,0	73,9	73,2	71,6	70,0	71,1	75,7	76,4	76,7	75,5	74,7
7 ZASEBNA POTROŠNJA	56,7	55,9	56,0	55,0	54,2	52,8	52,7	53,0	55,4	56,2	56,7	55,8	55,2
- gospodinjstva	55,5	54,7	54,8	53,9	53,3	52,0	51,9	52,2	54,7	55,5	55,9	55,1	54,5
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	1,2	1,3	1,2	1,1	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	19,4	19,1	19,0	18,9	19,0	18,8	17,3	18,1	20,3	20,1	20,1	19,7	19,6
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	24,8	23,8	25,2	27,4	27,2	28,9	31,7	31,9	23,0	23,1	23,2	24,0	24,1
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	24,7	23,1	24,0	24,9	25,5	26,5	27,7	28,8	23,9	22,3	22,8	23,1	23,2
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	0,0	0,7	1,2	2,5	1,8	2,4	4,0	3,2	-0,9	0,9	0,5	0,9	0,9

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 5a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

mio EUR (fiksni tečaj 2007)

		stalne cene preteklega leta									stalne cene 2009			
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
												napoved		
1	BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	19.007,2	21.475,0	23.784,2	26.190,6	28.289,7	30.432,2	33.184,5	35.861,4	34.272,4	35.809,1	36.584,8	37.542,1	38.355,0
2	IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	10.603,5	12.232,3	13.174,8	15.241,4	17.362,4	20.097,5	23.494,6	24.838,5	20.683,1	22.167,1	23.697,2	25.279,0	26.860,0
3	UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	10.942,5	12.199,9	13.336,6	15.424,7	17.119,9	20.162,1	24.290,8	25.577,7	21.082,4	21.439,4	22.528,6	23.869,2	25.122,3
4	SALDO menjave s tujino (4=2-3)	-339,0	32,4	-161,8	-183,2	242,5	-64,6	-796,2	-739,3	-399,3	727,6	1.168,7	1.409,8	1.737,7
5	DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	19.346,2	21.442,6	23.946,0	26.373,8	28.047,2	30.496,8	33.980,7	36.600,7	34.671,7	35.081,4	35.416,1	36.132,3	36.617,3
6	KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	14.481,6	16.140,3	17.877,2	19.388,9	20.563,3	21.716,8	23.361,6	25.112,0	26.566,7	26.931,8	27.140,3	27.336,1	27.569,3
7	ZASEBNA POTROŠNJA	10.878,7	12.002,5	13.359,2	14.447,7	15.273,1	16.046,0	17.496,3	18.748,8	19.607,2	19.705,8	19.852,9	20.001,3	20.194,1
	- gospodinjstva	10.648,8	11.737,5	13.065,6	14.133,1	14.997,1	15.778,9	17.239,4	18.476,9	19.364,4	19.452,8	19.598,6	19.745,6	19.937,1
	- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	229,8	265,0	293,7	314,6	276,1	267,1	256,9	272,0	242,8	253,0	254,3	255,7	257,0
8	DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	3.602,9	4.137,7	4.518,0	4.941,2	5.290,2	5.670,8	5.865,3	6.363,1	6.959,5	7.226,0	7.287,4	7.334,8	7.375,2
9	BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	4.864,6	5.302,3	6.068,8	6.984,9	7.483,9	8.779,9	10.619,2	11.488,7	8.105,0	8.149,7	8.275,8	8.796,3	9.048,0
10	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	4.855,2	5.143,3	5.761,5	6.353,5	7.003,4	8.058,9	9.298,0	10.382,6	8.425,9	7.904,8	8.138,0	8.508,3	8.759,4
11	SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	9,5	159,0	307,3	631,4	480,5	721,0	1.321,2	1.106,1	-320,9	244,8	137,8	288,0	288,6

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 5b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

realne stopnje rasti v %

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	2,8	4,0	2,8	4,3	4,5	5,9	6,9	3,7	-8,1	1,2	2,2	2,6	2,2
2 IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	6,4	6,8	3,1	12,4	10,6	12,5	13,7	3,3	-17,7	7,8	6,9	6,7	6,3
3 UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	3,1	4,9	6,7	13,3	6,6	12,2	16,7	3,8	-19,7	6,6	5,1	6,0	5,2
4 SALDO menjave s tujino ¹	1,7	1,0	-1,9	-0,5	2,2	0,2	-2,0	-0,4	2,0	0,8	1,2	0,7	0,9
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	1,2	3,0	4,8	4,8	2,3	5,6	8,9	4,1	-9,8	0,4	1,0	2,0	1,3
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	2,8	2,7	3,0	2,9	2,8	3,2	5,1	3,7	0,2	0,6	0,8	0,7	0,9
7 ZASEBNA POTROŠNJA	2,5	2,5	3,3	2,7	2,6	2,9	6,7	2,9	-0,8	0,5	0,7	0,7	1,0
- gospodinjstva	2,5	2,5	3,3	2,8	2,8	2,9	6,7	3,0	-0,6	0,5	0,7	0,7	1,0
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	4,8	5,2	0,9	0,9	-7,1	4,5	4,6	-0,7	-14,3	0,7	0,5	0,5	0,5
8 DRŽAVNA POTROŠNJA (vključuje individualno in kolektivno)	3,8	3,3	2,2	3,4	3,4	4,0	0,7	6,2	3,0	0,8	0,8	0,6	0,6
9 BRUTO INVESTICIJE	-3,6	3,7	10,3	10,4	0,8	12,2	18,2	4,9	-32,0	0,0	1,5	6,3	2,9
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	0,7	0,7	8,1	5,6	3,7	10,1	12,8	8,5	-21,6	-6,7	2,9	4,5	3,0
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI ¹	-1,2	0,7	0,6	1,3	-0,7	0,7	1,9	-0,8	-4,0	1,6	-0,3	0,4	0,0

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Opomba: ¹ Kot prispevek k realni rasti BDP (v odstotnih točkah).

Tabela 6a: Temeljni agregati nacionalnih računov

tekoče cene, mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD	20.654,3	23.128,5	25.114,0	27.073,4	28.749,6	31.050,4	34.568,2	37.304,7	35.384,4	36.061,0	36.843,2	38.787,5	40.602,4
2 Saldo primarnih dohodkov s tujino (a-b)	44,2	-128,6	-193,7	-313,1	-243,6	-368,3	-734,5	-1.015,8	-680,3	-550,4	-775,7	-945,9	-975,2
a) primarni dohodki iz tujine	449,3	450,1	482,0	563,3	765,4	1.032,5	1.333,5	1.373,4	786,3	985,5	1.062,0	1.199,6	1.402,5
b) primarni dohodki v tujino	405,0	578,7	675,7	876,3	1.009,0	1.400,8	2.068,0	2.389,2	1.466,6	1.535,9	1.837,7	2.145,5	2.377,7
3 BRUTO NACIONALNI DOHODEK (3=1+2)	20.698,5	22.999,9	24.920,3	26.760,3	28.506,0	30.682,1	33.833,8	36.288,9	34.704,0	35.510,6	36.067,5	37.841,6	39.627,2
4 Saldo tekočih transferjev s tujino (c-d)	47,3	61,8	29,2	-44,0	-144,0	-215,5	-227,0	-375,1	-256,0	44,8	1,5	-47,0	27,2
c) tekoči transferji iz tujine	419,6	470,3	463,1	546,1	629,7	672,0	818,7	545,0	702,8	978,8	1.163,8	1.175,1	1.250,4
d) tekoči transferji v tujino	372,3	408,5	433,9	590,1	773,7	887,4	1.045,6	920,0	958,8	933,9	1.162,3	1.222,1	1.223,2
5 BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK (5=3+4)	20.745,8	23.061,7	24.949,5	26.716,3	28.362,0	30.466,7	33.606,8	35.913,8	34.448,0	35.555,5	36.069,0	37.794,6	39.654,4
6 Izdatki za končno potrošnjo (e+f)	15.712,8	17.356,9	18.845,3	19.996,4	21.039,2	22.226,3	24.207,7	26.519,1	26.775,4	27.535,2	28.262,7	29.296,1	30.334,6
e) zasebna potrošnja	11.708,7	12.936,2	14.066,4	14.879,3	15.586,8	16.401,6	18.218,1	19.760,8	19.607,1	20.274,1	20.874,9	21.661,8	22.395,5
f) državna potrošnja	4.004,1	4.421,7	4.778,9	5.117,2	5.452,3	5.824,7	5.989,6	6.758,3	7.168,3	7.261,1	7.387,8	7.634,3	7.939,1
7 BRUTO VARČEVANJE (7=5-6)	5.033,0	5.704,8	6.104,1	6.719,8	7.322,8	8.240,3	9.399,1	9.394,7	7.672,6	8.020,3	7.806,3	8.498,5	9.319,7
8 BRUTO INVESTICIJE	5.112,7	5.500,0	6.326,5	7.427,6	7.827,7	8.984,8	10.955,7	11.918,8	8.149,2	8.336,7	8.562,4	9.309,0	9.804,1
-investicije v osnovna sredstva	5.107,6	5.332,2	6.015,4	6.752,1	7.321,3	8.242,1	9.571,3	10.743,4	8.471,6	8.027,7	8.388,5	8.945,6	9.439,8
-spremembe zalog	5,1	167,8	311,1	675,5	506,4	742,7	1.384,4	1.175,4	-322,4	309,0	173,9	363,4	364,3
9 Saldo na računu tekočih transakcij (9=7-8)	-79,7	204,3	-222,3	-707,8	-504,9	-744,5	-1.556,6	-2.524,1	-476,6	-316,5	-756,1	-810,5	-484,3

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 6b: **Temeljni agregati nacionalnih računov**

struktura v %, tekoče cene

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2 Saldo primarnih dohodkov s tujino (a-b)	0,2	-0,6	-0,8	-1,2	-0,8	-1,2	-2,1	-2,7	-1,9	-1,5	-2,1	-2,4	-2,4
a) primarni dohodki iz tujine	2,2	1,9	1,9	2,1	2,7	3,3	3,9	3,7	2,2	2,7	2,9	3,1	3,5
b) primarni dohodki v tujino	2,0	2,5	2,7	3,2	3,5	4,5	6,0	6,4	4,1	4,3	5,0	5,5	5,9
3 BRUTO NACIONALNI DOHODEK (3=1+2)	100,2	99,4	99,2	98,8	99,2	98,8	97,9	97,3	98,1	98,5	97,9	97,6	97,6
4 Saldo tekočih transferjev s tujino (c-d)	0,2	0,3	0,1	-0,2	-0,5	-0,7	-0,7	-1,0	-0,7	0,1	0,0	-0,1	0,1
c) tekoči transferji iz tujine	2,0	2,0	1,8	2,0	2,2	2,2	2,4	1,5	2,0	2,7	3,2	3,0	3,1
d) tekoči transferji v tujino	1,8	1,8	1,7	2,2	2,7	2,9	3,0	2,5	2,7	2,6	3,2	3,2	3,0
5 BRUTO NACIONALNI RAZPOLOŽLJIVI DOHODEK (5=3+4)	100,4	99,7	99,3	98,7	98,7	98,1	97,2	96,3	97,4	98,6	97,9	97,4	97,7
6 Izdatki za končno potrošnjo (e+f)	76,1	75,0	75,0	73,9	73,2	71,6	70,0	71,1	75,7	76,4	76,7	75,5	74,7
e) zasebna potrošnja	56,7	55,9	56,0	55,0	54,2	52,8	52,7	53,0	55,4	56,2	56,7	55,8	55,2
f) državna potrošnja	19,4	19,1	19,0	18,9	19,0	18,8	17,3	18,1	20,3	20,1	20,1	19,7	19,6
7 BRUTO VARČEVANJE (7=5-6)	24,4	24,7	24,3	24,8	25,5	26,5	27,2	25,2	21,7	22,2	21,2	21,9	23,0
8 BRUTO INVESTICIJE	24,8	23,8	25,2	27,4	27,2	28,9	31,7	31,9	23,0	23,1	23,2	24,0	24,1
-investicije v osnovna sredstva	24,7	23,1	24,0	24,9	25,5	26,5	27,7	28,8	23,9	22,3	22,8	23,1	23,2
-spremembe zalog	0,0	0,7	1,2	2,5	1,8	2,4	4,0	3,2	-0,9	0,9	0,5	0,9	0,9
9 Saldo na računu tekočih transakcij (9=7-8)	-0,4	0,9	-0,9	-2,6	-1,8	-2,4	-4,5	-6,8	-1,3	-0,9	-2,1	-2,1	-1,2

Vir podatkov: SURS; napoved UMAR.

Tabela 7: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda

tekoče cene, mio EUR (fiksni tečaj 2007)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
1. Sredstva za zaposl.	10.751,1	11.854,7	12.800,2	13.850,4	14.650,9	15.672,6	17.211,6	18.952,7	18.786,3	19.032,1	19.271,3	19.957,6	20.630,4
Bruto plače in prejemki	9.375,3	10.266,6	11.044,8	11.889,9	12.569,4	13.443,0	14.782,4	16.301,4	16.128,7	16.345,2	16.546,3	17.134,6	17.713,4
Socialni prispevki delodajalcev	1.375,8	1.588,1	1.755,4	1.960,5	2.081,5	2.229,6	2.429,2	2.651,3	2.657,7	2.686,8	2.725,0	2.823,0	2.917,0
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	3.221,1	3.667,8	4.019,0	4.288,7	4.527,2	4.725,2	5.154,3	5.361,6	5.092,8	5.155,6	5.368,1	5.623,8	5.859,9
Davki na proizvode in storitve	2.695,7	3.078,7	3.318,8	3.520,2	3.697,3	3.953,5	4.420,4	4.769,2	4.727,8	4.770,7	4.965,9	5.198,7	5.415,1
Drugi davki na proizvodnjo	525,3	589,0	700,2	768,5	829,9	771,7	733,9	592,4	365,0	384,9	402,2	425,1	444,8
3. Subvencije na proizvodnjo	378,3	421,4	503,5	521,6	590,2	669,5	753,6	740,2	861,9	898,6	856,3	830,9	818,7
Subvencije po proizvodih in storitvah	103,8	96,2	124,6	131,2	152,4	133,5	193,7	205,7	211,7	186,0	186,3	182,2	181,0
Druge subvencije	274,5	325,2	378,9	390,5	437,8	536,0	560,0	534,5	650,2	712,6	670,0	648,7	637,7
4. Bruto poslovni presežek in raznovrstni dohodek	7.060,4	8.027,4	8.798,2	9.456,0	10.161,7	11.322,1	12.955,9	13.730,5	12.367,2	12.772,0	13.060,1	14.037,0	14.930,7
Poraba stalnega kapitala	3.505,2	3.768,3	3.884,5	4.158,3	4.390,9	4.613,1	5.020,0	5.490,5	5.664,3	5.903,4	5.981,7	6.429,2	6.838,5
Neto poslovni presežek	3.555,2	4.259,0	4.913,7	5.297,6	5.770,7	6.709,0	7.935,9	8.240,0	6.702,8	6.868,6	7.078,4	7.607,9	8.092,3
5. BDP (5=1+2-3+4)	20.654,3	23.128,5	25.114,0	27.073,4	28.749,6	31.050,4	34.568,2	37.304,7	35.384,4	36.061,0	36.843,2	38.787,5	40.602,4

struktura, v %

1. Sredstva za zaposl.	52,1	51,3	51,0	51,2	51,0	50,5	49,8	50,8	53,1	52,8	52,3	51,5	50,8
Bruto plače in prejemki	45,4	44,4	44,0	43,9	43,7	43,3	42,8	43,7	45,6	45,3	44,9	44,2	43,6
Socialni prispevki delodajalcev	6,7	6,9	7,0	7,2	7,2	7,2	7,0	7,1	7,5	7,5	7,4	7,3	7,2
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	15,6	15,9	16,0	15,8	15,7	15,2	14,9	14,4	14,4	14,3	14,6	14,5	14,4
Davki na proizvode in storitve	13,1	13,3	13,2	13,0	12,9	12,7	12,8	12,8	13,4	13,2	13,5	13,4	13,3
Drugi davki na proizvodnjo	2,5	2,5	2,8	2,8	2,9	2,5	2,1	1,6	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
3. Subvencije na proizvodnjo	1,8	1,8	2,0	1,9	2,1	2,2	2,2	2,0	2,4	2,5	2,3	2,1	2,0
Subvencije po proizvodih in storitvah	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4
Druge subvencije	1,3	1,4	1,5	1,4	1,5	1,7	1,6	1,4	1,8	2,0	1,8	1,7	1,6
4. Bruto poslovni presežek in raznovrstni dohodek	34,2	34,7	35,0	34,9	35,3	36,5	37,5	36,8	35,0	35,4	35,4	36,2	36,8
Poraba stalnega kapitala	17,0	16,3	15,5	15,4	15,3	14,9	14,5	14,7	16,0	16,4	16,2	16,6	16,8
Neto poslovni presežek	17,2	18,4	19,6	19,6	20,1	21,6	23,0	22,1	18,9	19,0	19,2	19,6	19,9
5. BDP (5=1+2-3+4)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir podatkov: SURS; preračuni in napoved UMAR.

Tabela 8: **Prebivalstvo in trg dela**

števila v tisoč, kazalniki v %

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
PREBIVALSTVO (v tisoč)	1992,0	1995,7	1996,8	1997,0	2001,1	2008,5	2019,4	2022,6	2042,3	2049,3	2041,0	2045,0	2048,6
Starostna sestava (v %): 0-14 let	15,6	15,2	14,8	14,5	14,2	14,0	13,9	13,9	14,0	14,1	13,9	13,9	13,9
15-64 let	70,1	70,2	70,4	70,4	70,3	70,2	70,1	69,7	69,5	69,3	69,4	69,1	68,7
65 let in več	14,3	14,6	14,9	15,2	15,5	15,7	16,0	16,3	16,5	16,6	16,7	17,0	17,3
Letna rast prebivalstva (v %)													
- Skupaj	0,1	0,2	0,1	0,0	0,2	0,4	0,5	0,2	1,0	0,3	-0,4	0,2	0,2
- 15-64 let	0,1	0,3	0,3	0,0	0,1	0,3	0,3	-0,3	0,7	0,1	-0,3	-0,2	-0,4
- 65 let in več	2,4	2,5	1,7	2,0	2,2	2,2	2,3	2,1	2,0	0,7	0,6	1,7	2,2
Komponente demografske rasti													
Pričakovano trajanje življenja: - moški	72,1	72,3	73,2	73,5	74,1	74,8	74,6	75,4	75,8	75,1	75,3	75,5	75,7
- ženske	79,6	79,9	80,7	81,1	81,3	81,9	81,8	82,3	82,3	82,2	82,4	82,5	82,7
Stopnja celotne rodnosti	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,3	1,3	1,3	1,3
Selitveni koeficient (na 1000 prebival.)	1,5	0,9	1,7	1,0	3,2	3,1	7,1	9,2	5,6	2,5	2,5	2,5	2,5
PONUDBA NA TRGU DELA													
Stopnja aktivnosti (15-64 let)	68,3	67,8	67,1	69,8	70,7	70,9	71,3	72,1	71,9	71,8	72,1	72,2	72,3
- 15-24 let	37,4	36,7	35,3	40,6	40,6	40,6	42,0	42,9	41,0	39,8	38,7	37,7	36,9
- 25-54 let	87,6	87,3	87,0	88,2	88,9	89,0	89,0	89,9	89,6	89,7	90,3	90,5	90,3
- 55-64 let	26,8	25,5	23,9	29,4	32,2	33,4	34,6	34,9	36,9	38,3	39,6	41,0	42,3
Stopnja aktivnosti (65 let in več)	8,7	7,4	6,5	8,6	6,8	6,8	8,2	7,7	6,2	6,4	6,5	6,6	6,7
Aktivno prebivalstvo po anketi	979	971	962	1007	1016	1022	1036	1042	1042	1042	1043	1044	1042
- letna rast (v %)	1,1	-0,8	-1,0	4,7	0,9	0,6	1,4	0,6	0,0	0,0	0,2	0,1	-0,2
POVPRAŠEVANJE NA TRGU DELA													
Letne rasti (v %)													
Bruto domači proizvod	2,8	4,0	2,8	4,3	4,5	5,9	6,9	3,7	-8,1	1,2	2,2	2,6	2,2
Produktivnost	2,4	4,0	3,2	4,0	4,7	4,3	3,8	0,9	-6,4	3,4	3,4	2,9	2,5
Zaposlenost po nacionalnih računih	0,5	-0,1	-0,4	0,3	-0,2	1,5	3,0	2,8	-1,9	-2,2	-1,2	-0,3	-0,3
Delovno aktivni po anketi	1,7	-0,7	-1,4	5,1	0,6	1,3	2,5	1,1	-1,5	-1,5	-0,5	-0,1	-0,3
Formalno delovno aktivni *	0,7	0,3	-0,9	0,8	0,7	1,4	3,5	3,0	-2,4	-2,7	-1,0	-0,1	-0,5
od teh: osebe v delovnem razmerju *	0,9	-0,1	0,1	0,3	1,0	1,4	3,3	3,1	-2,8	-2,6	-1,1	-0,2	-0,6
Število (v tisoč)													
Zaposlenost po nac.računih (000)	908,8	922,8	919,4	922,1	920,2	934,2	962,3	988,9	970,2	949,3	938,2	935,9	932,8
Formalno delovno aktivni	806,3	808,7	801,4	807,5	813,1	824,8	854,0	879,3	858,2	835,0	826,9	826,0	822,1
- osebe v delovnem razmerju *	722,1	721,4	722,1	724,4	731,6	741,6	766,0	789,9	767,4	747,2	738,9	737,1	732,4
- samozaposleni	84,2	87,3	79,2	83,1	81,5	83,3	87,9	89,4	90,8	87,8	88,1	88,9	89,7
Delovno aktivni po anketi	916	910	897	943	949	961	985	996	981	966	961	960	958
- stopnja zaposlenosti (15-64 let, v %)	63,9	63,4	62,6	65,3	66,0	66,6	67,8	68,8	67,5	66,5	66,3	66,3	66,3
Struktura delovno aktivnih po anketi (v %)													
v agrarnem sektorju	10,4	9,2	8,4	9,8	9,1	9,6	9,9	8,6	9,2	8,6	8,8	8,6	8,4
v industriji in gradbeništvu	38,5	38,6	37,5	36,5	37,1	35,5	35,2	35,3	33,6	32,7	32,1	31,6	31,0
v storitvah	51,2	52,2	54,1	53,7	53,8	54,9	54,9	56,2	57,2	58,7	59,1	59,8	60,6
BREZPOSELNOST													
Brezposelni po merilih ILO	63,0	61,7	64,4	63,8	66,5	61,0	50,4	46,3	61,0	75,5	82,2	83,8	83,8
Registrirani brezposelni	101,9	102,8	97,7	92,8	91,9	85,8	71,3	63,2	86,4	100,5	114,0	115,8	115,3
Stopnja anketne brezposelnosti (v %)	6,4	6,4	6,7	6,3	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,2	7,9	8,0	8,0
St. registrirane brezposelnosti (v %)	11,2	11,3	10,9	10,3	10,2	9,4	7,7	6,7	9,1	10,7	12,1	12,3	12,3

Viri: SURS, ZRSZ; ocene in projekcije UMAR in Eurostat (projekcija prebivalstva od leta 2009 dalje).
Opomba *po statističnem registru delovno aktivnega prebivalstva.

Tabela 9: Indikatorji mednarodne konkurenčnosti

Letne stopnje rasti, v %

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
											napoved	
Efektivni tečaj tolarja ¹												
Nominalno	-5,7	-3,6	-0,5	-1,3	-0,7	0,2	0,8	0,5	0,4	-1,7	-0,4	0,0
Realno - deflator cene življenjskih potrebščin	-0,3	1,7	3,3	0,1	-0,2	0,7	2,3	2,8	0,7	-1,4	-0,2	1,1
Realno - deflator stroški dela na enoto proizvoda gospodarstvo	0,4	0,6	2,5	1,7	-0,8	0,3	1,9	2,9	5,0	-0,7	-1,8	-0,1
Komponente stroškov dela na enoto proizvoda												
Nominalni stroški dela na enoto proizvoda	9,2	6,1	4,5	3,7	0,9	1,0	2,6	5,9	8,5	0,6	-1,0	0,8
Sredstva za zaposlene na zaposlenega, nominalno ²	11,8	10,4	7,9	7,8	5,6	5,3	6,4	6,9	1,6	4,1	2,4	3,8
Produktivnost dela, realno ³	2,4	4,1	3,2	4,0	4,7	4,3	3,8	1,0	-6,4	3,4	3,4	2,9
Realni stroški dela na enoto proizvoda	0,5	-1,5	-1,0	0,3	-0,7	-1,0	-1,6	1,8	5,1	-0,1	-1,0	-1,7
Produktivnost dela, nominalno ⁴	11,2	12,1	9,0	7,5	6,4	6,4	8,1	5,0	-3,3	4,2	3,4	5,6

Vir podatkov: SURS statistika nacionalnih računov, BS, ECB, OECD, Consensus Forecasts Feb 2011, napoved in preračuni UMAR.

Opombe: ¹ Tehtano geometrično povprečje valut 17 trgovinskih partneric, uteži so deleži partnerice v slovenskem izvozu (dvojno tehtanem) in uvozu proizvodov predelovalnih dejavnosti v povprečju let 2001-2003; Rast vrednosti pomeni apreciacijo nacionalne valute in obratno; ² Nominalno; ³ Bruto domači proizvod na zaposlenega, v stalnih cenah; ⁴ Bruto domači proizvod na zaposlenega, v tekočih cenah.

Tabela 10: **Plačilna bilanca (Plačilno bilančna statistika)**

v mio EUR

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
											napoved		
I. TEKOČI RAČUN	38	247	-196	-720	-498	-771	-1.646	-2.489	-526	-409	-865	-924	-606
1. BLAGO	-684	-265	-543	-1.009	-1.026	-1.151	-1.666	-2.650	-699	-974	-1.175	-981	-738
1.1.Izvoz blaga	10.454	11.082	11.417	12.933	14.599	17.028	19.798	20.048	16.167	18.381	20.459	22.445	24.335
1.2.Uvoz blaga	11.139	11.347	11.960	13.942	15.625	18.179	21.464	22.698	16.866	19.354	21.634	23.425	25.074
2. STORITVE	536	620	540	688	920	993	1.047	1.493	1.114	1.057	1.084	1.049	1.081
2.1.Izvoz storitev	2.178	2.440	2.465	2.783	3.214	3.572	4.145	5.043	4.301	4.363	4.616	4.864	5.200
- Transport	559	635	680	809	923	1.058	1.259	1.436	1.059	1.149	1.228	1.307	1.386
- Potovanja	1.105	1.143	1.186	1.312	1.451	1.555	1.665	1.918	1.800	1.743	1.854	1.960	2.119
- Ostalo	514	662	599	662	840	959	1.221	1.689	1.441	1.471	1.534	1.597	1.694
2.2.Uvoz storitev	1.642	1.820	1.925	2.095	2.293	2.580	3.098	3.549	3.187	3.306	3.532	3.814	4.119
- Transport	356	385	420	485	525	601	734	875	635	699	735	779	818
- Potovanja	601	635	664	703	707	772	831	948	968	905	951	999	1.054
- Ostalo	685	800	841	906	1.061	1.206	1.533	1.727	1.584	1.702	1.846	2.036	2.247
1.,2. BLAGO IN STORITVE	-149	355	-3	-322	-106	-158	-619	-1.157	415	84	-91	69	342
Izvoz blaga in storitev	12.632	13.521	13.882	15.715	17.813	20.601	23.944	25.091	20.468	22.744	25.075	27.308	29.535
Uvoz blaga in storitev	12.781	13.166	13.885	16.037	17.918	20.759	24.562	26.248	20.053	22.660	25.166	27.240	29.193
3. DOHODKI	43	-168	-219	-322	-295	-440	-789	-1.030	-782	-597	-776	-946	-975
3.1.Premij	511	490	510	530	647	872	1.169	1.261	665	904	1.062	1.200	1.403
- Od dela	197	207	192	201	205	218	229	237	199	233	200	225	235
- Od kapitala	314	282	318	329	442	654	940	1.024	466	670	862	975	1.168
3.2.Izdatki	468	657	728	852	942	1.312	1.957	2.292	1.447	1.500	1.838	2.145	2.378
- Od dela	30	47	57	63	77	110	179	230	114	85	110	130	150
- Od kapitala	438	610	671	789	866	1.202	1.778	2.062	1.333	1.416	1.728	2.015	2.228
4. TEKOČI TRANSFERJI	144	60	26	-76	-97	-173	-239	-302	-159	104	1	-47	27
4.1.Premij	436	500	474	561	738	785	941	870	957	1.199	1.164	1.175	1.250
4.2.Izdatki	293	439	449	638	835	958	1.180	1.172	1.116	1.095	1.162	1.222	1.223
II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN	-148	3	46	698	970	1.092	1.920	2.545	220	567			
A. KAPITALSKI RAČUN	-4	-164	-165	-96	-114	-131	-52	-25	-9	6			
1.Kapitalski transferji	1	-163	-164	-96	-109	-126	-51	-26	-4	14			
2.Patenti in licence	-5	-1	-2	0	-5	-5	-1	1	-5	-8			
B. FINANČNI RAČUN	-144	167	211	794	1.084	1.223	1.972	2.571	230	561			
1.Neposredne naložbe	251	1.556	-151	224	-43	-174	-210	381	-539	500			
- Domače v tujini	-161	-166	-421	-441	-516	-687	-1.317	-949	-121	-128			
- Tuje v Sloveniji	412	1.722	270	665	473	513	1.106	1.329	-419	628			
2.Naložbe v vrednostne papirje	80	-69	-223	-637	-1.313	-1.442	-2.255	572	4.625	1.949			
3.Finančni derivativi	0	0	0	6	-10	-13	-15	46	-2	-90			
4. Ostale naložbe	964	565	849	945	2.639	1.571	4.313	1.551	-4.021	-1.817			
4.1.Terjatve	248	-538	-730	-1.308	-1.459	-1.939	-4.741	-427	-273	740			
4.2.Obveznosti	716	1.104	1.579	2.252	4.098	3.510	9.054	1.978	-3.747	-2.556			
5. Mednarodne denarne rezerve (BS)	-1.439	-1.885	-264	256	-189	1.281	140	21	167	19			
III. STATISTIČNA NAPAKA	110	-250	150	22	-473	-321	-273	-56	305	-158			

Vir podatkov: BS; napoved UMAR.

Tabela 11a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

v mio EUR (fiksni tečaj), tekoče cene

BILANCA PRIHODKOV	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 predh.
I. SKUPAJ PRIHODKI	8.547	9.082	10.338	11.196	11.976	12.959	14.006	15.339	14.408	14.790
DAVČNI PRIHODKI	7.840	8.355	9.560	10.211	10.884	11.762	12.758	13.937	12.955	12.848
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	1.493	1.648	1.922	2.115	2.242	2.735	2.918	3.442	2.805	2.491
Dohodnina	1.206	1.335	1.474	1.596	1.648	1.793	1.805	2.185	2.092	2.039
Davek od dobička pravnih oseb	287	314	448	519	594	942	1.113	1.257	712	449
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	2.927	3.231	3.502	3.753	3.988	4.231	4.598	5.095	5.161	5.234
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	348	392	448	491	526	473	418	258	28	28
Davek na izplačane plače	330	371	430	472	506	450	392	230	0	0
Posebni davek na določene prejemke	18	20	19	19	20	23	27	28	28	28
DAVKI NA PREMOŽENJE	138	144	144	165	170	189	206	215	207	220
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	2.810	2.807	3.399	3.575	3.915	4.077	4.498	4.805	4.660	4.781
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	124	131	145	81	39	51	117	120	91	91
DRUGI DAVKI	1	2	1	31	4	5	2	2	3	4
NEDAVČNI PRIHODKI	580	559	623	677	633	633	709	855	684	920
KAPITALSKI PRIHODKI	43	63	66	87	113	167	136	118	107	174
DONACIJE	45	59	56	8	9	5	12	10	11	12
TRANSFERNI PRIHODKI	39	46	33	31	34	43	43	54	54	109
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	0	0	0	183	302	348	348	365	597	725

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 11b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA PRIHODKOV	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 predh.
I. SKUPAJ PRIHODKI	41,4	39,3	41,2	41,4	41,7	41,7	40,5	41,1	40,7	41,0
DAVČNI PRIHODKI	38,0	36,1	38,1	37,7	37,9	37,9	36,9	37,4	36,6	35,6
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	7,2	7,1	7,7	7,8	7,8	8,8	8,4	9,2	7,9	6,9
Dohodnina	5,8	5,8	5,9	5,9	5,7	5,8	5,2	5,9	5,9	5,7
Davek od dobička pravnih oseb	1,4	1,4	1,8	1,9	2,1	3,0	3,2	3,4	2,0	1,2
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	14,2	14,0	13,9	13,9	13,9	13,6	13,3	13,7	14,6	14,5
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,5	1,2	0,7	0,1	0,1
Davek na izplačane plače	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	1,4	1,1	0,6	0,0	0,0
Posebni davek na določene prejemke	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
DAVKI NA PREMOŽENJE	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	13,6	12,1	13,5	13,2	13,6	13,1	13,0	12,9	13,2	13,3
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	0,6	0,6	0,6	0,3	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
DRUGI DAVKI	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NEDAVČNI PRIHODKI	2,8	2,4	2,5	2,5	2,2	2,0	2,1	2,3	1,9	2,6
KAPITALSKI PRIHODKI	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4	0,3	0,3	0,5
DONACIJE	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TRANSFERNI PRIHODKI	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	0,0	0,0	0,0	0,7	1,1	1,1	1,0	1,0	1,7	2,0

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 12a: **Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF**

mio EUR (fiksni tečaj), tekoče cene,

BILANCA ODHODKOV	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 predh.
II. SKUPAJ ODHODKI	8.811	9.733	10.666	11.552	12.276	13.209	13.915	15.442	16.368	16.676
TEKOČI ODHODKI	4.191	4.668	5.114	5.150	5.354	5.689	5.951	6.557	6.800	6.959
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.905	2.149	2.342	2.456	2.521	2.671	2.761	3.037	3.363	3.361
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	336	386	424	466	495	509	515	542	549	553
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	1.610	1.743	1.884	1.794	1.911	2.073	2.212	2.527	2.510	2.510
PLAČILA OBRESTI	304	349	387	384	372	376	357	335	336	488
REZERVE	38	41	78	50	55	59	105	116	42	47
TEKOČI TRANSFERI	3.789	4.202	4.579	5.216	5.599	5.926	6.144	6.743	7.340	7.625
SUBVENCije	264	252	290	324	381	403	423	477	598	581
TRANSFERI POSAMEZNIKOM	3.427	3.799	4.115	4.396	4.629	4.871	5.093	5.619	6.024	6.275
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	98	151	174	496	589	651	628	647	718	769
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	830	863	972	1.017	1.038	1.306	1.464	1.714	1.789	1.695
INVESTICIJSKI ODHODKI	534	537	593	631	654	901	1.130	1.256	1.294	1.306
INVESTICIJSKI TRANSFERI	296	326	379	386	383	405	334	459	495	389
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	0	0	0	170	286	288	356	428	439	397
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-264	-651	-327	-356	-300	-250	91	-103	-1.961	-1.886

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 12b: **Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF**

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA ODHODKOV	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
II. SKUPAJ ODHODKI	42,7	42,1	42,5	42,7	42,7	42,5	40,3	41,4	46,3	46,2
TEKOČI ODHODKI	20,3	20,2	20,4	19,0	18,6	18,3	17,2	17,6	19,2	19,3
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	9,2	9,3	9,3	9,1	8,8	8,6	8,0	8,1	9,5	9,3
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,5	1,6	1,5
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	7,8	7,5	7,5	6,6	6,6	6,7	6,4	6,8	7,1	7,0
PLAČILA OBRESTI	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9	0,9	1,4
REZERVE	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,1
TEKOČI TRANSFERI	18,3	18,2	18,2	19,3	19,5	19,1	17,8	18,1	20,7	21,1
SUBVENCije	1,3	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3	1,7	1,6
TRANSFERI POSAMEZNIKOM	16,6	16,4	16,4	16,2	16,1	15,7	14,7	15,1	17,0	17,4
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	0,5	0,7	0,7	1,8	2,0	2,1	1,8	1,7	2,0	2,1
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	4,0	3,7	3,9	3,8	3,6	4,2	4,2	4,6	5,1	4,7
INVESTICIJSKI ODHODKI	2,6	2,3	2,4	2,3	2,3	2,9	3,3	3,4	3,7	3,6
INVESTICIJSKI TRANSFERI	1,4	1,4	1,5	1,4	1,3	1,3	1,0	1,2	1,4	1,1
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	0,0	0,0	0,0	0,6	1,0	0,9	1,0	1,1	1,2	1,1
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-1,3	-2,8	-1,3	-1,3	-1,0	-0,8	0,3	-0,3	-5,5	-5,2

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 13: Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij

		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
Aritmetično povprečje napak, ME									
UMAR	2002 - 2008	-0,03	-0,17	-0,24	0,03	-0,76	-0,36	-0,47	0,11
	2002 - 2009	1,46	1,21	0,26	0,09	-0,38	0,06	-0,48	0,11
	2002 - 2010	1,28	1,04	0,17	0,04	-0,36	0,02	-0,48	0,13
	1997 - 2008	0,01	-0,19	-0,10	0,09	-0,97	-0,45	-0,28	0,14
	1997 - 2009	1,00	0,73	0,20	-0,04	-0,70	-0,17	-0,29	0,14
	1997 - 2010	0,91	0,65	0,14	-0,06	-0,66	-0,18	-0,31	0,15
BS	2002 - 2008	-0,11	-0,43	-0,39	-0,10	-0,88	-0,81	-0,46	-0,03
	2002 - 2009	1,36	1,04	0,39	0,05	-0,39	-0,39	-0,46	0,00
	2002 - 2010	1,29	0,97	0,36	0,03	-0,34	-0,38	-0,43	-0,06
SKEP	2002 - 2008	-0,14	-0,24	-0,33	0,04	-0,63	-0,43	-0,24	0,06
	2002 - 2009	1,38	1,19	0,38	0,14	-0,23	-0,04	-0,20	0,04
	2002 - 2010	1,27	1,00	0,28	0,08	-0,20	-0,09	-0,18	0,04
	1997 - 2008	-0,18	-0,14	-0,26	0,10	-0,99	-0,71	-0,32	0,09
	1997 - 2009	0,83	0,80	0,17	0,15	-0,69	-0,43	-0,28	0,08
	1997 - 2010	0,80	0,70	0,12	0,11	-0,64	-0,43	-0,26	0,08
EC	2002 - 2008	-0,23	-0,34	-0,37	-0,16	-0,36	-0,10	-0,13	0,17
	2002 - 2009	1,25	1,04	0,23	-0,09	-0,01	0,26	-0,14	0,15
	2002 - 2010	1,06	0,93	0,19	-0,09	0,01	0,22	-0,12	0,17
IMF	2002 - 2008	-0,19	-0,39	-0,42	-0,34	-0,66	-0,63	-0,58	0,07
	2002 - 2009	1,25	1,10	0,27	0,09	-0,39	-0,25	-0,56	0,01
	2002 - 2010	1,13	0,91	0,23	0,03	-0,38	-0,26	-0,53	-0,02
WIIW	2002 - 2008	-0,73	-0,29	-0,23	-0,43	-1,53	-0,90	-0,44	-0,01
	2002 - 2009	0,90	1,26	0,78	0,10	-1,01	-0,28	-0,19	0,06
	2002 - 2010	0,89	1,10	0,67	0,01	-0,82	-0,22	-0,20	0,02
Povprečna absolutna napaka, MAE									
UMAR	2002 - 2008	1,14	1,00	0,76	0,43	1,10	0,87	0,47	0,17
	2002 - 2009	2,49	2,24	1,14	0,44	1,25	1,14	0,48	0,16
	2002 - 2010	2,23	2,02	1,08	0,42	1,13	1,04	0,48	0,18
	1997 - 2008	1,08	0,90	0,71	0,49	1,34	0,93	0,51	0,19
	1997 - 2009	1,98	1,73	0,95	0,49	1,42	1,10	0,51	0,18
	1997 - 2010	1,84	1,62	0,93	0,48	1,32	1,04	0,51	0,19
BS	2002 - 2008	1,06	1,03	0,79	0,50	1,05	0,81	0,46	0,26
	2002 - 2009	2,39	2,31	1,41	0,58	1,27	1,04	0,46	0,25
	2002 - 2010	2,20	2,10	1,27	0,52	1,11	0,96	0,43	0,28
SKEP	2000 - 2008	1,03	0,93	0,79	0,59	1,20	0,91	0,41	0,09
	2002 - 2009	2,40	2,21	1,35	0,61	1,38	1,14	0,38	0,09
	2002 - 2010	2,18	2,02	1,26	0,59	1,22	1,07	0,33	0,09
	1997 - 2008	0,95	1,00	0,76	0,68	1,61	1,11	0,62	0,19
	1997 - 2009	1,87	1,85	1,11	0,69	1,69	1,24	0,58	0,18
	1997 - 2010	1,75	1,74	1,06	0,67	1,56	1,18	0,54	0,18
EC	2002 - 2008	1,03	1,06	0,89	0,41	1,44	1,07	0,27	0,20
	2002 - 2009	2,35	2,26	1,33	0,41	1,56	1,29	0,26	0,18
	2002 - 2010	2,14	2,02	1,19	0,38	1,41	1,16	0,23	0,19
IMF	2002 - 2008	0,99	1,01	0,88	0,57	1,31	1,23	0,64	0,19
	2002 - 2009	2,28	2,33	1,41	0,89	1,34	1,38	0,61	0,21
	2002 - 2010	2,04	2,13	1,26	0,83	1,22	1,26	0,57	0,22
WIIW	2002 - 2008	1,47	1,14	0,94	0,71	2,13	1,19	0,81	0,30
	2002 - 2009	2,83	2,51	1,80	1,10	2,19	1,55	0,91	0,34
	2002 - 2010	2,60	2,26	1,62	1,06	2,02	1,40	0,84	0,33

Tabela 13: Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij - nadaljevanje

		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
Koren povprečne kvadratne napake, RMSE									
UMAR	2002 - 2008	1,31	1,14	0,88	0,60	1,45	1,12	0,64	0,23
	2002 - 2009	4,38	4,00	1,58	0,58	1,58	1,49	0,62	0,22
	2002 - 2010	4,13	3,77	1,50	0,56	1,49	1,41	0,61	0,23
	1997 - 2008	1,21	1,03	0,89	0,63	1,78	1,24	0,67	0,28
	1997 - 2009	3,36	3,30	1,35	0,62	1,83	1,47	0,66	0,27
	1997 - 2010	3,48	3,17	1,32	0,60	1,76	1,42	0,65	0,27
BS	2002 - 2008	1,19	1,19	0,96	0,59	1,47	1,18	0,53	0,32
	2002 - 2009	4,28	4,15	2,24	0,67	1,68	1,44	0,53	0,31
	2002 - 2010	4,05	3,91	2,11	0,64	1,57	1,36	0,50	0,33
SKEP	2002 - 2008	1,17	1,08	0,94	0,70	1,53	1,14	0,53	0,11
	2002 - 2009	4,38	4,09	2,07	0,71	1,70	1,43	0,49	0,11
	2002 - 2010	4,13	3,86	1,96	0,68	1,60	1,36	0,46	0,11
	1997 - 2008	1,08	1,19	0,92	0,86	1,98	1,46	0,74	0,31
	1997 - 2009	3,61	3,43	1,71	0,86	2,04	1,60	0,71	0,30
	1997 - 2010	3,47	3,30	1,66	0,83	1,96	1,54	0,68	0,29
EC	2002 - 2008	1,19	1,21	1,05	0,50	1,71	1,22	0,43	0,26
	2002 - 2009	4,25	3,95	1,84	0,49	1,81	1,51	0,40	0,24
	2002 - 2010	4,01	3,72	1,74	0,46	1,71	1,42	0,38	0,25
IMF	2002 - 2008	1,14	1,19	0,99	0,67	1,58	1,57	0,89	0,22
	2002 - 2009	4,14	4,22	2,03	1,26	1,57	1,69	0,85	0,25
	2002 - 2010	3,90	3,98	1,91	1,20	1,48	1,60	0,81	0,26
WIIW	2002 - 2008	1,73	1,31	1,08	0,79	3,20	1,58	1,00	0,43
	2002 - 2009	4,64	4,45	2,94	1,53	3,13	2,07	1,10	0,46
	2002 - 2010	4,38	4,20	2,77	1,46	2,96	1,95	1,04	0,44
Standardizirana povprečna absolutna napaka, stdMAE									
UMAR	2002 - 2008	0,89	0,78	0,59	0,33	0,58	0,46	0,25	0,09
	2002 - 2009	0,57	0,51	0,26	0,10	0,58	0,53	0,22	0,08
	2002 - 2010	0,54	0,49	0,26	0,10	0,53	0,49	0,22	0,08
	1997 - 2008	1,03	0,86	0,68	0,46	0,55	0,38	0,21	0,08
	1997 - 2009	0,57	0,50	0,28	0,14	0,52	0,40	0,19	0,07
	1997 - 2010	0,55	0,48	0,28	0,14	0,47	0,37	0,18	0,07
BS	2002 - 2008	0,82	0,80	0,61	0,39	0,56	0,43	0,24	0,14
	2002 - 2009	0,55	0,53	0,32	0,13	0,59	0,48	0,22	0,12
	2002 - 2010	0,53	0,51	0,31	0,13	0,52	0,45	0,20	0,13
SKEP	2002 - 2008	0,80	0,72	0,61	0,46	0,64	0,49	0,22	0,05
	2002 - 2009	0,55	0,51	0,31	0,14	0,64	0,53	0,18	0,04
	2002 - 2010	0,53	0,49	0,30	0,14	0,57	0,50	0,16	0,04
	1997 - 2008	0,90	0,95	0,72	0,65	0,66	0,45	0,25	0,08
	1997 - 2009	0,54	0,54	0,32	0,20	0,62	0,45	0,21	0,07
	1997 - 2010	0,52	0,52	0,32	0,20	0,56	0,42	0,19	0,06
EC	2002 - 2008	0,80	0,82	0,69	0,32	0,77	0,57	0,14	0,11
	2002 - 2009	0,54	0,52	0,30	0,09	0,73	0,60	0,12	0,08
	2002 - 2010	0,52	0,49	0,29	0,09	0,66	0,54	0,11	0,09
IMF	2002 - 2008	0,77	0,79	0,68	0,44	0,70	0,65	0,34	0,10
	2002 - 2009	0,52	0,53	0,32	0,20	0,62	0,64	0,28	0,10
	2002 - 2010	0,50	0,52	0,31	0,20	0,57	0,59	0,27	0,10
WIIW	2002 - 2008	1,15	0,89	0,73	0,56	1,13	0,63	0,43	0,16
	2002 - 2009	0,65	0,57	0,41	0,25	1,02	0,72	0,43	0,16
	2002 - 2010	0,63	0,55	0,39	0,26	0,95	0,66	0,40	0,16

Tabela 13: Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij - nadaljevanje

		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
Standardiziran koren povprečne kvadratne napake, stdRMSE									
UMAR	2002 - 2008	1,02	0,88	0,69	0,46	0,77	0,60	0,34	0,12
	2002 - 2009	1,00	0,91	0,36	0,13	0,74	0,70	0,29	0,10
	2002 - 2010	1,00	0,91	0,36	0,14	0,70	0,66	0,29	0,11
	1997 - 2008	1,15	0,98	0,84	0,60	0,73	0,51	0,27	0,11
	1997 - 2009	1,05	0,96	0,39	0,18	0,67	0,54	0,24	0,10
	1997 - 2010	1,04	0,95	0,39	0,18	0,47	0,37	0,18	0,07
BS	2002 - 2008	0,93	0,92	0,75	0,46	0,78	0,63	0,28	0,17
	2002 - 2009	0,98	0,95	0,51	0,15	0,79	0,67	0,25	0,14
	2002 - 2010	0,98	0,95	0,51	0,15	0,74	0,64	0,23	0,16
SKEP	2002 - 2008	0,91	0,84	0,74	0,54	0,81	0,61	0,28	0,06
	2002 - 2009	1,00	0,93	0,47	0,16	0,79	0,67	0,23	0,05
	2002 - 2010	1,00	0,94	0,48	0,17	0,75	0,64	0,22	0,05
	1997 - 2008	1,03	1,14	0,87	0,82	0,81	0,60	0,30	0,13
	1997 - 2009	1,05	1,00	0,50	0,25	0,75	0,59	0,26	0,11
	1997 - 2010	1,04	0,98	0,49	0,25	0,70	0,55	0,24	0,10
EC	2002 - 2008	0,92	0,94	0,82	0,39	0,91	0,65	0,23	0,14
	2002 - 2009	0,97	0,90	0,42	0,11	0,84	0,70	0,19	0,11
	2002 - 2010	0,97	0,90	0,42	0,11	0,80	0,67	0,18	0,12
IMF	2002 - 2008	0,89	0,93	0,77	0,52	0,84	0,83	0,48	0,12
	2002 - 2009	0,94	0,96	0,46	0,29	0,73	0,79	0,40	0,12
	2002 - 2009	0,95	0,97	0,46	0,29	0,70	0,75	0,38	0,12
WIIW	2002 - 2008	1,35	1,02	0,84	0,62	1,70	0,84	0,53	0,23
	2002 - 2009	1,06	1,02	0,67	0,35	1,46	0,97	0,51	0,21
	2002 - 2010	1,06	1,02	0,67	0,36	1,39	0,92	0,49	0,21

Opomba: * Ocene uspešnosti napovedi temeljijo na podatkih, ki so bili razpoložljivi ob pomladanski napovedi 2011. Negativne vrednosti pomenijo precenitev, pozitivne vrednosti pa podcenitev dejanskih gibanj. Podatki BS in WIIW za napoved inflacije PNt+1 zajemajo obdobje od leta 2003. Podatki WIIW za napoved BDP PNt+1 zajemajo obdobje od leta 2003.

PNt+1 - Pomladanska napoved za prihodnje leto
JNt+1 - Jesenska napoved za prihodnje leto
PNt - Pomladanska napoved za tekoče leto
JNt - Jesenska napoved za tekoče leto

Vir podatkov:
Pomladanska, Jesenska napoved gospodarskih gibanj (marec, september). Ljubljana, UMAR.
Poročilo o cenovni stabilnosti (april, oktober). Ljubljana, BS.
Konjunkturna gibanja (maj, november). Ljubljana, GZS, SKEP.
Spring Economic Forecast, Autumn Economic Forecast (maj, november). EC.
World Economic Outlook (april, oktober). Washington, IMF.
Current Analyses and Forecasts (februar, junij). WIIW.

Tabela 14: Napake napovedi gospodarske rasti in inflacije za leto 2010 posameznih institucij k skupni napaki obdobja 2002-2010 in 1997-2010

deleži v %

		Bruto domači proizvod, realna rast				Inflacija, povprečje leta			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
Povprečna absolutna napaka, MAE									
UMAR	2002 - 2010	-11,4	-10,6	-5,5	-3,6	-10,3	-8,9	0,6	8,6
	1997 - 2010	-7,5	-6,6	-2,7	-3,2	-7,3	-5,9	-0,6	6,7
BS	2002 - 2010	-8,5	-10,1	-11,5	-10,1	-14,3	-8,6	-6,7	10,0
SKEP	2002 - 2010	-10,2	-9,4	-7,5	-4,0	-12,5	-6,6	-12,5	1,6
	1997 - 2010	-6,6	-6,2	-4,3	-2,8	-8,2	-4,7	-8,3	-0,8
EC	2002 - 2010	-9,6	-11,9	-11,4	-9,2	-10,7	-11,4	-12,5	7,4
IMF	2000 - 2010	-11,3	-9,0	-11,5	-6,5	-9,4	-9,5	-5,9	4,4
WIIW	2002 - 2010	-8,7	-11,4	-11,0	-4,2	-8,2	-10,7	-8,1	-1,3
Koren povprečne kvadratne napake, RMSE									
UMAR	2002 - 2010	-6,1	-6,0	-5,1	-4,4	-6,0	-5,8	-2,0	4,4
	1997 - 2010	3,5	-4,1	-2,6	-3,1	-4,2	-3,8	-1,8	0,5
BS	2002 - 2010	-5,9	-6,0	-6,1	-5,9	-6,9	-5,8	-5,1	8,0
SKEP	2002 - 2010	-6,0	-6,0	-5,7	-4,0	-6,1	-5,3	-6,1	-0,6
	1997 - 2010	-3,9	-4,0	-3,2	-3,2	-4,2	-3,6	-3,8	-3,8
EC	2002 - 2010	-6,0	-6,1	-6,0	-5,8	-6,0	-6,0	-6,1	3,0
IMF	2002 - 2010	-6,1	-5,9	-6,0	-5,4	-5,8	-5,9	-5,2	2,2
WIIW	2002 - 2010	-5,9	-6,1	-6,0	-4,7	-5,7	-6,0	-5,6	-3,3

Opomba: Podatki BS in WIIW za napoved inflacije PNt+1 zajemajo obdobje od leta 2003. Podatki WIIW za napoved BDP PNt+1 zajemajo obdobje od leta 2003. Negativne vrednosti pomenijo preценitev, pozitivne vrednosti pa podcenitev dejanskih gibanj.

PNt+1 - Pomladanska napoved za prihodnje leto
JNt+1 - Jesenska napoved za prihodnje leto
PNt - Pomladanska napoved za tekoče leto
JNt - Jesenska napoved za tekoče leto

Vir podatkov:
Pomladanska, Jesenska napoved gospodarskih gibanj (marec, september). Ljubljana, UMAR.
Poročilo o cenovni stabilnosti (april, oktober). Ljubljana, BS.
Konjunkturna gibanja (maj, november). Ljubljana, GZS, SKEP.
Spring Economic Forecast, Autumn Economic Forecast (maj, november). EC.
World Economic Outlook (april, oktober). Washington, IMF.
Current Analyses and Forecasts (februar, junij). WIIW.

**pomladanska napoved
gospodarskih gibanj 2011**